

Zala-Somogyi Közlöny

Kiterjedve

SOPRON- és VASMEGYÉKRE.

Vegyes tartalmu hetilap

a szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdaság, tudomány és művészet köréből.

Megjelenik:

minden szombaton,
egész íven.

Szerkesztői iroda és kiadó hivatal:
WAJDITS JOZSEF könyvkereskedésében.

Előfizetési feltételek:

Helyben háchoz hordással és vidékre postán küldve:
Egész évre: 6 frt. — kr.
Fél évre: 3 — —
Évnyegyedre: 1 — 50.

Hirdetések

A hat hasábos poltsorért 1—50r 7 kr.
2-szor 6 és minden további beiktatásért 6 kr.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.
A „Nyílt téren”
egy petit sor beiktatási díja 15 kr.

Hirdetéseket elfogad:

N.-Kanizsán: A KIADÓ-HIVATAL. Pesten: ZEISLER M.
Bécs, Hamburg, Berlin, Majna-m., Frankfurt-és Bazel-
ben: HAASENSTEIN & VOGLER. Lipson: Bern, és
Stuttgartban: BACHSE & TÁRSA. Bécsben: OPELIK.

A nagykanizsai főgymnasium.

1868-dik évi április 30. és május 1-ső napja emlékezetes Nagy-Kanizsa város történetében, mert a szép érzet tetterős akarrattal, a jó szándék nemes czéllal és a férfias buzgalom erőlyes kitartással karöltve oly eredményt mutattak fel, melyre minden elfogulatlan honpolgár képes lelki gyönyörrel tekint, t. i. a nagykanizsai főgymnasiumi épület nagyobbításának alapköve méltó ünnepegyességgel szerencsésen letétetett, szerencsésen — mondom, — mert a természet maga is megünnepelni látszott e nagyhorderejű eseményt, e nemes város és szép vidékének újabb szellemi vívmányát. Egész heti borongós, esős napok után épen április 30-a volt az a nap, melyen a tavasz mosolygó képe, a műveltség s tudományosságért égő szív lángérezetével ég és föld között oly titkoszerűleg testvéresült. Valóban e napon, azon percekben, midőn épen a föld-göröngyeinek alakzatos elhelyezését megkezdettük, a lélek magasan szárnyalt és ez édes önkívület édes mámorában nem egy jelenlevőnek szemében csillogott a köny, a szeplőtelen öröm drága gyöngye, mely megszentel a éhelyet, hol a tudomány temploma, a műveltség szentélye fog díszleni.

Már kora reggel taraczkok durrogása jelezte a nap jelentőségét s a főtérekén utánna élénk mozgás volt tapasztalható. Nyolcz óra tájban a főgymnasiumi épület körül már jelentékeny számú díszesen öltözködött fiatalok, a tan és nevelésügy barátainak festői csoportozata emelte lelkünket.

Kilencz órakor a városi templomban szentmise-áldozat tartatván, tulajdonképen itt volt az összejövetel. Innen az ifjuság Piringer Róza széppérmű leányövendékei által megkoszorozott zászlók előlvittele s érdemdús igazgató főt. Könyve Alajos ur vezetése mellett haladt a szép számú tanuló ifjuság. Utánnok az egyházi kar fényes jelmezben s közvetve a megyei nagy- és kiskanizsai városi és katonai hatóság, gymnasiumi ügyi bizottmány, izr. hitközség, testületek, egyletek és nagyszámú vidéki és helybeli közönség.

A helyhez érve a gymn. ifjusági dalkör szabatosan éneklé a „Hymnus“-t, ennek kedves benyomást idéző elzengése után ngos és főt. Farkas György cz. kanonok s püspöki biztos ur tartott megható s jeles beszédet. Végeztével ngos és főtiszt. Ettl István murakereszturi apát ur megkezdette az egyházi beszentelést, mi közt a bizottmány titkára felolvasá az emlékköbe helyezett okmányt, és ez 9 drb pénz- és emlékéremmel együtt üvegbe helyezve légmentesen a kivészt alapköbe tétetett, melyen az egyházi szerentást végző apát ur önkézevel kezdé meg a kőművesi munkát, ufolag beszentelés s megáldá. Ekkor Herczeg Batthyáni Fülöp ur ő kegyelmessége nevében Tárnok Alajos bizottmányi alelnök ur mély érzelmel sehelő alkalmi beszéddel letette az alapkövet a pillanat ünnepégyességétől meghatott

nemes öreg-könyjeivel szentelte meg csüggedhetlen fáradozásainak eme látszatos gyümölcsét. A főgymn. ifjusági dalkör a „Szózat“-ot éneklé s utánna pár alkalmi darabot. Mindezek közt megmegújulólag daraczkok durrogattak.

A helyszíntől egy kissé távollevő tanuló ifjuság közt is tartatott szónoklat, melyet többszörös éljennel viszonzott a lelkesült ifjuság.

Délben az „Arany-Szarvas“ vendégfogadó feldíszített teremében a nap öröme társas ebéd tartatott, hol százon felül levő minden rendű s rangú ügylát jelent meg. A kedélyes, fesztelen társaság vidáman foglalt helyet. Az első felköszöntés ő Felsége a király és királyné jóléteért mondatott, melyet felállva harsogtatott háromszoros éljen kísért. Az első felköszöntést szakadatlan lánczolatként követte a többi; megható lelkesedést idézett elő Herczeg Batthyáni Fülöp ur ő kegyelmessége egészségeért mondatott pohárfelköszöntés, kinek tiszteletére dicső neve ünnepe előnapján azért tartatott az alapkö ünnepégyes letétele, hogy czáltal ő Herczegsége iránti kegyeletes vonzalmát e város közönsége tanusíthassa.

A társas ebéd délután 5 óra felé ért véget.

Knorczer Frigyes vendéglős ur izletes ételek és jó borokkal, pontos szolgálat és tapintatos elrendezéssel felett meg a benne helyezett megbízásnak. Étel s ital volt elég, és semmi tekintetben sem hagyott kívánni valót maga után.

Ebéd alatt Grünbaum József helybelli zenetársulata mulattatott bennünket.

Nem mulaszthatom megemlíteni: hogy ebéd alatt a tanodai ifjuság küldöttségileg megjelent és széppreményekre jogosító Németh Elek V-ik osztálybeli hallgató által sok szépet tartalmazó beszéddel tolmácsolá az ifjuság köszönetét a gymnasium ügyében tanusított fáradoalom- s ügybuzgóságért.

Másnap, május első napja kora reggelén szinté taraczkok durrogása jelezte, hogy a tegnapi ünnepégyesség folytatása még nincs befejezve.

Félkilencz órakor tartaték ugyanis a városi templomban Herczeg Batthyáni Fülöp ur ő kegyelmessége nevenapja alkalmára infulás hálaadó isteni tisztelet, melyen murakereszturi apát ur ő nagysága pontificált. Ezen egyházi ünnepégyen az összes tanuló ifjuságon kívül a világi hatóságok képviselősege, az uradalom tisztege és nagyszámú közönség jelent meg.

És így dióhéjba szoritottan elmondottuk azt, minek édes örömeinkre tanui valánk.

Végeztül Walbach Mórral elmondhatjuk: vajha a feszély s némi viszály, mely Nagykanizsa város mind szellemi, mind anyági emelkedését érezhetőleg ellensúlyozza, az emlékkövel eltemettatett volna! hozzá téve: nem ugyan szomorú emlékül a késő kornak, hanem anyá g-

nak, melyből talán kellemesebb s kedvesebb növény fejlődnek ki — t. i. a béke olajága, vagy az egyetértés rózsafolyondára!

BÁTORFI.

Függelék,

Jánosháza és vidékének a győr-grátzai vasutgyben irt emlékiratához.

Midőn emlékiratunk napvilágot látott, a székes-fehérvár-veszprémi combinatio legfeljebb jámbor ohajtásnak volt tekinthető: e pillanatban kétségtelenül úgy áll a dolog, miszerint mindannyi idevágó combinatio legalább is, s mulhatlanul összhangzásba hozandó.

Emlékiratunk rá mutat ugyan Veszprém-és Zalamegyék megtámadott érdekeire; de a-kérdés helyes felfogásáról tanusodik azon körülmény, miszerint azóta, nevezett megyék, különös érdekeltsegtüknek azon formában siettek kifejezést adni, mely a közvéleményt minden esetre biztosítja számukra.

Ezek előrebocsátása után önkénytelen merül fel bennünk a kérdés: lehet-e sulya s értelme csekélységünknek ily hatalmas tényezőkö mellett? E kérdés — be kell vallanunk — habozóvá tett bennünket, s jelen fellépésünk csupán Vasmegeye helyi érdekekhez kötött magatartásában találja magyarázatát. Nem ringatjuk magunkat csalódásban arra nézve, hogy a vasutak alakulásánál Kis-Czell-, Sárvár- s Jánosházához hasonló városok érdeke nyomatékally birhasson, s nem előnyeink kitüntetésé, de azon fennhangu zajos fellépés megerőtlenítése tekintetéből, mely kifejezését Vasmegeyének, a képviselőházhoz is benyújtott emlékiratában találja, szükségesnek találjuk, arra nézve megtenni észrevételeinket.

Vasmegeye a fennforgó három, egymástól különvált pártra szakadván, nem tudjuk hinni, hogy fellépése a neki tulajdonított sulylyal birhasson, s rá kell mutatnunk az emlékirat homlok-és aláírása közötti különbségre is. Honnan eredt valósággyal a kérdéses irat? mert p. o. e jelentékeny vidékből soha egy lélek sem vonatván be tanácskozásukba, az tudta s befolyása nélkül látott napvilágot. Ezen vád, következesképen más oldalról is felmerülhet.

Hogyan is lehetséges, hogy egy megeye közönsége ily valósággyal nélkülözö nagyításokkal s elferdítésével az igazságnak állhatna elő? — Hogy egyes példákat hozzunk fel: felmagasztalván az ország-világ által háládatlannak ismert, sem termelő, sem fogyasztónak el nem fogadható, de nem tartózkodunk kimondani — e zajos mozgalmak gyűpontját képező Oser-vidéket, ellenében e Zala-, Vas- és Veszprém-megyék legtermékenyebb s legnépesebb részét tevő vidéket néptelennek, terméketlennek, terméketlen s kopárnak tünteti fel, s mindezt leginkább azon kiszámított fogás alapján, melynél fogva csupán a határszálen fekvő 2—3 megeyei község, mint Jánosháza, általok

állított vidékének termékenyességét, fogyasztását s népességét veszi fel számításba, s állítja arányba a tózsomszedságunkban eső falvaktól kezdve, Vasmegeyének egész a Rábaközig vagyis Sopronmegeyéig terjedő részével, s azt is elferdítve. — Ha van termékeny s gazdaság minden ágában előrehaladott vidéke a hazának: úgy ez bizonyára a legelső köze tehető, miről eléggé tanusodik azon körülmény, miszerint az itteni szokásos haszonbérért, ugyanannyi föld, amott örk árban is szereshető, de sőt jutányosabban is. — Ha van népes, felvilágosult s vagyonos néppel megrakott vidéke a hazának: ez ott is az első köze tartozik, miután p. o. Jánosháza vidékén befejezőleg egy órai kerüloben 35—40 község számlálható össze. Nem akarván a bonczkés alá vett emlékirat összeütőit az általok elfoglalt terre követni, beismerjük, hogy kézzelfogható kedvezésből az államutak köze újabban felvett sárvári uton a közlekedés meglehetős lendületet nyert. Mit bizonyít ez azonban egyebet, minthogy azon leginkább a mi piacunk s vidékünk terményei szállittatnak a közelebbi vasuti állomásokra? — Azon állítás, miszerint Sárvár és K.-Czell gabona piacán hetenkint 300 ezer mázsa gabonát közvetitene, *) mely körülmény e szerint azokat az ország legelső kereskedő városai köze emelné, — szeiliden mondjuk — szánalomra méltó értetlenségnek vehető, s ezen egy körülmény is kellő világosság helyezi eljárásunkat, de — nyomatékally megjegyvezve azt, hogy előnyeink a valósággyban messze tulszárnyalják érdek-ellenéinkét — feloldoz azon haszontalan idővesztegetés alól is, miszerint alaptalan számaik mellé mi is számokat állitsunk. De menjünk tovább.

A 65 házszámból álló parányi K.-Czell Jánosháza ellenében szintén felmagasztalja, holott az első ki- és bevitale az utóbbié mellett alkalmasint számba sem vehető, a 25—30 ezer gyalogjáró bucsusra való hivatkozás pedig, minden gondolkodó embert mosolyra fog indítani. — S mit mondjunk azon alaptalan állításra, mely szerint Jánosháza vidéke egyetlen örlő malommal sem bírna; holott — három gőz- s nagy számú száraz malmait nem is említve — Zala- s Veszprémmegeyék sarkaló pontjaival együtt 30—40 vizi malmot képes felmutatni. Ez, s az ehez hasonló, például Rum nem is létező hetivásárait illető hamis állítás, a szándékolltal bizonyára mindig ellenkező hatást szokott gyakorolni.

A katonaelmelmezést, elszállásolást, összetévesztvén a hadászattal, a védelmébe vett helyeket nevezetesebb katonai pontoknak lenni mondja, s elferdítésével az igazságnak azt állítja, hogy Jánosházát a marczali posvány kigözölge miatt kényyszerült elhagyni a katonaság s a miatt e pillanatban az e célra emelt megeyei épületek is üresen állanak. — E vidékben posványnak nyoma sincs, annál kevésbbé posványi kigözölge-

*) 5000 mázsa, uraim, legfeljebb!

nek, s a megyei épületek sem a fennebbi ok miatt állnak üresen; de, mert a nemzeti vagyon hasonló példátlan hanyag kezelése miatt valóságos romhalmazzá válván, katonaság befogadására egyáltalán nem alkalmasak. A mi pedig a hadászati tekintet illeti, nem csupán saját, de katonai tekintélyek ítéletére, a közel s távol multból merített példákra hivatkozunk, midőn e pontot sokkal nevezetesebb katonai pontnak lenni állítjuk, sőt készek vagyunk az ellenvélemény, helyreigazítása végett bármely cselszövény ellenében sikra szállni.

De miféle szónoki fogásnak vegyük Kis-Czell keresztül ugrását ez ámbár alapjában hamis tételnél? Pedig ott — végték kiesvén még az évenként keresztül vonulási irányból is — katonaság sohasem szokott állomásozni.

Ezekkel a kérdéses emlékirat főszámításba jöhető pontjaira megtettük észrevételeinket, a mi annak utelírési részét illeti, kijelentjük, hogy ily balgaságokkal nincs okunk és szükségünk vesződni, s csak annyit legyen szabad megjegyeznünk, miszerint az ott leírt s a Rábán túl eső helyek és vidékek, — miután csakis az addig terjedő csekély terület forog kérdésben — a mennyiben különben sem volnának sikerülhetők, a mi kombinációinkban is befoglaltatnak, s így azok felhozása szintén csak a közvélemény félrevezetésére lehetett számítva.

Végül ide állítjuk a kérdést, a maga kézzel fogható, igazi egyszerűségében oly formában és szándékkal, hogy — főképp térkép segítségével — mindenki által könnyen érthető legyen.

A kérdés az: hogy Pápáról a tőlünk 1 1/2 órányira eső és ellenkező esetben szintén vasuti vidékünk képezendő K.-Czell felé-e? vagy pedig Szőlős-Jánosháza felé vezetessék az illető vonal? első esetben nem egy — mint emlékiratukban áll — de három mérföldnyire maradván el Somlyóhegye: Bakony- és Balaton-mellékel egyetemben végték kiesnek a vasuti forgalomból is.

Egyik oldalon: Kis-Czell a Cserrel, bucsusaival s számos vendéglőivel. Sárvárnak közel levő vasutja: erről azó som lehet: — de még utóvégre mit is nyomhatna ez is! Más érdek semmi, de semmi.

Meg kell még itt jegyezni, hogy a tervezett vonal, a kormány javaslatához képest, nyakára a sopron-kanizsai vonalnak, a bizonyos mederrel nem is bíró Rába völgyébe szándékolatván eltereltetni, minduntalan elhordatván örökös nyüge lenne amugy is, mind az építő társulatnak, mint pedig magának az államnak.

Másik oldalon azon törvény szentesítette elv, melynél fogva minden fővonalnak az ország fővárosából kell kiindulni, s miután a fusio elkerülhetlen — tehát egész Veszprém megye s Zala megyének legalább is hasonló; az iszonyu mennyiségű bort termelő Balaton-mellék; világhírű Somlyóhegye, s a mi fő a világ-gyárteleppé válandó s a természet minden kincsével bővelkedő Bakony-hegyláncolat; Jánosháza és vidéke annyiban, mennyiben a megye által pártfogott helyeknek mindenesetre felette áll, s 5-6 város között, három megye összekötő sarkán, a pártfogott városok ellenében — egyik növekedését a szomszéd Szombathely, másikét Pápa gátolva — egyedül ez lehet jövőre hivatva.

S ha most hozzáadjuk, miszerint a vasut ily formában történendő alakulásával, Vas megye érdekének szintén elég fogna tételni: im itt a kérdés; tessék eldönteni!

De miután ezen országos, sőt tán világ-érdekek, országforgalmu s üzleti előnyök egyensúlyozásában a másképp érdekelt vidékek iszonyu távolságban maradnak el: egyáltalán nem hihetjük, hogy a helyi érdekekhez kötött szándékunknak a hazában, gondolkodó embert képesek volnának meggyerhetni.

Jánosháza, martius 29. 1868.

A vasuti bizottság.

(Szerkesztéségi példány.)

Magyar tudós társaság.

Pest, april 27. 1868.

Mai napon a nyelv és széptudományi osztály tartotta heti ülését, a mely alkalommal Dr. Szepesi Imre volt az első értekező, ki azokott tárgyával az ó classicitással lépett föl ismét.

Héves és gyakori metaphorák kiséretében ifju tüzelt mondá el az erasmusi szójelző győzhetlen bajnoka az érvoct, melyek a latin nyelv, szóval a hajdan classikai irodalom tanulmányozása mellett kardoskodnak. Hogy a görög és a latin nyelv, mint az alaptudományosság közlönyei, melyek nélkül az ó népek gondolkodás módjáról, a hajdanok magasabb szellemvilágáról mit sem tudnánk, melyeknek ismerete előkészít bennünket az annyira szükségessé reáltudományokra, tanulmányaink egyik legfigyelmesebb tárgyait képeznek, ez már a 16-ik században elismert tény volt, s főlegesen tehát utolag megemlítenünk oly helyen és ily körülmények közt, különösen pedig akkor, midőn értekezésünk czimévé azt tesszük:

Jelen viszonyaink az ó-classikai irodalomhoz. Egyszer mászszor az értekező tárgyhoz szól, midőn például bonczakéso alá veszi, hogy nemzeti irodalmunk elszakadt-e már az ó-classikai irodalomtól? példálul fölhozza a rómaiakat, kik irodalmuk aranykorában is sokat görögösködtek, de azután ismét latin költői szemlémehez fordul és metaphorai kincstárából elővesz néhányat és vándor, napsugár egymásután folynak.

Az értekezésre szánt egy óra oltívén a classikus nyelvész az orientális tudós Vámbéry Ármán váltotta föl, ki Bálinth Gábor fiatal keleti nyelvésznek „A khazárok földéről” (Persa fordítás) czimű munkáját olvasá föl, melynek eredetije a bécsi császári könyvtárban van. Az egész értekezés csak annyiban becses, a mennyiben persa fordítás; az oly annyira fontos khazárkérdés megoldásához sommiféle új adattal nem járult, csak azokat mondá el, melyek még a magyar irodalomban is különféle utirajzok czimé alatt megjelentek, a melyek már a Pétervári akadémiában ézelőtt 50 évvel olvastattak fel, azon állítást pedig, hogy az irat a 11-12-dik századból való Venczel c. t. támadta meg, kinok állítás szerint a khazár birodalom a 9-dik század végét s a 10-dik század elején semmisített meg, sőt még az irat azon állítása is meghusítottatott, mintha a dynastia nemzetsége nézve zsidó lett volna, holott csak vallására nézve volt a főkirályi család zsidó. — A khazár birodalmat geográfiai tekintetben már rendszeresebben fejtegeti az arab-persa s így a persa-magyar fordítás is; elmondja városai, melyek közül különösen Etelt említ meg, Esament, mely 40 szőlőkerttel bír, lakosai leginkább musulmánok, kik vasszörlő készített házikókban laknak; továbbá hogy az egész nép két törzsről t. i. fehér és feketére oszlik, mely utóbbiak hihetőleg az indiai törzsből valók s ezek fölött uralkodik a nagy tisztelgetés álló kaghan (főkirály) kívül csak a legfontosabb ügyek fölött lehet szólni, és vallására nézve mindig zsidó. Megjegyzendő továbbá még az is, hogy az ember-kereskedést hatalmasan üzik, de csak a zsidók s a keresztyékek adogatják el gyermekeiket. — Megemlít még néhány folyót is, a többi között Ethel folyót, mely Oxusnál nagyobb, s a khazári tengerbe ömlik; elmondja továbbá földvidelnek még az államviszonyokat is, szől a katonaságról stb., de mind ezek dacára mégis sommiféle történelmi becsé nincsen, mert csak az ismert adatokat sorolja el, és csak nyelvészeti tekintetben bír becsesével, a mennyiben első persa-magyar fordítás; s az ifju keleti nyelvész szép roményekre jogosítja fel hazai nyelvészettünket.

Ezek után a kis Szabó József o. t. tön jelent a math. és természettudományi bizottság havi értekezőtől, a mely a többi között azt indítványozza, hogy a kereskedelmi expeditióval nagyon czélszerű lenne kiküldeni három tagot, kik tapasztalataik gyarapításával, a különféle keleti állatok s növények gyűjtésével nem csekély szolgáltatást tennének hazai tudományosságunknak. Az indítvány egyhangulag elfogadtatott és határozatba ment Szabó József indítványára még az is, hogy küldés sek ez ügyben egy öt tagból álló bizottság az akadémiái elnökhöz, innen gr. Andrássy Gyulához s innen pedig a kereskedelmi miniszterhez az ily pártolása végett.

Ezek után a folyó tárgyra került a sor, melyek közül különösen megjegyzendő és hálás elismerésre méltó Vadnai Lajos országgyűlési képviselő ur adománya, ki a „magyar szörendről” irt munkájának ítélt díjat a Sámuel díjhoz csatolta, hogy a Sámuel díjért versenyző pályázók annál nagyobb ihlettséggel írják pályaműveiket.

Miután a jövő heti ülésre bejelentett két értekező t. i. Karvassi egyetemi tanárnak emlékböszödé Szinovácz György elhunyt tag fölött, és Csacskó királyi tábla bírónak a fölbbiteli törvényeségi eljárásokról irt értekezése kihirdetett, az összes ülés feloszlott.

OLÁHFI GYULA.

Heti szemle.

Május 1-én, 1868.

Amerikában papirosból készített csolnakot találtak fel. — Pétervárról köj-kirándulást rendeznek a szláv testvérek látogatására. Egész Zagrábig jönnek. — Közép számítás szerint az egész földön 500 millió font dohánnyt fogyasztanak el. — Rózsa Sándor is megkegyelmezett. — Deák Ferencz szobájában tűz támadt, de csakhamar sikerült oltatni. — A kereskedelmi miniszterium felszólította a távrida hivatalnokokat, hogy rovorsalissal kötelezzék magokat, miszerint 3 év alatt magyarul megtanulnak. — Gr. Teleky Sándor, ki nem rég tért vissza hazánkba, aranyban foglalva őriz kis forgácsokat azon aradi bitófák föl, melyeken 13 a hazárdi forró dobozó szivnek vetett véget a vak boszú. — A pénzügyminiszter beszéde 75 ezer botból áll. — Gr. Andrássy Gyula miniszterelnök, titkos tanácsosi méltóságot nyert. — Zagrábban irtó-háborut intézt a fiatalok a cylinder kalapok ellen. — A pest-budai könyvnyomdások önképző-egylete f. évi június 28-án nyomdai termékekből kiállítását rendezend. Dicséretes buzgalom! — A királyi pár Mária főhercegnő születése alkalmából 23 ezer forintot adományozott több jótékony egyletnek. — B. Sina Simon hazai czélokra 10 ezer forintot ajánlott fel. — H. Doroghon april 16-án nagy s népes gyűlés volt egy magyar ajku görög kath. püspökség létesítése végett. Délben 250 toritékú társas obd volt. — Ebergényi Julia 20 évi fogságra ítéltetett.

Zala-megyei hírek.

— Ö Felsőge a királynő szerencsés szülőse örömeire april 25-én a szt. Ferenczrendiek nagykanizsai templomában ünnepélyes „Te Deum” tartatott, mely alkalommal az összes városi tisztviselőség és helyben székelő katonaság teljes díszben jelent meg. Az egyházi szertartás ideje alatt taraczkokkol is jelezetett az ünnepély. Az ujon szülött főhercegnő Mária, Mathild, Amália és Valeria neveket nyert a keresztelésben.

— Főispánok fizetése volt: Zalamegyében 6200 ft, Vas megyében 6100 ft, Somogy megyében 5200 ft, Sopron megyében 5000 ft, most mindannyinak egyenkint 4000 ft.

— Kitüntetés. Ö Apostoli Felsőge által Föt. Simon Zsigmond tihanyi apát ur ö nga a III. osztályu vaskorona ranggal és főt. Pintér Endre premontrai áldozár s kosztioyi gymnasiumi igazgató ur a koronás arany érdemkereszttel díszítettet fel.

— Mohácsi t. levelezőnk írja, hogy az ottani restauratio megtörtént, a rendezett tandes megszűnt és most oly kezekben van a város jelentékeny birtoka, kiknél biztos garantiát nem találhatni, ennél fogva az intelligencia óvatást tett a megyénélyre bekövetkezőt zavarok elkerülése végett. Különben a jelenlegi móhácsi társasdíjot, levelezőnk, 1514-ki Dózsa-főlo korszakbelinek rajzolván, kissé erős kifejezések miatt a tudósait egész terjedelemben nem hozhatjuk.

— Zala megyei honvédegyelet. Folyó évi april 16-ára kitzított honvédegyülés köztiszlelet- és szeretothben álló t. Bezerdy volt honvédegyezés és a zalamegyei honvéd-egylet elnökének Bécsben két napi roszul lét után bekövetkezett hírtelen kimúlásával ugyano hó 25-re halasztatott. Megyénk elő 2040 honvédeit 46 volt különféle rangu honvéd képviselte. — A gyűlést t. Besenyei György honv. egy. jegyző ur nyitotta meg. Fajdalommal emlékeztette a gyűlést az egyletét azon szomorú csapásról, mely az egylet elnökének jobblőtre szendertélével következett be. Háibson emlékezett meg érdemeiről stb. mire az egész gyűlés szomorúan mondá: „Adj uram örök nyugalmat neki!” Végre előadta jegyző ur a mai gyűlés összejötének czélját. A tanácskozást legelőször az elnöki választás előzte meg, melynek otlülésére t. Ujváry Péter volt honvéd százados mint kor előnk közhangulag kéréstet fel, ki az előnk választást titkos szavazás utján megtenni ajánlotta. Mi elfogadtatván, közhangulag t. Skublics István és Kerkápolyi Mór urak jelöltöttek ki az előnkégre azon megjegyzéssel, hogy a leg több szavazatot nyert az előnk, a kevebbet nyert pedig az előnk székét fogadandja el. Mi megtörténvén, t. Skublics István ur 27 szavazat mellett az előnk, Kerkápolyi Mór ur pedig 19 szavazat mellett az előnk székkel tiszteltetett meg. Elnök ur e megtiszteltetés szép szavakban megköszömvén minden igyekezetét oda fordítani ígerte, hogy azoknak is, kiknek jelenleg bizalmát nem bírja, bizalmát működése által méltóan megérdemelje. Ezek után előnk ur elfogalván székét, a tanácskozás az utolsó gyűlés óta leérkezett iratok felolvasásával folymatát nyerte: felolvastattak. — I. A budapesti választmány folirata. II. Perczel Mór tábornok felhívó levele a budapesti honvédegyelet feloszlata tárgyában, a mely levelben eljárását igazolja. III. Gorovó Antal órnagy ur levele és IV. Klapka György közvetítő javaslatát, melyszerint mind Perczel, mind a központi bi-

zotmány feloszlítandó, szentessek meg működésüket és ne tartassék meg a május 4-re összehívott közgyűlés. — Mindegyik pontra a kolló határozatok nyugodtsággal hozattak meg. — Különösen Perczel Mór, ugy azinto buda-pesti honvédegyelet bizotmányának eljárását a gyűlés hatáskörön túl tette; ellenben Klapka György indítványát pedig teljességében elfogadta és kijelentette, hogy a határozatát minden honvédegyeletnek megküldötteti. Végül meg t. Königmeier póntárnok urnak lön megválasztva, miután a volt póntárnok Skublics István ur előnk székre emeltetett. Egyszermind a vossprémi honvédegyeletnek a zalamegyei h. egyl. előnkének tometésénél képviselőtérítésilag közösen szavaztatni határozatott. Szentgyörgyi József, volt honvéd.

— Lapunk hírdetési rovatában előforduló s nevezetes gyögyerojéről ismert keszthelyi balaton fürdői hírdetményro felhívjuk t. közönségünk figyelmét.

— Május 9-én Kocsisovszky szín- és daltársulata N.-Kanizsán kezdendi meg előadásait. Fiumébe szándékozván menni, városunkban csak 12 előadást tart. Reméljük méltó pártolásban részesülend.

Somogy-megyei hírek.

— Polgárok! Midőn az esemény folyama nemzetünk a kényuralom ellen nyílt küzdelemre hívta fel, — mig alkotmányunk visszacszerzéseért foly a küzdelem, akkor és addig államjogi kérdéseink megfejtesse állt minden pártjaink programjában első helyen, mert csak azoknak kedvező megoldása által nyertünk megbízható alapot a további haladásra. Most azonban, a midőn már államjogi viszonyaink az 1867-ki alkotmányos törvények által megoldást nyertek, itt az idő, hogy belviszonyainkra vessük figyelmünket, hogy államkötecsink fontartása s biztosítása mellett, saját nemzeti erőnk kifejlesztése, polgári kulturánk felvirágoztatása s ezzel erkölcsi tekintélyünk megszilárdítására irányozzuk összes törekvéseinket. Mig tehát egy részről azon kell lennünk, hogy a bizalom, a béke, — s ezzel államszervekedésünk a politikai ábrándok lármas agitatói által meg ne zavartassék; másrésztől szükséges, hogy ébron legyünk, hogy az önsorsunk feletti rendelkezhetőséjoga, melyet a kiegyezés müve ismét a nemzet kezébe juttatott, az o hatalom után versenykedő aristokratavagy demagog törekvések önző czéljainak eszközévé ne fadjuljon. Mert amazok veszélyeztetnék oddigi vívmányainkat, s lehetenné tennék intézményeink szabadelvű kifejlesztését; ezek pedig csak anarchiára, s — a mi ennek rendszer nyomában jár — absolutizmusra vezetnének.

Már pedig ha vizsgálat alá vesszük alkotmányos életünk mozgalmait, ha észleljük ebben azon számos körtüneteket, melyek fejlődését gátolják, — ha visszapiillantunk országzertre a követválasztások s tisztujtásokra, melyeknél most is csak a magán család érdekek és előítöltek voltak irányadók; midőn másfelől a democratia hamis czége alatt a legmegpróbáltabb államférfiaink gyanúsítását s a tájékozatlan népelem felbujítására irányzott igaztásokat szemléljük: ugy valóban alig tudjuk, hogy a szélső pártok melyikéssé feltátek inkább az alig megszabadult nemzetot.

Ezek ellenében; Kezdeményezzük megyénk közszellemének a józan democratia irányába leendő tereltesését, hogy ne vezetessék az félo mulékony pártérdekek s pusztá ellenzékiesség érzelmei által, melyeknek segedelmével hamisíták meg rendszerint minden idők cselszövyödi, minden korszak zsarnokai a nemzeti akaratot; hogy no játsza ki az élet a törvények olveit;

hogy no elősködjének a modern kormányzat alakjaiban, a régi állam- s társadalmi viszonyokból fennmaradt intézmények s halitöltek;

hogy no sonyvesszék a magyar democratia díotszerveit vallási s társadalmi előítöltek, s azon visszavonás, mely történelmünkben szomrehányólag tekint roánk.

Fogjunk tehát a politika és a társadalom terén a haladás munkájához mely nem fel-forgatásban, hanem intézmények alapításában találja hivatását, diadalmi czélját; mely felkeltse a szabadság büszkeségét, a szellem függetlenségét, a személyes méltóság öntudatát, a közügyek iránt való érdekelttséget s a mindezekből eredő foglalkozást a nemzeti becsület iránt, mely magában korosi és találja védelmét a kül- és belmegtámadások ellen.

Mely a szabadszólás és gyulekezőti jog becsületes használatával hírdesse az igaz democratia tanait, s felvilágosítsa mindinkább a nemzetet az iránt, hogy a valódi democratia fölve, a polgári cultura, — mely alatt a társadalmi állapotoknak a művelt népeknél uralkodó elvek s intézmények által csakközlöt javulását, az emberiség tökéletesedésének előmozdítását értjük. Mely azt akarja,

Jelentés.

Alulírott tisztelettel jelentem a nagyérdemű közönségnek, hogy Szombathelyen a piacon fennálló kereskedésem mellüti uri utcában egy fiok

fűszer-, anyag- és festék-

KERESKEDÉST

a „Magyar Király“-hoz

csizmezo nyitottam, kereskedésem czikkeit a legelső raktárakból szerezvén be, azok minőségére a legkitünőbbek. — Együttal kijelentem, hogy árucaikkeimet sürü keresettségük folytán a legjutányosabb áron adhatom.

Szombathely, novemb. hó 1867.

(45—13-12)

tisztelettel

Tobis József.

A „Debatte“ és a „Wiener Lloyd“ szerkesztőségéhez be-
küldött, ezen újságokban megjelent és fogorvos Dr. J.
G. POPP-hoz Bécsbe intézett nagybecsű elismerő irat.

Egyedül és csupán is emberbaráti szeretettől és azon vágytól, hogy szonvedő embertársainak használhassak, érzem magam indíttatva a következő tényállást tartalmazó sorokat nyilvánosság elé hozni: 18 évi orvosi gyakorlatom ideje alatt a szájbetegségek több nemét először volt alkalmam gyógykezelés alá venni; de a leghatásosabbnak vélt a nagy költséget igénylő szorok som vezeték gyakran a kívánt eredményhez. Én tehát végre megkíséreltem a hirhedt

Dr. POPP-féle Anatherin-szájviz

használatba vételét, melylyel az óhajtott célt valóban és teljesen elértem.

En tehát, mindazoknak, kik szájfájalmakban szonvednek, a szert, melynek használata legcsokélyebb kellemetlenséggel som jár és soha semmi félo rosz utóhatást nem von maga után, a legelőlegben ajánlom.

Dunaföldvár, márczius 5. 1866.

Dr. Gross, gyak. orvos.

Ara 1 fr. 40 kr., göngyölve postán 20 krral több.

Anatherin fognászta 1 fr. 22 kr. Növény fogpor 63 kr. Fogóloom az odvas fogak saját ólmozására 2 frt. 10 kr. (54—8*)

Az „Anatherin-szájviz“, valamint az „Anatherin-fognászta“ Kapható Nagy-kanizsán: Balus József gyógyszerész, Rosenber, Rosenfeld A. Wajdits J., Welisch, Fesselhofer és Schwarz A. urak kereskedésében. Pápán: Tschepen J., Stampf G. és Löwy I. uraknál, Keszthelyen: Singer N. Zala-Egerszeg: Antal F. gyógyszerész és Handler P. — Kapronczán: Werli gyógyszerész — Varsádon: Halter gyógyszerész. — Szt.-Györgyön: Mészög. — Sümegen: Dorner Kajet. és Stamborszky L. gyógyszerész uraknál.

Kos eladás.

A híres, gazdagszörű és tiszta Negretti származású törzskönyvből egy és két éves nagyobb számú kosok edatnak el jutányos áron, a melyek minden ragályos és örökdedési betegség nélkülök a ezért jóállás biztosítatik. Efélo kosok az uradalom pusztáján Uj-Népen, N.-Kanizsa mellett példánykép láthatók és ez érdemben mindenféle értesítés készséggel adatik és az előjegyzések fel lesznek véve s kívánatra meghozattatnak.

JOSZÁG IGAZGATÓSÁG

(87—4)

Uj-Népen, up. N.-Kanizsa.

Zur hohen Beachtung für Bruchleidende.

Der berühmte Bruch-Balsam, dessen hoher Werth selbst in Paris anerkannt, und welcher von vielen medicinischen Autoritäten erprobt wurde, welcher auch in vielen tausend Fällen glückliche Curen hervorbrachte, kann jederzeit dir. brieflich vom Unterzeichneten die Schachtel à 4 fl. ö. W. gegen Einsendung des Betrages, da die Postnachnahme nicht stattfinden kann, bezogen werden. Für einen nicht so alten Bruch ist eine Schachtel hinreichend.

J. J. K. EISENHUT

in Gais, bei St. Galea (Schweiz).

(57—84)

Halál és vész minden főregnek!!!

Biztos halál csalhatatlan irtó-szer, patkányok, egerek, poloskák és csótányok kiirtására.

Tölem ujonnan javított patkány irtó-szer és a Párisi világiállításban legjobbnak talált poloska-tinctura, melyet alulirt bátorodik a t. cz. közönség figyelmébe ajánlani és sikere felől képes, ugy magánosok, mint államhatóságok által kiadott bizonyítványokkal magát igazolni, minél fogva számos megrendeléseket remél. Ezen szer 10 évig is eláll és mégis sikeresen használható.

Kapható N.-Kanizsán egyedül csak Fesselhofer József ur kereskedésében.

Ára egy szelencének, mely Riess Gutmann névpeccséttel van ellátva használati utasítással együtt 1 frt és 10 kr. o. é.

(106—6,1)

Riess Gutmann,
vegyész és kir. szabadalom tulajdonosa.

A Keszthelyi balaton fürdő részvénytársulat jelenti a t. közönségnek, hogy a

Balaton fürdőt

minden kényelemmel ellátva folyó évi majus hó 24-kén megnyitja s minden igyekezetét arra fordítandja, hogy a fürdő közönségnek nem csak a fürdő czélszerű berendezésével (milyenek a mélyítés és kideszkázott uszoda) hanem jó színészet és zenével élvezetet szerezzen.

A szállások tekintetében intézkedni fog a választmány, hogy azok mérsékelt áron legyenek kaphatók; s azért felkérnek a fürdőt élvezni kívánók, miszerint a végett a részvény társulat választmányához forduljanak, mely a megrendelés szerinti minőségű alkalmat a szállás-mester által a kívánt időre megrendeli.

Keszthelyen 1868: aprilis hóban.

(106—3,1) A Balaton fürdő részv.-társ. választmánya.

f. é. június 5-től fogva

a „zöldfa“ szálloda melletti Koller József-féle házban leend.

(98—3)

HIRDETMÉNY.

Alulírott bátorodik a t. cz. Gombos Bertalan ur által feltalált

„erősítő italt“

a tisztelt közönség becses figyelmébe ajánlani. Ezen erősítő-itall előmozdítja a jó étvágyat, könnyíti a jó emésztést és meghűtés ellen megóv, és általában az egész idegrendszerre melegítőleg és erősítőleg hat. Ugy szintén ajánlatik mindazoknak, kik hideg lég befolyásának ki vannak téve, továbbá a lábadozóknak, kik a kiállott betegségek után erejüket visszanyerni nem képesek; végre a tengerre utazóknak, miután a tengeri ut ismert kellemetlenségeitől megóvja az utazót.

Ezen erősítő-itall megbízás útján a tulajdonos ur peccsétjével ellátott üvegekben az utasítással együtt alulírtán kaphatók.

E vidéken egyedüli raktár alulírtán levén tisztelettel ajánlja e kitünő s nagy hatású szert. Ára használati utasítással együtt 1 frt-

(84—4)

Wajdits József,
Nagy-Kanizsán.

Gazdászati igazgatói

állásra ajánlkozok egy szakképzett egyén, ki nemcsak elméleti, de a legujabb haladás szerint gyakorlati szakismorotokkal bír; elméleti tekintetben a vizgát kiállotta, gyakorlati tekintetben pedig jelentékenyebb jószágok több évi önálló vezetése s hosszabb utazásai mellett nem kevés tapasztalatot szerzett.

Érti tüzetesen a nemzeti földmívelést, az ahhoz szükséges gépek kezelésével.

Rétmívelést, ide számítva a víz lo- és felvezetését s lecsapolásokat; marhatonyasztást, gyümölcsészet és szőlészetet; ez utolsót egybekötve a nemzeti pinceszgazdászati rendszerrel; méhészetet, selyem és selyemrovarok tenyésztését, a lecsapolás körül szükséges vízi és szárazonai művek, caatornák építését, téglavetést s általában az építészetet stb.

Ohajtana valamely magyarországi nagyobb uradalomban, a jövedelem megfelelő százalékáért, vagy határozott illetményért, állásba lépni.

1000 frt cautiót azonnal letesz.

Bővebben tudakozódhatni e lap szerkesztőségében. (104—6,2)

DARUVÁRI FÜRDŐ

Slavoniában.

Megnyitattik május 1-jén.

Ezen vasas 30—37° R. hévvizek rég ismert üdvös gyógyhatással bírnak: általános gyengeségnél, sáp- és görvélykórna; az ivarszerek gyengeségei és betegségeinél, meddőségénél stb. idült borbajoknál különösen sebeknél; kitünően hatnak az iszapfürdők csuszos és köszvényes bántalmakban. — Jó sikerrel használhatóak elő- és utógyógymódul a közellevő Lippiki iblanyos fürdőnél. Mindennemű ásványos vizek készen tartatnak.

Legközelebbi vasutállomás Sissek. Verőczen keresztül a 6 óra távolnyi Barsig, a hol f. é. június 1-jén vasuti állomás nyitattik meg, jól épített országot vezet.

A gyönyörű fürdő-párk közepében álló czélszerűen felszerelt épületekben kényelmes lakhelyek kaphatók. Naponkinti zene, tánczvigalmak, kirándulások a regényes környékbe kellemetes szórakozást nyújtanak.

Az orvosi felügyeletet Dr. Siegel kezeli.

(101—3,2)

Az urodalmi fürdő-igazgatóság.

Évenként 38 huzásra.

valamennyi Ausztriában létező állam- és magánsorsjegyekre és pedig:

1 250 ftos 1854-ki,	1 Rudolf,	1 Pálffy,
1 Hitel,	1 100 ftos Triesti,	1 Budai,
1 100 ftos 1860-ki,	1 50 ftos Triesti,	1 Waldstein,
1 100 ftos 1864-ki,	1 Gözhajózási,	1 Windischgrätz,
1 50 ftos 1864-ki,	1 Salm,	1 Keglevich sorsjegyre,
1 ötöd 1839-ki,	1 Clary,	hozzáadva
1 Como,	1 Genois,	1 Badeni 35 ftos sorsjegyet

Játszani lehet csak 4 ft évnegyedenkénti lefizetés mellett.

A társaság 20 résztvevőből áll, kik közül az első részlet fizetésénél mindegyik egy részvényjegyet kap, valamennyi sorsjegy megnevezésével, melyekre nyeres esetében, a reá első részt meg fogja kapni.

25 negyedévi részlet lefizetése után minden résztvevő megkapja az öt megillető részt, tetszése szerint akár egy eredeti sorsjegyben, akár készpénzben.

Azon körülménynél fogva, hogy az összes sorsjegyek árkelete most rendkívül nyomott állapotban van s pár év lefolyása alatt legalább is kell érniök az előbbi álláspontot, csaknem matematikus biztossággal feltehetjük, hogy az ezen játszótársaságban részvétel, 228 huzásra a legroszabb esetben is csak csekély pár forintra rughatna.

Mindenki egyenkint beléphet a társaságba, s a többi résztvevőkkel sem kell törődnie.

Mint bélyegilletéket, minden résztvevő 68 kr. fizet egyszer mindenkorra.

Minden nyereség közöve lesz.

Morgenstern A. és társa,

Váltóirodája Pesten, Deák Ferencz-útczá (előbb Nagyhid-utca) b. sz.

(96—2)

Wajdits József kiadó-, lap- és nyomdatulajdonos Nagy-Kanizsán.

Megjelent

„RAJTA FIUK, VIGADJUNK“

ozimű dalkönyv II. kiadása.

Van szerenésém a t. cz. dalkedvelő közönségnek tisztelettel jelenteni, hogy a II-dik kiadást ért s jelentékenyen bővített

„RAJTA FIUK, VIGADJUNK!“

czimű s közkedvességű dalokat tartalmazó könyv

a sajtó alól kikerülvén, az 530 lapra terjedő s díszesen kiállított zsebkönyv ára 1 ft 20 kr.

Dús aranynyomás- és aranyzegélylyel ellátva pedig 1 frt 80 kr.

Megrendelhető könyvkereskedésben, valamint minden hiteles könyvkereskedőnél.

WAJDITS JOZSEF,
N.-Kanizsán.

(94—2)

Zala-Somogyi Közlöny

Kiterjedve

SOPRON- és VASMEGYÉKRE.

Vegyes tartalmu hetilap

a szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdaság, tudomány és művészet köréből.

Megjelenik:

minden szombat,
egész ivon.

Szerkesztői Iroda és kiadó hivatal:
WARJITS JOZSEF könyvkereskedésében.

Előfizetési feltételek:

Helyben káshoz hordással és vidékre postán küldve:
Egész évre: 6 fr. — kr.
Fél évre: 3 — —
Évnyegyedre: 1 — 50.

Hirdetések

A hat hasábon palitörért 1-ször 7 kr.
2-szor 6 és minden további beiktatásért 5 kr.
Helygdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.
A „Nyitá téren”
egy petit sor beiktatás díja 15 kr.

Hirdetéseket elfogad:

H. Kézirát: a KIADÓ-HIVATAL. Pesten: ZEBLER M.
Bécs, Hamburg, Berlin, Majna-cs. Frankfurt a. B. Bap-
bon: HAABENSTEIN & VOGLER. Lipcse. Bona. de
Stuttgartban: SACHSE & TÜRBA. Bönben: OPPELIK.

A n. kanizsai főgymnasiumnak részint alaptőkéje, részint építkezési költségei fedezésére újabb adakoztak.

(Folytatás.)

Kézpénzben: Berényi József tisztartó ur 100 ft, Martinkovits Károly főbíró és Tárnok Alajos urak egyegy 200 ft, mltsos gr. Batthyányi Lajos özvegye 50 ft, Ritter János ur 25 ft.

Sümegey Ferenc országgyűlési képviselő ur 100 ft, szives ajánlata oda terjedt ki: hogy 1869- és 1870-re is 100—100 fittal fog járulni.

Stern Károly ur 50 ft, Gyórfy Dániel köveskálai jegyző ur 2 ft, Kuthy Emil ur 5 forintot.

Esztergomi főkáptalan a kiskomáromi uradalom részéről az alapítványhoz ajánlott 1000 ft-nak hátralévő 500 ft.

Magyarországi földterhmentesítési kötvényekben:

Blau Pál ur 300 ft, Blau Papi ur 100 ft, Zerkowitz Zsigmond és Weissmayer Mór urak 200 ft, Löwy József ur 100 ft, Rosenfeld Sándor és fia urak 150 ft, végre különféle statuspapirokban (metaliques): Ollop Samu, Rosenberg Izrael, Weiss H. J. Sommer testvérek, Kaiser Sándor és Ebenpanger és fia urak egy-egy 100 ft, Walbach Mór ur 200 ft.

Osterhueber László ur Pusztaszent Lászlóról régebben 100 frtot.

Tatáról: Menyhárt Ágoston kegyesrendi házfőnök ur fél souverendor és Söjtöry Zsigmond kegyesrendi tanár ur egy hollandi aranyat.

Valamint a kegyes adományozók, úgy a gyűjtők fogadják nemesszivű jötteikért legőszintébb köszönetünket. Kegyes adományok valamint az építkezési költségek fedezésére, — úgy az iskolai alap növelésére folyton elfogadtatnak s hálás elismeréssel nyilvánosságra hozatnak.

A tanügyi bizottmány nevében:

TÁRNOK ALAJOS m. k.
alelnök.

(Folytatása következik.)

Műnosháza, maj. 3-án 1868.

A „Hon” 86-iki s a „Zala-Somogyi Közlöny” 17-ik számában Nyiri József ur Eötvös Károly urnak a budapest-gráci vasut-vonal érdekében irt cikkére válaszol. Legyen szabad elmondani ide vonatkozó észrevételeinket.

Nem tudjuk, mit akar Nyiri ur Innsbruck, Troyes, Brixen- és Párisal; mi úgy tudjuk, sokkal egyszerűbb a kérdés s hogy ezuttal csupán a győr-gráci, vagy pedig — kihajlásával Győr felé — székesfehérvár-veszprém-gráci, vagy, ha tetszik, budapest-gráci vonalról van szó; s ha a kérdéses vonal alakulására nézve, Fehér-, Veszprém-, Zala-megyék, sőt e vidék — érte a Rábán inneni és tül réaszt, Vasmegeyének legalább (Szerkesztéségi példány.)

is hasonfele, s hozzá a vállalkozó társulat, tehát az összes érdekeltég által kért és szorgalmazott irányánál, — mely az ország-
nak egyik legmegáldottabb s arra legérdeme-
sebb részét kellő közepében fogná keresztül
metszeni, s egyik kihajlásával Győr, másik,
szintén kilátásba helyezett kihajlásával pedig
a Balaton-felé a legfelségesebb vasut-háló-
zatot fogná képezni; moídom, ha ezen
irányánál helyesebbet, mind az országos
tekinteteket, mind a particularis érdekeket
leginkább kielégítőt, sőt — hogy a minisz-
terium „betenoírjáról” is megemlékezzünk
— versenyzésre hivatottabbat, alkalmasab-
bat képes volna Nyiri ur kijelölni: akkor
mi szivesen beismerjük, hogy a kérdésnél
haszontalan önérdék vezetett bennünket, s
kötelességünknek tartandjuk azonnal félre
állni Nyiri ur és nézet-társai utjából; addig
azonban legyen szabad kérnünk: ne tartsák
magukat annyira csalhatatlanoknak s vagy
sziveskedjenek kissé több jó akaratot s keve-
sebb részrehajlást hozni felszínre, vagy
pedig sziveskedjenek a kérdést, mielőtt oly
határozottan elítélik azt, bővebben is tanul-
mányozni.

Mert hogy is állíthatja, hogy csupa önzés-
ből a Steyer havasokon kívánjuk e „világ-
vonalt” keresztül „erőszakolni?” — Hisz,
az Istenért, itt csak azon vonalról lehet szó,
melynek irányát maga a kormány jelölte ki,
s annak csupán egy 4—5 mértföldnyi vas-
uttal történendő kiegészítettségét, s Pápa
vidékén csakély, de minden tekintetben
előnyvel járó módosítását kívánjuk; azon-
ban ezt azon nézetben tettük, miszerint a
Bakonyon át előfordulandó s — mint Nyiri
ur hiszi — nem is oly jelentékeny építési
különbség itt számba sem vehető s egyttal
azon erős hitben és lelkünk benső meggyő-
désében is: miszerint a kérdés lejtőinek,
vagy pedig örökre meghusították — mi az
illető vonal Sárvár-felé terelésével minden
esetre megtörténék, — soha többé nem
fogna tehetségünkben állani annyi hasznot
hajtani az országnak, mint a mennyi kárt
azzal okozni fognának.

Nincs itt kevesebbről szó, mint hogy az
ország fővárosa soha többé hasonló előnyös
összeköttetésbe ne hozhassék Gráczczal;
hogy az ország egyik gyár-ipar-telepének
teremtett, az oda megkívántató anyagok s a
természet rejtett kincseivel bővelkedő Ba-
kony, az iszonyu bor-mennyiséget termelő
Balaton-mellék, Somlyó hegye s ezekkel
több több, mint 200 négyszög mértföld
gazdag és népes terület kizárassék a vasut
forgalomból; továbbá a kormány terve sz-
erint kikerekítendő terület a nemzeti érdek-
közösségből kiszakittassék, s végre a ver-
senyzés palástja alatt, — nekünk úgy tetszik
— egy Hollán ur ismert elveivel összeüt-
közö s miután a déli vaspálya nyakára
vezettetnék, az által kétségtelenül megfoj-
tandó, — a biztos mederrel nem is bíró
Rába, völgyében pedig folytonos elhordá-
soknak kitett, — ezen okok miatt az állam-
nak csak is örökös terhévé válandó vaspálya

hozassók létre: míg a kormány által több
törvényhatóság és testület ajánlása s felvilá-
gositásai daczára figyelemre nem méltatott,
de az összes érdektelen szakértelem által
természetesnek, kimaradhatlannak vélem-
nyezett tervezet — még építési s távolsági
megtakarítás mellett is! — nemcsak hogy
a fenebbi országos tekinteteknek megfelele
s képes volna az összes helyi érdekeket is
kielégíteni; de sőt a többi megyék rovására
pártfogásba vett Vasmegeyének — leszámít-
va, hogy azon esetben K.-Hógyász és
vidéke nem érintetnék, „mi kétségkívül e
világfontosságú pontra kissé kellemetlen
volna” — így is csak azon szolgálatot fogná
tenni, miután a nevezetesebb helyek, vagy
a kérdéses tervezet, vagy — a nélkül is —
a sopron-kanizsai vonal közelében esvén,
negyed órányi vasut-különbséggel még Szom-
bathely székváros és rendes vasuti össze-
kötötetésbe hozatnék a fővárossal.

Im, ez a kérdés, Nyiri ur! — s nincs
nekünk ezuttal semmi közünk az önök
Troyes, Brixen és Párisához. Talán majd
azután.

Lehet, hogy együgyűségünkben Nyiri ur
magasságáig nem birunk felemelkedni; de
mi úgy gondolkodunk, hogy annyi érdeket,
(pedig 3—4 megye érdeke talán már ország-
os érdekek is megjárja?) még egy kis
távolsági s építési különbség mellett, egy-
magában sem lehet czélszerű s indokolható
dolog figyelmen kívül hagyni, annyival is
inkább, midőn ily különbségekről itt rendes
uton szó sem lehet. Vagy ha már e jogos és
méltányos igények kielégítése figyelmen
kívül hagyatott: miként magyarázható meg
a fenebb említett s a vállalat existenciájára
mélyen beható, hatalmas s különben végkép
kiesett tényezők számba nem vétele? —
Nem pótolhatók ezek sem Sárvár, sem akár
a jelentékeny kerülő (s miért?) Szombathely
irányában; de sőt 4—5 Vasmegeye által
sem.

Higye meg Nyiri ur, keserűség fogja el
az embert, ha a szemeink előtt lefolyó mű-
veleteken végig tekintünk. — És aztán, ha
azon jogkört kívánja a kormány betölteni,
mely a közvélemény figyelembe nem vételét
tűzte ki elvül: ám tegye! — de megkimél-
hetett volna bennünket eme keserű tapasztalástól
s ez esetben felszemesnek mutatko-
zik a tájékozásra számított vélemények és
felvilágosítások bekívánása.

Meg vagyunk azonban győződve, hogy az
országgyűlés, sulyt fektetve a kérdésnél
előtörő fontos érdekekre, nem fogja a dolgot
oly könnyen keresztül jönni engedni; vala-
mint nem hiszük azt sem, hogy a közvéle-
ményt, az úgy jelen állásában bármilyen csat-
tanós válaszok s kapacitálásra számított
küldöttségek indításával többé félre vezetni
lehesen.

Végül, azon oldalgásra, melyet Vesz-
prém-Palota felemlítésével gróf Waldstein
János ur ellen intéz Nyiri ur, legyen szabad
megjegyezni, miszerint nevezett gróf ur
kétségtelenül egyike azon önzetlen tisztá

lelkü hazafiaknak, kik érdem-sorozatukkal
még Nyiri ur tiszteletére is érdemesítették
magukat, s a kik hasonló esetben saját érde-
keikre vagy mindig utoljára, vagy éppen nem
is szoktak gondolni.

MAGYARI GUSZTÁV.

Gazdasági művelődésünk

Szinte megszokott fogalomná vált, Ausz-
triát par excellence földmives állammak hí-
detni hallani s a nélkül, hogy e feltevés
valóságát közelebbről vizsgáljuk, az elfogu-
latlan szemlélő meg fog győződni arról, mi-
szerint kivált hazánkban jutott azon szerep,
melyet hajdan Sicilia s Afrika játszott és
Róma irányában, t. i. hogy Europa nagy
részének kedvező években élestarát szolgálhat.

A termőföld kimeríthetlenségében gyöker-
redett babonával a tudományos haladás
kemény tusára kelt, s a művelt világ nagy
részén már diadalt is ült — fájdalmas érzet
fogja el a honfi keblét, ha saját hazánkra
vet egy pillantást, hol ez átkos rögeszme
oly sok helyütt teljes érvényben áll, a hol a
keleti indolentia komor árnyékában számtalan
hasznos csira tönkre megy, mely nap-
vidított virányos életre volt hivatva.

Meglehető számmal találni hazánkban
gazdasági egyesületeket, de miben látjuk
kiható működésüket? Mért volt a vidéki
egyleteknek, legalább eddig, — tisztelet a
a kivételeknek — oly kevés positio ered-
ményük?

Nem szándékunk e hiányosságért az egye-
sületeket testületileg vádolni, hiszen elvileg
csak dicsérrel halmozhatjuk létezésüket.

A nehéz időkben keletkezének gazdasági
egyesületeink legtöbbjei, s a nemzet öröm-
riadással fogadta őket, hiszen ez volt a csá-
szári királyilag kizárólagosan engedélyezett
ártatlan médium, hol eszmét cserélni, baráti
jobbot szorítani lehetséges volt. Egyedül itt
volt élvezhető a társalgás gyönyöre a nélkül
hogy abban conspiratiót kutatott volna egyik
másik tulbuzgó szaglár.

Az eredmény nem is volt tehát meglepő
— hivatkozunk a névjegyzőkre — számos
egyen iratá be magát az egylet működő tagjai
közé, és nem csak névleg, de tetteleg is meg-
érdemelték e nevet.

Midőn azonban politikai egünk láthatá-
rán a szabadság rózsapiros hajnala kelt,
midőn megyei s országgyűlési választások
zaja s izgalma tölték be az országot: lan-
kadni kezdett a gazdasági egyletek önzés-
telen erélye, a köz- és választmányi ülések
csak nagy gyéren lettek látogatva, sok tag
véggéppen kitörle nevét, vagy mi rosszabb,
évdijaival hátralétkben maradt, és így még
ma is ugyanazon egyéneket látjuk fáradni,
buzgólnak; kik már akkor, minden mellé-
kes gondolat nélkül, az észszerű czélnek
áldozák fel erejüket: számuk csakély, pénz-
forrásuk elégtelen, hatásuk csak képzeleti
— s az évtizedes erőmegfeszítést a nemzet
nagy része ily szavakkal hálálja meg:

Lagyatok fel mindennel, ti népszerűtlenek, s impracticusokká lettetek!

E súlyos vádat nem egyszer hallhatjuk s ha jogosultságát nem akarjuk is mindenben s minden egyetrem nézve elismerni, még szótul szolgálhat az, mely arra buzdítja, hogy okát kutassuk s a felhozott hiányokat nyíltan felfedezve, azok megszüntetését mielőbb fogantatba vegyük. Ez mindannyiunknak szent kötelessége, itt mindegyikünknek jut cselekvésre tér.

A magyar nemzet talán a világ minden népei közt legnagyobb érdekekkel viseltetik alkotmányos életének mozzanatairól. Politikai téren élénk a küzdelem, a követ s megyei tisztikar választása forrongásba hozza a kedélyeket s a pártküzdelem némelykor elkeseredett szenvedélyvel foly. Kinek nem jutott azon szerencse, a honatyák közt foglalhatni helyet, a megye kis és nagy bizottságai gyűlésein iparkodik eszméinek kivetőket szerezni, elveit érvényre juttatni. Két urnak pedig nem lehet szolgálni, ez régi sarkalatos igazság, s kit a politika annyira igénybe vesz, attól majd nem physical lehetetlenség volna azt kívánni, hogy az anyagi haladásnak, a gazdasági művelődésnek is előharcosa legyen. Azért van — legyünk őszinték — oly sok gyenge politikusunk, kikből, ha erejüket a gazdaság terén központosítják, tán kitűnő és példás gazda vált volna! De hiába! minden nemzetnek megvan a maga gyengesége, s míg embereink nagy része azt hiszi, hogy az elvek délezeg harezli ménjén száguld, a higadt szemlélő egy pillantásra látja, hogy csak a szórásalhasogatás náparipáján nyargalásznak in infinitum. X. Y. Z.

A pécs-barcsi vasut megnyitása.

Pécs, máj. 6. 1868.

[—r.] Ami után oly rég sovárgott Pécs közlekedésének kivétel, azt részben ma nyéré el, értom a pécs-barcsi vasutat, későgtelen, miké a közlekedésre, iparra stb. hatalmas emeltyű a vasut, de csak ugy és azon esetben ha az a közjót tartva szem előtt, ha a közügyek szerint készítették. Vajjon a pécs-barcsi szárny a qualitatív mélyikéhez tartozik, ezt mi hancs journalistikai referencnak megítélni nem vagyunk képesek, de azt minden józaneszű ember megítélheti, hogy a pécs-barcsi vonal kottoribani szárnya előnyösebb-e a zala-somogyi s baranyaiakra nézve a zalkány-kanizsaiaknál; igaz, hogy Kanizsa vállalt vasút(?) de az is igaz, hogy mi nem Bécshez, hanem a tengerhez akarunk közelebb jutni. Rézlevezések be bocsájtkoznak azon „szakértők”, kik a pécsi indóház építését által, t. i. mert nem a „marhatérszén” épült, hanem is a mezőre 12,000 forintnyi költséggel készítették közlekedési ut építését rólak a városra, míg a marha-téren nem kellett volna az út! Már hiába beszélünk mi is, meg azok a „szakértők is”, de annyit mi is tudunk, laicus nép, hogy a marhatéri indóház nemcsak azért, mert nem-kellett volna 12,000 frts ut; lett volna jobb, hanem mert egy évig — az áll magasabbban ez, mint emez áll — mindogy, most már meg van! Lássuk a megnyitást.

Ribáty ministorialis itikar vezetése mellett rendőri vasuti bejárat 6-hó 3-án kifogástalannak találta a vonalt; ennek következtében 4-én reggel 8 órakor mozarak paffogatása és zenező mellett Barsig való menet által ünneppélyesen gyayittatott. Postáról igen érdekes vendégek emeltek jelenlétükkel az ünnepelet, legtöbb jelen volt országgyűlési képviselő erdélyi volt. Előkön a közlekedési miniszer, gróf Mikó az országbíróval, Majláth Györgyvel, kiket Mohácson, mielőtt a hajót elhagyták volna, népküldöttség fogadott. A magas vendégek 6 perczel 6 óra után [3-án] délután érkeztek meg a topogók a virágokkal földisított állomásra. „Eljének” fogadták a ministert, helynek szavait: „Ürül a város, hogy az első alkotmányos ministert üdvözölhet és koblebe fogadja”, ez örömmelkőz a város azon kör mot-céltolja, miszerint ő excellenciája ez, a kottoribani vasut” léteztetésében közreműködött, szinte ő tolmácsolta. Erre gr. Mikó halk hangon úgy válaszolt:

Kétszeresen kellene csak nézve, alkalommal megjelentetett, mert, miköz kötelességének teljesítését a „öröme” gáta a közönség. Ezentul is igyekszik fog, hogy mindazon igényeknek, melyet Magyar-ország közlekedési életében töle vár — teljesíteni.

Este éjjeli zene [3-án] másnap hétfőn városi ünnep [szent Flórián] és a „meghivattak” utja Barsra. Kedden köjutazás a közepostályi számára. Szerden adották át a részvény társaságnak. — Ha most hozzá vesszük még, hogy a „Dalárda” 4-én énekelt és hogy ugyane napon 6 órakor banquet tartott; elképzelhetjük az ünnepelet fényességét és a csodjót. Még eljőz-ze-kot is igen hallottunk.

Időjárásunk szép meleg volt az ünnepelet ezé alatt, ugy az is örülni látszott annak, hogy Baranya valahára télen se lesz eltemetve, mint volt eddig.

Heti szemle.

Május 8-án, 1868.

— Marini olasz oly juđot talált fel, mely szerint a holttestet úgy lehet bobalzsamozni hogy tagjainak nemcsak alakja, de mozgékony-sága is megmarad. — A müncheni törvényszék-nél Choriszky gróf pere júniusban fog tárgyalatni. — Ó Felsőge Szemero Bertalan leánya Máriának férjhez meneteleig 600 frnyi évi kegydíjt rendelt. — Széchenyi Ödön, budai emelőgép tervezőjét a miniszterium helyben-hagyta. — Távolszakon a finnek között rop-pant éhség dühög. Széna, szalma, fakéreg, fűrészporból sült kenyerekkel tengette eddig a nép nyomorult életét — írják onnan. Egy negyed lisztet keverték három negyed föld közé — és kenyeret sütöttek. De most már az utolsó lisztmaradék is elfogyott, sem élelem, sem pénz, sem munka, hogy mindkettőt szerezni lehessen. Az éhhalál — ezekre növeszti a szá-zakat, kiket naponta áldozatul ragad. — Alföldön a kolumbási legyek ismét mutatkoznak. Hirszerint Klapka honvédelmi miniszternek van kizemelve. — A horvát küldöttség — hir szer-int — elismerte, hogy a „háromgyekirályság” a magyar koronához tartozik, a koronázást és delegatiókat elfogadja, valamint közt követeket küldeni a magyar országgyűlésre.

Zala-megyei hírek.

— Május első napján főt. Etl István mura-keresztúri apát ur 6 naga négyes fogatával ép akkor ért a vasúthoz, mikor a vonat oda érni kezdett; az isteni gondviselésnek tulajdonítható, hogy a robogó gőzkocsi a két első lovat össze nem zuzta, 6 naga lélekéberségét egy percze-re sem veszítve el, a kocsiból leugrott és az első lovakat vissza fordítva, féken tartotta; az uti ör minden esetre méltó megrovást érdemel, hogy a karfát utelzárólag nem alkalmazta.

— A nagykanizsai evang. gyülekezet elemi tanodájában három óra általános becstü-lés közt tanító Veleky Tófor barátunkat a ma-gyar pénzügyminiszterium III-dik osztályu országos pénzügyi számvevői tisztte nevezvén ki, körünkbeli már 6 hó végéig új állomása helyére, Budára utazik. A helybeli nevelésügy az evang. gyülekezet tanodájában érzékeny hiányt szenved elköltözése által.

— Galambok majus 6. 1868. Folyó évi husvét másodnapján nyitattat meg olvasó egy-letünk, a mikorra is szerencsések voltunk az ebbeni részvételre egyenyni közlistületben álló tiszteletbeli elnökünk tekintetes Gaál Endre főszolgabíró urat több tisztelet vidéki taggal együtt, kik is az egylet helyiségére egy rövid beszéddel fogadtattak a üdvözöltöttek az egyleti elnök által, melyre a tiszteletbeli elnök ur egy rövid de velős beszéddel válaszolt, előadván az egylet célját, melyre koll, hogy törekedjünk. A beszéd többszörösen megjeljenetett. Ezután elénekeltük a Szózatot és Hymnust. A közgyű-lési teendők elvégzését egy kis lakoma követte; azonban tiszteletbeli elnök urhoz csak rövid ideig lehetett szerencsénk.

Egyletünk tagjai örvedotesen szaporodnak, míg a mult közleményemben csak 20 tagról írhattam, má már 35-en vagyunk s minthogy ez által jövedelmünk tetemesen szaporodott, pótlólag megrendeltük a „Hazánk a külföld”, „Falusi gazda”, „Nepiskolai könyvtár”, „Re-gelő” című lap s folyó iratokat.

E helyen alkalmat veszek magamnak egy-letünk forró köszönetét nyilvánítani t. szerkesztő urnak azon nemes keblt ajánlatáért, hogy a „Zala-Somogyi Közlöny” folyó évi folyamát leengedéssel is szíves megkülöndi.

A tér széke miatt az egylet alapszabályait jövő számunkban hozandjuk.

— Zala-Egerszeg, máj. 4. 1868. A zala-egrszegi dalárda-egylet életjelét ismét behi-zonyította az által, hogy aprilis utolsó — május hóba átmenő napját karmesterünk indítványo-zása folytán alkalmul használta fel közszeret-és tiszteletben álló elnökének, tek. Isó Ferenéz gyógyszerész urnak éji megtisztelésére. — A dalárda minden működő tagja, — még néhány olyan is, kik rég nem látták az egylet helyisé-gének belsejét, de zenetársaságunkkal iparkodtak közreműködni — körben állva égő fátylak csillogó fénye mellett „Csendes éjt lehellet reám...” kezdetű dalt a tisztelettel áthátolt kebellet énekelte végig, minek balla-tára szeretett elnökünk édes nyugvóhelyétől megválvá vett részt a tagok körében és a leg-

nagyobb meglepetés szülte örömkönyük közt fejezte ki köszöni nyilatkozatát; örömmel vallotta magának a még alig fél év óta fenálló dalárda-egyletnek óriás léptekkel előhaladását, lelkesülten buzdította a tagokat az egyetértés és összetartásra, mert egyedül, mint minden vállalat, ugy erős talpkövön feunálló dalárda egy-letünket is csak az képes virágozó állapotba hozni és tartani stb. ... A végezetet nemcsak zajos éljenek, hanem karmesterünk ügyessége folytán megtanult négyes dallamu „Eljön ő, éljen”, boldog számos éveket” stb. féle dal követte. — Ezután a helybeli főelemi tanoda tanítója Ujlaky Mátyás ur a készülődések alkalmakor, mi az ének óra előtt történt, tehát hamarosan, közhangu megbízás folytán szólalt fel az egylet nevében mely körülbelül így hangzott: — Tekintetes Elnök ur! E csendes éjben koblkni szabadon ömlengő lelke-sedsévével és szívünk őszinte hódolatával jöttünk tek. urat üdvözölni. — Nekem jutott e szerencse kedves tagtársaim megbízásából, az egész testü-let nevében e fátylak ragyogó fényénél, azt, mit a szív édes hangokban beszélt, szóval is tolmácsolni. — Fogadja tekintetes elnök ur Zala-Egerszeg városának tisztelő dalárdai tes-tületétől a törhetlen ragaszkodás tiszteletteljes kifejezését, s engedje a Teremtő, hogy elnök urnak május reggele még számtalaniszor virul-jon fel, hogy soká mondhasunk magunkénak. Viharos éljenek zárták a szavakat, mindezek után még néhány dal énekelte, melyek után közszeretben álló elnök ur meleg kézszerítések közt ismételte köszönetét és jó éjt kívánások közt távoztunk alelnökünk tek. Mangin Károly ur lakásához, hol néhány darab dallal tisztoltuk meg őt, mely után az összes tagok szét vállva, az esti nyugalomnak tették alá magát. — Vá-lasztmányi állástink is volt, melyben a II-ik előadás megtartása „majális” novezet alatt f. május 23-án Rosenkraucz ur kertjében meg-tartatni végeztetett, de mint halljuk, a legköze-lebbi napokban közgyűlésre bizandják a végel-döntést. SZÉLIG FERENCZ.

— Nagy-Kanizsa. Városunk t. tanácsa 1868. april hó 25-ről kelt az utczák tisztántar-tása érdemében egy igen üdvös hirdetményt bocsátott közre, melyre egy általjában igen is nagy szükség van, annyival is inkább, mert városunk messze földre kihirodott sárfészek nevére végre valahára magáról lerázhassa — és több közép városnak, melynek lakossága min-denben jó híret fentartani s a korral haladni kívánó polczra emelhetni iparkodik, szinte ezok-nak sorába számíthatónak mondhatná magát!! Valóban dicséretes, miként a járdák és ezek előtti csatornák tisztántartása, és azoknak ki-javításáról rendelkezett; de bezzeg sajnós, miszerint megfélejtkezett a város közpiaczi tisztán tartásáról gondoskodni, melyek most már trá-gya szaporító helyekké vályán, a felhalmozott trágyabltz nemcsak az egészségnak ártalmas, de mindenki előtt undort gerjeszt. — Azoknak eltakarítása a városi hatóságának annyiból is kötelességgé válnék, miután a köz piaczok után a város közönsége egyik tetemesebb hasznát élvezi. A t. tanács mindazokra, kik felebb említett hirdetményi 1. 2. és 3-ik pontokban kiadott rendeleteket hiven nem tel-jesítendik 6 frnyi bírságot vagy büntetést szabott ki, kérdem minő büntetést szabjon ki a városi közönség azokra, kiknek feladata a város piaczai tisztán tartása? Nem elég azokra, kik az első, 2. és 3-ik pontokbani rendeletek ellen cselekesznek 6 frnyi bírságot kimondani, hanem azokra is, kiknek tiszti kötelességükben áll utánna nézni, vajjon a t. tanácsnak rendeletei megtartnak-e, nem-e? ezt tán elmulasztják, és mit sem tesznek, kétszeres büntetést róvni kellenék. Igen szép rendeleteket kiadni, meg nem tartani s kellő felelősségről megfélejtkezni. Végre a városi közmunka váltáságra nézve még egy észrevételt tenni bátor vagyok, ezokre befolyó pénz mikép kezeltek, mikép sem, — megbírálni közömlöz nem tartozik — azon-ban minthogy mindennyi közmunka pénzzel nem váltatik meg, gyalog napszámok is szolgálatnak, hiszem a városi közönség méltán kö-vetelheti, miszerint mellékes utczáink a utainkra is egy része fordítassék, ne hagyottassanak azok oly árván, amint most állanunk, melyok-ben amint a tavaszi szelek a mély kerék helye-zetben vannak, kivéve egy vagy másik járható csapást, melyet a számos szokor tör. Mit itélhet egy idegen utas városunk felől, hogyha az in-dóhelyről rossz utakon szemetes városunkba bejön? amint ezeket boyenni, közös erővel és egyes akarattal városunk csinosítását előmoz-dítani legyen igyekezetünk és nyujtsunk mi is segédkezést a t. tanácsnak, miként tervei kivi-telében ne gátlottassék. — T — k.

— Kocsisovszky Jusztin jól rendezett dalzintársulata Nagy-kanizsára megérkezvén, mai napon előadásait „Szép Heléná”-val meg-kezdik. Hisztik és reméljük, hogy a szép-czél-lal (mert a jövedelem nagy része jótékony célra adatik) a széperelmű közönség pártfogása mel-lélt szép jövedelemre tesznek szert, és így igen tapintatos volt „Szép Heléná”-val kezdeni.

Somogy-megyét hírek.

— Nyilatkozat. A „Somogy”-ban meg-jelent ellonem par sor; — többen ismeröm közül tudakoztak, miért nem szóllok fel? — Tudakozásukra ki kell nyilatkozatom, — hogy én Roboz urral — szóba állni nem fogok, és nem akarok; — mert nem tartom arra érde-mosnek. — Dömény József.

— Kaposvár, majus 6. Az évnegyedes bizottmányi, gyűlés elkezdve 4-én s tartva 6-én és 6-án, ma fejezetett be. Nevezetes részét tevő e gyűlésnek a legujabban megyénkben felme-rült rablások meggátálása iránti intézkedés, — melynek folytán rögtönbírószág kerétek a me-gyére, díj tüzetik a ablók fejére stb. Egyéb részben a tanácskozás tárgyai a szokásos évnegyedes jelentések, Dráva szabályozás, vasut megkeresvények, albizottságok javaslatai voltak.

h. A polgári szabadelvű kör is — melynek programja a mult számban közöltetvén — egész terjedelmében ismeretes az olvasó közönség előtt, — f. hó 4-én megtartá alakító gyűlé-sét a helybeli korona vendéglő teremében. A kezdeményezők közül Bittó és Zichy nem jöttek meg — a többi s mintegy 250—300 egyén jelen volt. Elnökül Fekete Lajos lón választva. A megnyitó beszédet Szabó Kálmán ismert ékeszólásával megragadva a hallgatokat s az egyetemes eszméjét bő citatamokkal festve — dicsérve és kiemelve — mondta el, kivüllo szóltak Kozma Sándor, Fekete Lajos, Nagy Sándor mindnyájan szépen s a tárgy körül. Az eredmény azonban nem lón mindezek dacára valami tulnyomó, mert a köz aláírásai ivet mind-össze is 65-en irták alá. Ebből állitva elő a propo-rtiót, — mely ugy áll mint 1: 6-höz, azt jósolhatjuk minden csalódás nélkül, hogy a kör eszméi, bármí szópok és jók is — nehezen fog-nak oly tömeges erővel képviseltetni, hangoz-tatni, mely képes lenne a kitűzött czélt érvényre emelni valaha. Mindenesetre nehéz dolog is ma, annyi párt létezése mellett valami tömeges egye-sülést létesíteni!

h. A fő n o b b is említett rablók, számra hir szorint 9-en, oddigél is már tetemes garázdál-kodást vittek végbe a megyében. Taposnyban mintegy 9 ezer ftot emeltek el az urádalmi számtartótól; — ma délben mint halljuk Ta-száron voltak — ugyancsak a kasznárnál — két nap előtt Füreden, vasárnap Toponáron jelen-tek meg, vakmerőn, minden félelem nélkül, 18 fél órányira a központtól. Reméljük azonban, hogy az erélyes intézkedések sikert hozandak s a kötelek a sörperek nyakára!

— Karádról meg azt a szóp hirt vesszük, hogy hét közműves, közműves, asztalos, kovács, szabó, borbély stb. szinte tolvaj bandát alaki-tott, s dulni kezdett a vidéken egycsült erővel. Ezeket azonban — mielőtt még a karádi postát felörvo s ott az adóhivatal részéről feladott néhány ezer ftot elrabolva, tervük szerint a postamestert nyakába votott sodrony hurokkal megfojtották volna — sikerült az erélyes járás-beli főbírónak elfogoztatni s a hűsre tetetni. Ezeket állítják a multk r említett szemési tisztartó kirablóinak is. Szép madarak!

h. Ó felsőge a királynd szerencsés szülése öröme városunkban m. hó 24-én tartatott, számos városi közönség, katonák és tisztviselők jelenlétében — a tedum.

h. A május 3-án tartott jótékony czélú bál anyagi eredményét még nem tudjuk bizton, de mint az elkelt jegyek száma sejteti minden-esetre szópon jövedelmezhetett; a mi magát a bált illeti, az nem volt igen népes, — 18 pár tánczolt négyest és cotillont.

h. A z esztergomi káptalanról mondtuk minap, hogy 15 ezer ftot adott a kaposvári gymnasiumnak, — sajnós, e hirt ezer-ötsszáz ft-ra kell kijavítunk! no az is csak valajni.

h. Döbrössy Ferencz közkórházi orvos és e lapoknak is munkása m. hó 27-én 28 éves korában typhusban meghalt. A temetésen dacára a sűrű és szakadatlan esnek tönérdek nép jelent meg, félreismerhetlen jelűl azon áta-lános és belső részvétnek, melyet a tohatságos és szorgalmas fiatal ember, mint a szegények orvosa, becsületes polgár, szerető férj, jó testvér és barát kiérdemelt. Béke a korán elhunyt poráin!

h. Színészeink tegnap adták az utolsó előadást — s mint irták „közkiyántra” a „Tiz leány”. Azonban a közkiyánat nem igen producálta magát a közönségnek, mely alig állt 30—40 embernél többől, sőt mi több még a tiz leány sem volt; tiz, hanem kilencz. No de hát most már elmennek, ne mondjunk róluk sok rosszat, — hanem dicsérjük meg Szilágyit, ki kitűnő operette énekes, dicsérjük meg Szathmáryt az igazgatót, ki sokszor és sok szerepben otthon volt, dicsérjük Szilágyi-nénak — néha szép hangját — s bucsú-zóul kívánjunk szerencsés utat s ha jönek jobb tagokat.

— Biztos kútfő után írhatjuk, hogy a déli vasutársaságnak bars-kottori vonalán folyó építkezéseket az april havi nagy esőselek okozta nagy víz több helyen tetemesen megrongálta, nagyobb mennyiségű facsírakat elsodort, külö-nösen a légrádi hogy egyik oldala lecsusszott és

Folytatása a mellékletben.

Arverési hirdetés

Kanizsa város tvszékének mint gyámhatóságnak 1868. évi april 4-én 4618/867 sz. n. kelt végzése folytán közhírré tétetik miszerint néhai Stehlik Venczel N.-Kanizsán elhalt kertésznek hagyatékához tartozó és a nagykanizsai 91. számú tjkönyvben felvett bécsi utcái I. sor szám 141 h. r. sz. alatti 650 számmal jelelt ház, udvar és kert, mely 1100 ftra becsültetvén, még is ugyan tjkönyvben 2-ik sor sz. n. 4348 h. r. sz. alatti magyar utcái rét, mely 150 ftra becsültetett nyilvános közárverés útján eladatik elrendeltetvén ennek fogantatására első árverési határnapul f. é. május 22. szükség esetében pedig 2-ik árverési határnapul f. é. június 22-ike mindenkor reg. 9 órája a helyszínrő kitétetik azzal, hogy ezen ingatlanok első árverésakor becsáron felül a 2-kon pedig becsáron alól is a legtöbbet ígérőnek el fognak adatni; egyúttal a venni kívánók tiszteltetl értesittetnek, hogy az árverési feltételek ezen városi tvszéknel mindenkor betekinthetők.

N.-Kanizsa apr. 4. 1868.
A városi tvszék.

Hirdetés.

N.-Kanizsa város tvszékének részéről közhírré tétetik, miszerint néhai Benczik Anna Németh Józsefnő hagyatékához tartozó a Nagy-Kanizsai 153. tjkönyvben 163 h. r. sz. n. felvett 697/6 sor számú ház f. évi május 18-án a mennyiben pedig a becsár 600 ft. há nem ígérteték folyó évi jun. 22. mindenkor reggel 9 órakor a helyszínrő nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek fog eladatni.

A venni szándékozók tartoznak az árverés megkezdése előtt 10% bánt pénzt a kiküldött tandósa urnak kezére lefizetni, egyébként pedig az árverési feltételek a tvszéknel irodában meztekinthetők.

A városi tvszék, mint gyámhatóság. N.-Kanizsán 1868. évi april 10-én tartott üléséből.

Jelentés.

Alulírott tisztelettel jelentem a nagyérdemű közönségnek, hogy Szombathelyen a piacon fennálló kereskedésem mellett uri utcában egy fiók

filzser-, anyag- és festék-

KERESKEDÉST

a „Magyar Király“-hoz

ezimezo nyitottam, kereskedésem oszkeket a legelső rakta-
rakból szerezvén be, azok minőségre a legkitünőbbek. — Egy-
uttal kijelentem, hogy árucikkeimet ádrü keresetségük foly-
tán a legjutányosabb áron adhatom.

Szombathely, novemb. hó 1867.
(45-13-13)

tisztelettel
Tobis József.

DARUVÁRI FÜRDŐ

Slavoniában.

Megnyitattik május 1-jén.

Ezen vasas 30-37° R. hévizek rég ismert üdvös
gyógyhatással bírnak: általános gyengeségnél, sá-
p- és gör-
vélykórna; az ivarszerek gyengeségei és betegségeinél; med-
dőségénél stb. idült borbajoknál különösen sebeknél; kitünően
hatnak az izsápfürdők csúszos és köszvényes bántalmakban.
— Jó sikerrel használhatatnak elő- és utógógymódul a
közellelvő Lippiki iblanyos fürdönél. Mindennemü ásványos
vizek készen tartatnak.

Legközelebbi vasutállomás Sissek. Verőczen keresztül a
6 óra távolnyi Baresig, a hol f. é. június 1-jén vasuti állomás
nyitattik meg, jól épített országút vezet.

A gyönyörű fürdő-park közepében álló czélszerűen fel-
szerelt épületekben kényelmes lakhelyek kaphatók. Naponkinti
zene, táncvizsgálmak, kirándulások a regényes környékbe
kellemetes szórakozást nyújtanak.

Az orvosi felügyeletet Dr. Siegel kezeli.
(101-3,3) **Az uradalmi fürdő-igazgatóság.**

SCHLESINGER VILMOS (66-4)

VÁLTÓÜZLETHE N.-KANIZSÁN
minden nagy városban igen kedvelt sorsjegytársula-
tot itt is **NAGY-KANIZSÁN** megalakította.

Husz havi 5 forintnyi részletfizetés mellett azon kedvez-
ményben részesít, hogy a jegybirtokosa **20 darab 1864-diki**
államsorsjegy nyereményeire, melyek a társulat-idoje tar-
talma alatt kisorsoltatnának, igényt tarthat; husz hónapon áti
rendes befizetés után a résztvevő egy eredeti sorsjegy birtokába jut.

Különösen: 1864-ki sorsjegy 9 huzására 5 frttal; Hitelsorsjegy 8
huzásra 8 frttal; 1860-iki ötödre 6 frttal 3 huzásra és husz hónap után
a t. cz. résztvevők szelvényeikkel együtt 10 frt vissza fizetés mellett; Saln-
sorsjegynél 4 huzásra 2 frttal; Waldstein sorsjegyre 1 frt. 40 krral 4 huzásra;
Rudolf-sorsjegyért 4 huzásra 1 frttal és Clary sorsjegynél 4 huzásra 2 frt-
tal részt vehetni.

A n. é. résztvevő közönséget tiszteletteljesen meghívja az e tekintetbeni meg-
vántató értekezlet végezt váltóirodájába N.-Kanizsán a „ZÖLDEA“ szálloda mellett

Mindennemü kamatos és kamat nélküli állam- és kölcsön-
papirok, földtehermentesítési kötelezvények, sorsjegyek és
részelvények gyűjtelése, szelvények, különféle bankjegyek,
„ARANY“ és „EZÜST“ pénznemek be- és fölvaltása.

Ziehung 1. Junf.	250 frs LOSEN der Stadt Florenz	Haupttreffer frs 100.000
---------------------	---	-----------------------------

werden von dem gefertigten Wechselhause gegen Baarzahlung billigt, wie auch gegen
10 monatliche Raten à 10 fl. — oder 20 monatliche Raten à 5 fl 50 kr. verkauft;
ferner werden ebendaselbst

Lose Gesellschaften

auch 10 stück 250 frs Lose der Stadt Florenz für 10 Theilnehmer gegen 20 viertel-
jährige Raten à 6 fl 75 kr. arrangirt.

Diese Lose, welche ein jährliches Zinsen erträgniss von 10 frs. abwerfen,
keinerlei Coupoa und Gewinnsteuer unterliegen und in den ersten zehnjährigen Periode
mit jährlich vier reich dotirten Ziehungen ausgestattet sind, können wir Jedermann auf
das Beste empfehlen.

A. Morgenstern & Comp.
Wechselhaus, Franz Deák-gasse No. 2.
Pest.

Halál és vész minden feregnek!!

Biztos halál csalhatatlan irtó-szer, patkányok,
egorok, poloskák és csótányok kiirtására.

Tölem ujonnan javított patkány irtó-szer
és a Párisi vilákiállításban legjobbnak talált
poloska-tinetura, melyet alulirt bátorodik
a t. cz. közönség figyelmébe ajánlani és sikere
felől képes, ugy magánosok, mint államhatóságok
által kiadott biznyitványokkal magát igazolni,
minél fogva számos megrendeléseket remél. Ezen
szer 10 érvig is áll és mégis sikeresen hasz-
nálható.

Kapható N.-Kanizsán egyedül csak
Fesselhofer József ur kereskedésében.

Ára egy szelencének, mely Riess Gutmann névpeccséttel
van ellátva használati utasítással együtt 1 frt és 10 kr. o. é.

(102-6,2) **Riess Gutmann,**
vegysz. és kir. szabadalom tulajdonosa.

Gazdasági igazgatói

állásra ajánlkozik egy szakképzett egyén, ki nemcsak elméleti, do
a legújabb haladás szerint gyakorlati szakismeretekkel bír; elmé-
leti tekintetben a vizgát kiállotta, gyakorlati tekintetben pedig
jelentékenyebb jószágok több évi önálló vezetése s hosszabb
utazásai mellett nem kevés tapasztalatot szerzett.

Erti tüztesen a nemzeti földmívelést, az ahhoz szükséges
gépek kezelésével.

Rétmívelést, ide számítva a víz felszétését s locsapo-
lásokat; marhatenyésztést, gyümölcsösök és szőlészetet; ez utolsót
egyébköttve a nemzeti pinceszégekkel összérrel; méhészetet,
selyem és selyemrovarok tenyésztését; szőlés körül szükséges
vízi és szárazonni művek, csapadékok, szőlészetet s általán az
építészetet atb.

Ohajtana valamely magyarországi nagyobb uradalomban, a
jövedelem megfelelő százalékát; vagy határozott illetményért,
állásba lépni.

1000 frt cautiót azonnal letesz.
Bővöbben tudakozódhatni e lap szerkesztőségében. (104-6,3)

Wajdits József kiadó, lap- és nyomdatulajdonos Nagy-Kanizsán.

Zongora-eladás.

Egy kitünő, s kellemes hanggal bíró legjobb állapotban
levő új zongora szabad kézből jutányosan eladatik. A meg-
tekintés és megvétel csak f. május 15-kéig történhetik.

Bővebb felvilágosítás e lap szerkesztőségében
nyerhető. (113-2,1)

Egy bábsütői üzlet,

minden hozzá tartozandó szerszámokkal, és egyéb kellékekkel,
6 mázsa tiszta méz, és 4 mázsa alábbi méz, a bekészített
jéggel együtt és haszonbéri csinos lakással Zala-Egerszegre a
Körmen-di-ntezában, halál eset folytán, azonnal és minden
órában szabad kézen eladandó, a venni szándékozók fordul-
janak özvegy Pécsi Józsefnő asszonysághoz.

Zala-Egerszeg, april 28-án 1868. (107-3,1)

MISEMONDÓ RUHÁK,
pluviálék, dalmatikák, albák, rochetek,
velumok, oltárpárnák és terítők stb.

China ezüst és tüzarányzott
Monstranzok, kelyhek, ciboriumok, pacificat gyertyatar-
tók, üstökök töménytartóval, szentelő-vízartó aspa-
riummal, lámpák stb.

Egyházi-, czéh- és iskolai-lobogók,
BALDICHINUMOK ÉS PANTIFICAL ESZKÖZ, KÉSZTÜ,
INFULA, PASTORAL, GREMIAL, HARISNYA, CZIPO STB.
s a leggazdagabban kiállított

**ORNÁTOK, és minden
EGYHÁZI SZEREK**

legjutányosb áron kaphatók:
Oberbauer Alajos
gyárraktárában, váci utca 15. szám a. PESTEN.

(69-26-6)
ARJEGYZÉKEK és UTASÍTÁSOK KIVÁNTATRA BEKÜLDETNEK.

**Die von vielen medicinischen Autoritäten anerkannte
und durch glänzende Zeugnisse bewährte
Bruchsalbe für Unterleibs-Bruchleidende**

von Gottl. Sturzenegger in Heilsau, Canton Appenzoll (Schweiz). Ist fert-
während frisch und leicht sowohl von demselben zu beziehen, als auch
durch Herren F. Fomágyi, Apoth. z. heil. Maria in Pest, Sándorányi Pro-
menade 26, A Quiray Stadt-Apoth. z. schwarzen Adler in Temesovar, Max
von Horváth, Apoth. in Agram und Hr. Joh. Witkowitz, Apoth. zur heil.
Dreifaltigkeit in Schemnitz. Preis pr. Topf fl. 3 20 kr.
Enthält keine schädlichen Stoffe, Heilung ohne Entzündung, in weitaus
den meisten Fällen sicher. Gebrauchsanweisung und Zeugnisse zur vorher-
gen Ueberzeugung auf Verlangen gratis. Reichhaltiges Lager in Bruch-
bändera.

1. é. június 5-től fogva

PETRIK JOZSEF
SZOMBATHELYI
A T. KÖZÖNSÉG FIGYELMEBE AJANLJA
divatos
kalappjának

a „Zöldia“ szálloda mellett Koller József-féle
házban leendő. (98-4)

A Keszthelyi balaton fürdő részvénytársulat jelenti a f.
közönségnek, hogy a

Balaton fürdőt

minden kényelemmel ellátva folyó évi május hó 24-kén meg-
nyitja s minden igyekezetét arra fordítandja, hogy a fürdő
közönségnek nem csak a fürdő czélszerű berendezésével (milye-
nek a mélyítés és kideszczott uszoda) hanem jó színészet és
zenével élvezetet szerezzen.

A szállások tekintetében intézkedni fog a választmány,
hogy azok mérsékelt áron legyenek kaphatók; s azért felké-
retnek a fürdőt élvezni kívánók, miszerint a végezt a részvény
társulat választmányához forduljanak, mely a megrendelés
szerinti minőségű alkalmat a szállás-mester által a kívánt
időre megrendeli.

Keszthelyen 1868. aprilis hóban.
(106-3,2) **A Balaton fürdő részv.-tára. választmánya**

az épülő új pályát részben betemette. Ezt ugyan mind helyre lehet állítani, sőt eddig talán meg is történt, de ki kezeli róla, hogy majus és junius hónapokban, a midőn rendszerint a magasabb Stayer hegyen olvadó hó leve a Drávát és Murát kiárasztja, nem fog-e még nagyobb kár bekövetkezni, s nem fog-e évenként eme körülmény ismétlődni? Megjósoltuk előre a valószínű következményeket, deszavunk elhangzott, és most már csak azért regisztráljuk, mert a közjó tekintetéből óhajtuk, hogy az illetékes körök figyelmébe felhívjuk, az országgyűlési tárgyalás alá kerülendő Kanizsa-Zakány-fiumei világ pályavonal meghatározása alkalmával városunknak a veszélyes pont elkerülése érdekében, a hongyüléshez beterjesztett petíciója méltó figyelembe vétessék.

— **Majális.** Az élénk működő csurgói dalárda f. hó 27-én egy nagyobbzerű majális ünnepet rendezend, környékünk mulatni vágyó fiataljainak figyelmébe ajánljuk.

Sopron-megyei hírek.

Sopron, 1868. april 28.

Sopron szabad királyi város polgármestere Kurcz András ur o napokban tetto közzé az 1807-ik közigazgatási tartalmazó jelentését. Ez az első közigazgatási jelentés, mely városi hatóságunk részéről a nyilvánosság elé került és — mi ezen lépést nemcsak időszerűnek, s az alkotmányos elvekkel összhangzónak találjuk, hanem egyidőjűleg abban a nyilvánosságnak hozott igen értékes engedélyt is látunk, pedig ezen irányt még ma, — bár mennyire hangoztassuk is a szabadságot beszédek, a cselekvési módokban igen sok helyütt, s amennyire csak lehet kikérteni szeretik. — Habár a jelentés egészben véve itt-ott hiányt mutat is fel, péld.: a katonai árkezesek s az ezek által a polgárság s községre nehezített terhekrol említést sem tesz; habár nyilvánvaló hibák csusznak is abba be, minők a törvényeszközök számkokkal kimutatásánál, hol 447 férfi és 198 nő, s így összesen 645 tulemtelt számmennyiség fordul elő, a mi tekintettel a rendelkezhetős alatti börtönök férhelyeire igen feltűnik, s csakis elnézésnek tulajdonítható; — az azonban a legközelebb jövő jelentésben igazolását, illetőleg kiigazítását találhatandja; mindazáltal a kötecske annyira értékes adatokat tár fel, hogy ezen jelentéskelen helytelenségeket az ember annyival szivesebben megbocsátja, miután a jelentés a maga nemében első má, s tudvalevőleg az ilyen első dolgozatoknak sok nehézséggel kell megküzdöniük. — A felhozott számadatokból némelyeket kiemelni akarván, helyén látjuk a következőket jelezni meg: A jelentés szerint Sopron szab. kir. város határa 25,354 termő és 2,060 terméketlen, s így összesen 23,414 holdat tesz, ebből szántóföld 5,490, rétek és kertek 2,009, szőlőhegyek 1,145, legelő 1,183, erdőszög 11,418 és mészlás 114 hold. Az általános termő földbirtokból, 21,354 holdból magán tulajdon 7,940 hold, ezen mennyiség föloszlik 1,298 helybeli és 1,050 idegen birtokos közt 1480 birtokossal. A lakosság száma, habár igen rég történt az utolsó összaszámlálás, 18,000-rel felvehető. — A község egyetemleges birtoka: 1.197,604 frt ó kr. osztrák értékre rug, a szonvodóleges állás ellenben 394,604 frt 57 krt mutat fel. A jövedelem 1867-ben volt 281,965 frt 96¹/₁₀ kr.; a kiadás 257,817 frt 73¹/₁₀ kr., a jövedelem tehát 6,148 frt 23 kr. többletet eredményezett. Országos adó fejében 1867-re előírva volt 177,736 frt 51¹/₁₀ kr.; orro befizotve s renveltetésre helyére szállítva lett 161,789 frt 43 kr. — Maga a község fizot a) ordó adófejében 10,588 frt 1 krt; b) egyéb adónomok fejében 12,250 frt 66¹/₁₀ kr. — Részben közigazgatási, részben politikai természetű hivatalos beadványok száma 5,523. — Törvénykezési ügydarakok száma 4001. — Az árvahivatal kezelésé alatt 801,140 frt 33¹/₁₀ áll. A városkapitányi hivatalnál a beadványok száma 7,391. tett. — Halálesetek történtek 1867-ben 537. 511 szülesi esot s így 27-tel kevesebb, mint az előző. A jelentés ajánlással hangzollyozza záradékában még azt, hogy a tervezett főrealanoda az év folytán létre nem jöhetett.

— **Biringer Nándor** soproni postamester egy új nemű hátul tölő fegyvert talált föl, és mint a bécsi lapok írják, különös feltűnést idézett elő, miután ezelszerűsége nézve felülmulja az eddigi hátultöltő fegyvereket. Biringer ur Bécsben végezte a technikát.

Vas-megyei hírek.

— **Vas megye bizottmányának** 1868. évi május hó 4-én tartott közgyűlése. Ó méltóság a nagy számmal egybe gyűlt bizottmányi tagok üdvözlése után legelőször is az övnyegyed munka kimutatás olvasatott fel, melynek nagy száma kielégítőleg vétetett tudomásul, dacára azonban a legnagyobb erőmegfeszítésnek, és a mindent háttérbe szoritó buzgalom, és kitartó tevékenységnek a telekkönyvi hatóságnál több ezerre menő hátralékok maradtak, ennek orvoslása végett már a magas ministeriumhoz a

személyzet szaporítására vonatkozólag tett felterjesztés utolag és sürögőleg felterjesztetni határozatott, nehogy a népek életében legnagyobb horderővel bíró intézvény, mely a hitel egyedüli garantiája és a vagyoni biztonság sark pontja személyzet hiánya miatt alapszámban megrendítve legyen. — A személyzet szaporítása tehát egyik a legelőször szükséges és a telekkönyvi institutumnak, mely hiányon ha segítve nem lesz, az ügy darabok naponként szaporodó halmazából oly nagy számu hátralékok lesznek, hogy az elitelt intézmény üdvös céljának nem csak hogy meg nem felelhet, de a legkárosabb hatást is maga után vonja, mert megrendíti a hitelt alapszámban vesztett felek a hosszú várakozást kikerülendők inkább egészen ignorálják a bejelentéseket. — Szönyogro került továbbá a helyszínelés után tagosított községeknek telekkönyvileg leendő keresztül vezetéseinek kérdése is, melynek eszközésére concursus hirdettetni határozatott, s a kérvényezők szakképzettségének megbírlása a telekkönyvi hatóság belátására bízott, s az illetőknek díja a keresztül vezetett részlet számok mennyisége határozza meg, mely költségek az illető községek által lesznek fozendők. — Ezek után határozatba ment, hogy az éjjeli órk kiállítás a legnagyobb erőlyvel eszközésbe vétessék, és az arról kimutatást névszerint havonként az illető szolgabírónak bemutassák. Következtek továbbá a helyi viszonyokra vonatkozó tárgyak sikeres elintézésére: választmányi tagok kinovezésai.

* **Folyó hó 3-án** a Gizella gyámolda javára rendezett ünnepély a legszob sikerrel tömémentelen ölv vágyó közönség részvéto mellett megtartott, a lanyha és szép vilávilágos est a kert fáin égő számtalan mécs világítása, a harmonikus zeno mindannyi csáberővel bírtak az összejövetelre, nem is említve a kirakott ételek és italoknak a szagló organumokra gyakorolt vonz erejét, — az ételek és italok mind kielégítőek voltak, kivéve a vendéglős árpa levét, mely igaz, hogy rossz volt, de annál drágább. — A fiatalság tánczolt a közönség többi része be-sétálta a kert minden ösvényét és nem ösvényét, némelyek lekonyult fövel üldögéltek a harmatos gyepen egy-egy jazmin bokor tövében, tán szemlélt tartottak a mulandóság felett. A kert előterén volt a tánchelynek egy tisztás kijelölve, talaja ugyancsak megpróbálta az apró lábcsakákat, a publicum legkegyetlenebb része o helyen volt concentrálva, gyönyörködven a szegény uri robotos nép kinjain. A zsák szoknya nálunk is demonstrál a hozzá méltó csallagokig féstelt friszurával; — nem tudtam megmosolyogjam-e vagy szánakozzam-e ezen Isten kópiro teremtetett majmokon, látam bugyogóba bujt honi mómeteket is, de ezeknek legalább meg volt az az érdemük, hogy belátták, miszerint nem birkára való az oroszlanbőr, (aki nem az, ne vegye magára). — Sokkal inkább feltűntek a tánczteromban összejött bájos hölgyek, de voltak ezek közt is néhányan minden bókra alkalmatlanok kik egyedül szonvelegtek, a csinosabbak mellett azonban ott állt a gardé des dames, kiket bár tisztelek, de Isten látja lelkeket, nem szeretek; mert ezek a szerelom gens' darm-jai, kik a sziv lovagjaira leat állnak, ezek a finczok, kik egy ártatlan levél-sikkasztást el nem néznek, s gyakran kegyetlentül megvámolják, — láttam egy boldogtalan fiatal embert, ki hölgye mellett rettentően dult ábrázattal állt, s beszélt neki szomorú képpel az időjárásról, pedig ha nem csalódom, hölgye szivecskéjének reptülő hídja le volt már creatvo befogadandó, vitézünkkel a feltétlenül kapitulált festungba; de hiába volt minden, ott állt mellette az érzelmeknek a canificált policája. — Megúntam o sok badarságot, elindultam hazafelé, de egy nagy csoport deák harsány-éljonzással előre robogó tömege magára vont a figyelmemet, o fiatal csoport kísérté az est szónokló hósot, ki mozaikszertű dicitioival ma tűzte fel homlokára Bachus kerijének legazabb virágaiból font koszorút. A vialom reggolig tartott.

* **Honvéd temetés.** Tegnap előtt kísértük az örök nyugalom helyére Tagosi János honvéd főhadnagy bajtársunkat. — A temetés minden pompa nélkül a legegyszerűbb módon történt, de a honvédtiszti kar, valamint számos honvédtársak bánatos arcczal kísérték a hadi jelvényekkel díszített egyszerű koporsót. — A ravatal felett három kis árva jajgatott, kiknek senki, de senkijök nincsen, elvesztették ók mar anyát is, atyát is, most magokra maradtak egyedül, oly szivrepszotó volt az árvák sírása. De valamint a honvédegylet ugy a városi polgárság is bizonyosan megtoendi azt, amit a felebaráti szeretet követel, s letöréndik az árvák könyreit.

* **Boegan Józsefa** legújabbán berendezett vendéglőjét a vasuti indóház mellett máj. 2-án megnyitotta, s azóta számos vendég látogatja, — magyaros izlésű konyhája, finom bora s a gyors és pontos szolgálat csak szaporítja vendégeit, különösen az esti vonattal Bécs felé utazó vendégek 30 percnyi szünidő alatt kényelmesen vacsorálhatnak, s éjjelre berendezett elegáns szobái is vannak. Ajánljuk a közönség figyelmébe.

* A bécsi „Vorstadter Zeitung“ egyik legutóbbi száma az 1848. évben a honvéd-zászlók alá részint a koronás fejedelem parancsára, részint kötelesség érzetéből átjött cs. kir. katonatisztek „desertor“ címmel tiszteli meg; méltóságunk alattinak tartjuk o gyalázatos és brutális sértetéseket megezőfólasa végett ót az elfoglalt térre követni. — Le a hálosipkával sógor ur, e nemzet legjelesebb fia előtt, önnök csak bámulni van óket joga (bár nem új kapuk) s dícsfény környezté, személyükhöz csak strimpfli kötőjének megoldása után közeledhetik azokhoz, kiknek önbírlgatásába bocsájtkozott.

* **Jégverés.** Kis- és Nagy-Narda, valamint Kis- és Nagy-Medves határokat május 2-án a jég egészen elverte, a letarolt gabonaföldeket újra felszántották.

* **Öngyilkosság.** Városunkban egy fuvaros tegnap kötél által véget vetett életének, már két ízben megkísértette azt, de mindannyiszor totten éretett s megmenekült, most harmadszor azonban sikerült neki szerencsésen a szerencsétlenség. Ókát még nem tudjuk.

* **Felhívás.** Vas megye honvédegylete részéről ezennel felhívátunk minden o megyében lakó honvédtisztek, miszerint a tömegbe összeállítandó fényképezés eszközése végett egész f. é. junius hó 10-ig bezárólag itt Szombathelyen Knebel Ferencz fénykésznél jelentkezni sziveskedjenek,
SZALMAY ANTAL,
vas megye honvédegyleti aljegyző.

Válasz *)

A nagykanizsai izr. tanintézet tanító testülete hogy a helybeli főgymnasiumi alapkö letételekor meg nem hivatott s hogy az emlék iratban benn nem foglaltak, a „Somogy“ 18-ik számában egy közlemény jelent meg, melynek taglálásába nem bocsátkozhatunk, mert O, urat nem ismerjük. Különb alkalmat veszőnk kijelenteni, hogy nemcsak az izr. tanító testület, de más testület is van, mely nem hivatott meg; az emlékirat összeállítására a bizottmány négy tagu albizottmányt nevezett ki, az elnök-ség maga is ajánlja, hogy bele nem foglaltattak — nemcsak az izr. tanítók, de az ováng. és görög hitvallásuk sem. Ez azonban korántsem számítás, hanem inkább sietség miatti feledékenységből eredt.

Nagy-Kanizsán május 8-án 1868.
TÁRNOK ALAJOS,
alenök.

Nagy-Kanizsai színház.

Kobárisovszky Jusztindal színtársulata által a „Zöldfa“ vendéglő nagy teremében ma, szombaton május 9-én a helybeli főgymnasium és izr. kórház részleges javára

„SZÉP HELENA“

böhözatos dalmű 2 szakaszban adatik.
Helyek ára: támlászék 80 kr. Zártszék 60 kr. földszint 40 kr. Karzat-, gyermek- és katonajegy 20 kr. deákjegy 25 kr.
Vasárnap máj. 10-én „Zrinyi a költő“ vagy a „szorb testvérség“ eredeti új színmű dalokkal és tánczcal.

Kezdete 8 órakor.

Nyilt Posta.

— Sz. A. Keszthely. Rendesen küldetik.
— Sopronba, E lap szerkesztésére ezennel kijelenti, hogy a soproni párhaj cikk írja nem Mersich József ur volt.
— Bezdélylyel egész övre el vagyunk látva.
— Lapunk előbbi számában a vasuti cikk alatt: János háza és vidéke vasuti választmánya helyett tévedésből vasuti bizottmány nyomtatott.
— V. Szigetvár. Jövő számunk hozandja.

TÁRGZA.

Ismét egy csillaggal gasdagabb lett az ég Mióta felszálltál kiszövedett lélek. A nap- s hold sugara rozskottott jöttödön. — S az ég ünnepet ült, tudva érkeszed. Elhallgatott minden... el a madár-ének. Gyász koporsód körül Mit beszégetett ágyú álltak a honvédek. Elvesztettünk tehát örökre, hű vesztés! — Oly félve akarjuk e valót hinni el. Száz vesztett csatának inkább véres kőpe, Mint hogy sírod fölött e kín-tudat öl... Elvesztettünk, igen... de neved ölni fog. Mig egy honvéd leszen, S az ő szabadságért, egy hű kőbel dobog. * Felkértük a „Somogy“ szerkesztésére a válasszátételre. T. A.

Oszatlan szeretet fűtö át éltedet. S ex cupán egyetlen szóban központosult: Hazád volt, mindened... csak ennek áldozál... Gránitzalárd lelke másnak meg nem hajult. — Átvonul előttem hűs honvéd érdemed. Melynek fénye által Halhatatlanná a Bezeredy nevet. —

Méltó vagy teát a habér-koszorura. Melyet sírodra im kegyellett teszek... Méltó, hogy gyászt öltödn a veterán-honvéd, — S nem szégyen, ha most köny arczaín leperog. A koszoru dícsű neved ragyogtatja. A néma gyász pedig Emlékedet jelzi s tisztelőtben tartja.

SENTEKIRÁLYI AURÉL.

ISTEN KEZE.

[Történeti beszély.]

Egyházasbükki Dervarics Kálmántól.

(Folytatás.)

Egy szép nyári napon délután Rustán kedves dalát fűtyörészve nyargalt fel paripáján a váruvarra.

Lova szájából darabokban szakadozott le a hab, lábai remegtek s a fáradtság miatt nyugodtan hajtotta le fejét.

Rustán egy gyönyörű rózsabimbóval kezében pattant le róla.

Sásvár éppen az udvaron sétált fel s alá kis lovagkorbacsal kezében s az érkezett Rustánhoz közeledék.

„Ménedet ugyan kifárasztottad — mond Sásvár — hol jártál rajta?”

„Arankánál — válaszolt elpirulva Rustán. — S e rózsabimbó?”

„Töle van! — válaszolt bűnbánólag a kérdezett.

„Hah! s te oly távol jártál itt hagyva o várat, csapatodat, mikor a gyaurok serogo folytonosan leoi az alkalmat, hogy reánk törhessen.

„Hisz a parancsnok te vagy Sásvár — válaszolt Rustán — és én számítottam barátságodra.

„A barátság megszűnik ott, hol a szigoru parancsnok áll elő; o vétéket, melyet te elkövettél haditörvényeink zsinorral büntöttek — mond haragos hangon s kipirult arcczal Sásvár.

„Sásvár — válaszolt szeliden s jobbját nyujtva Rustán — vétettem-e haditörvényeink ellen az által, hogy néhány órára távoztam körötkből s jó rendben hagyott csapatom köréből? s vétettem-e barátságunk ellen, midőn néhány órára távoztam azon lény boldogító körébe, kit imádok.

„Elég! — kiált Sásvár kigyult haragjában kezével intve — ezt akartam csak kitudni tőled; tudd meg hát: Arankát én is szeretem.

„Hisz én nem bánom, hogy szereted őt — válaszolt Rustán szelid hangon.

„Nem ugy Rustán — folytatá Sásvár sötéten — én Arankát annyira szeretem, hogy birnom kell őt s addig nem is nyugszom, mig nőmmé, sajátomná nem teszem.

„S ha már mást szeretne? — kérdé Rustán közboszólva.

„Mindegy — válaszolt Sásvár — ha téged szeretne is, az elsőség mint béget engem illet.

„Az igazi szerelem nem ismer rangokat — mond nehezteleg Rustán — és o sértéseket nem érdemlem tőled; senki sem vetheti szememre, hogy gyávaság miatt nem vagyok bég, hanem ha már azt vitatod, hogy az elsőség Aranka szerelmében téged illet, tegyünk próbát, határozzunk egy napot, jelenjünk meg mindketten Arankánál, o hadd válasszon köztünk, ha tégedot választana is, megnyugodnék benne, tán az idő még megörvosolná a sebet, melyet ezen vesztéség ütne szivemen.

„Jól van Rustán — válaszolt Sásvár perczeni gondolkodás után — mához egy hétre kirándulunk Arankák lakához, ha csakugyan oly szives fogadtatásban részesülünk, mint te a részredre mesélted.

„Szemem közö sütheted piasztolyódat, ha hazudtam — vága közbe Rustán s lovását kiáltá, ki megjelenve a paripát átvette s megjártatá.

Rustán ezennel gyakran künn volt Arankánál, elbeszélte neki a fentebbi kollemetlen jelenetet is. Aranka gyönyörű beszéde oly bájkellellemmel csengett, mint összea hangok, melyek végre is Rustánt a szerelem feneketlen örvényébe csalták.

Rustán és Aranka forrón szerették egymást... Végre felpirult a kitűzött nap is; Sásvár már korán reggel cédulát irt Rustánának, figyelmeztetve őt a mai napra és a határozatra, s írta neki, hogy menjen ki előre, mert ő csak dolgai miatt délben lovagol ki oda.

Rustánt éppen jó kedvében találta e cédula, melylyel nyomban csibukra is gyujtott. — Bár megtartotta volna azt.

Arankák házat és a kertot magas nyárfák környezték, melyeknek levelei közt kísérteties suhogást vert a koronként átvonuló reggeli szél.

De elmellözve Rustán megjelenésének és fogadtatásának leírását, olvasóimat a kertbe vezetem.

E kert valóban egy kis labyrinth, a gyönyörű virágágyak közt kigyózózó tekervényes utak

folé itt ott mesterkélte lúgosok fennakadtak, melyek alatt kényelmes gyepadok álltak a láradtság kipihénésére.

Ily mesterkélte lúgosok egyikének árnyékában a smaragd színű gyepadon ültek, Rustán, Aranka s annak mintegy öt-hat éves leánytestvére.

Aranka igazólag egy szép leánya volt. Hőfelhár arczán melyet hollófürtjei árnyékoláltak, azúri szemérem pirja égott, nagy fekete szemci lángoló fényben usztak, melyeket hő szerelemmel legeltető Rustán férfias, szép arczvonalásain.

„Es hát csupán csak muzlim hitem ijesztene vissza a lépéstől?” kérdé Rustán a már hosszabban tartott párbeszédet folytatva.

„Csupán csak az?” válaszola Aranka, „tudod, hogy szeretlek, térj át a keresztény hitre, és én — tied leszek örökre.

„Ah Azzail!” folytató Rustán sötét eszméktől megkapitva, „fordítsd el tőlem fegyvered. Aranka! lehetetlenséget követelsz tőlem. Munkar és Nahir iszonyatos pillanataikat nem vólnék képes kiállni a más világon, ha az Izlamot elhagyám.

„Mit törődöl a más világgal?” válaszola Aranka kezét nyujtva Rustannak, „ha az életben elért boldogságod tetőpontját?”

„Az élet rövid s benne a boldogság előbb véget ér, mint gondolnók” folytató Rustán, „a

korán szerint csak az Al Dschannat nyujt tökéletes és örökké tartó boldogságot.”

„Es to az élet utáni boldogság miatt, melyet koránod tanít, eltaszítod magadtól azon lényt, engemet, ki üdvözítő szerelmemmel karoltalak át és boldogságot nyujtok neked?” kérdé neheztelve Aranka.

„Ah bocsáss meg Arankám” mondá Rustán homlokát törölve „sötét eszméim elragadtak a korán tanaira, én téged szeretlek csak, és csupán csak te vagy képes engemet boldogítani.”

„S elhagyod az islamot? nomde?” — kérdé közbevágyva Aranka.

„Még állj,” kiáltá Rustán szeméit oltakarva, „nem merem elkövetni e rettenetes bűnt; távozzál tőle Harut, e rettenetes tusában hagyj magára lelkeket.”

„Tépd ki agyadból a sötét eszméket,” folytató a leány, égető szeméit Rustán arczára szegezve, „im itt vagyok én melletted, no rettegj a rossz szellemektől, terj át az üdvözítő keresztény hitre, s azon szellemek többé soha sem vehetnek rajtad erőt.”

„Es te csakugyan hiszed, hogy megnyugvást talállok azon hitben?” kérdé Rustán.

„Nemcsak megnyugvást,” válaszola Aranka „hanem tökéletes boldogságot is általam.”

„Ugy nem bánom,” válaszola Rustán, „erőtled mindent megteszek.”

„Es én csak közös boldogságunkat óhajtom” folytató Aranka, „a vallásnak főkölléke az ima, melynél fogva az egy igaz istennel társalgunk, legelőször is a keresztény imát tanulj meg, mond csak utánam ezt: Az atyának, a fiúnak és a szentlélek istennek nevében. Amen.”

„Várj, várj, Arankám, új szavak ezek előttem, nom bírom oly gyorsan utánad mondani,” vága közbe Rustán.

„Hát mondd ezt: Az atyának...”

„Az atyának...” kezdé Rustán reszkető hangon körültekintve.

„Tovább” mondá Aranka.

„Es fiúnak...” folytató Rustán gondolkodva.

„Es” — mondá Aranka.

„Es szentlélek isten nevében” végző reszkető hangon Rustán Arankát kézen fogva s ennek homlokára nyomva az első csókot.

„Foglyom vagy,” ordítá most Sásvár két fegyveres törökkel a sűrű lúgas mögött, mely mögött már régen hallgatódzott.

„Hah!” sohajtá Rustán s megsemmisülve hullt térdre Sásvár lábainál.

„A gyönyörű houri erősen behálózta szerelmével eszegény ifjút,” kezdé Sásvár, Aranka arczára pillantva. „Ki elhagyja hitét, vétket követ el az Isten ellen, ki Istenéhez hűtelen, hogyan lehetne az hű nemzetéhez s a leg hatalmasab sul-

tánhoz; te hűtelen lettél mindezekhez, halálos ellenséged leányával estél szerelembbe, ki ezen megvakításoddal tégedet a magyarok érdekeinek akart megnyorni.

„Engemet?” kiáltá Rustán felugorva, szikrázó szemekkel.

„Tégedet, áruló!” válaszola Sásvár, „fogjátok őt körbe,” szóla végre a fegyveresekhez.

„Irgalom!” kiáltá fájdalmas hangon Rustán, de mitsem használt, a fegyveres férfiak elhurcolták.

Sásvárnak mégis hát sikerült végrehajtani rettenetes bosszuját, a tanuk kihallgattattak, melyeket Sásvár Rustán ellen szerzett s a rettenetes vád következtében Rustán Stambulba vitetett. Sásvár korán megbánta gondolatlan tetteit, de már késő volt minden.

Két hó múlva Stambul börtönéből egy elítelt vezetett ki a veztőhelyre, ez elítelt Rustán volt.

Rustán bár miként iparkodott is ártatlanságát kideríteni, Sásvár által szerzett tanuk vallása tökéletesen lenyomta a mérleget, és Rustán mint honáruló halálra ítéltetett, mely ítélet golyó által végre is hajtatott.

(Folyt. köv.)

ÜZLETI HIRNÖK:

Nagy-Kanizsa, május 8-án 1868. Szinto talány-szerő, mint a gabona üzlet állása jelenleg van, különösen a rozsánál. Az kellett hinnünk, hogy ezen időben, mikor már a készlet felemésztett, magas ár fog följnyre vergődneti. Némely vidéken vagy kevesebbet fogyasztanak, vagy a szépen álló vetésekben gyönyörködnek.

Nem tudható, hogy valószínűleg még szűkebb körre szorul az üzlet az aratás elkezdésével, azért a valószínűség mellett senki sem koexkázthatja egész jövőjét. Innen van talányszerűsége a jelen állapotának, s azért naponta kedvöket vesztik az üzlet emberei, mihez az új aratás kilátásai hatékonyan elősegítik.

Piaci hely-vásári keletárok.

NAGY-KANIZSÁN, május 8-án.

Alsó-ausztriai mérőnként.

Termények: Buxa 83—85 fontos 5 frt. 20 kr. 85—86 fut 5 fr. 60—70 kr. 87—88 fut. 6 fr. 6 frt. 20 kr. Rozs 78—79 fut. 3 fr. — kr. 79—80 fut. 3 fr. 20 kr.

Árpa serfőzöknek 70—71 fut. 2 fr. 70 — kr. 71—72 fut. 75 kr. Árpa közönséges 65—66 fut. 2 fr. 60 kr. 67—68 fut. 2 fr. 65 kr. Kukorica 2 frt. 80 kr. 3 frt 10 kr. Kukorica olasz (caiquantini) 3 frt 20 kr. Zab 45—47 fut. 1 frt. 60 kr. 47—48 fut. 1 frt 70 kr. Pohanka 66—68 fut. 2 frt. 60 kr. 68—70 fontos 2 frt. 70 kr. Passuly fehér 3 frt. 50 kr. Passuly tarka 4 frt. 50 kr. Gubó elsőrendű 15 frt. — kr.

— A „HAZA” biztosító bank kimutatása f. év ápril haváról: Benyújtott 956 darab bevallás 1,060,806 frt. tőkere 19,300 franc és 5570 arany; függőben maradt a mult hónapból 832,268 frt. 2210 arany. Összes. 1,893,074 frt. 19,300 franc és 2210 ar. Ebből kiállított 561 drb halálosotere 705,500 frt tőke 10,000 frk. 3000 a. 148 db. életosotere 204,200 ft tőke 1200 a. 69 drb. tulajési csoportokba 61,877 frt tőke. 51 darab ellenbiztosításra 51,242 frt tőke függőben maradt 785,835 frt tőke s 2210 arany, elutasított 80,420 frt. — fr. — ar. Összesen 1,893,074 ft. — fr. 2210 ar. A bank működésének kezdete óta t. i. szeptember 10-től ápril hó végeig benyújtott összes bevallások összeso 8,953,078 frt., 10,670 arany, 8800 tallér 44,400 franc.

Bécsi pénzfolyam, május 8. 5% metaliques 56. —; 5% nemz. kölesön 62.65; 1860-ki álladalmi kölesön 80.70; bankrészevények 6.92; hitelintézeti részevényok 181. —; London 116.80; ezüst ágio 114.70; arany darabja 5.57¹⁰ kr.

Vasuti naponkinti menetrend: Indul N.-Kanizsáról Buda felé d. u. 1 óra 22 percz. — — — — — Bécs — este 9 órakor. — — — — — Bécs — reggel 7 óra 15 percz. — — — — — Bécs — d. u. 3 óra 30 — — — — — Bécs — d. u. 1 óra 50 — — — — — Bécs — este 9 óra 25 — — — — — Bécs — d. u. 6 óra 6 — — — — — Bécs — d. u. 1 óra 20 — — — — — Bécs — délben 12 óra 31 — — — — — Bécs — este 7 óra 28 — — — — — Bécs — reggel 8 óra 26 — — — — — Bécs — délben 12 óra 52

Heti naptár. Május 10-től 16-ig 1868. Table with columns: Hétfő, Kedd, Szerd., Csütörtök, Péntek, Szombat. Rows: 10 Vasárnap, 11 Hétfő, 12 Kedd, 13 Szerd., 14 Csütörtök, 15 Péntek, 16 Szombat. Includes church names and feast days.

H I R D E T É S E K:

Ersparnis bei Inserate! EIN VERSUCH GENÜGT!!! M. ZEISLER'S konzessionirtes ANNONCEN-AUFNAHMS-BUREAU für alle Zeitungen übernimmt Insertionen zu günstigsten Preisen. Fest, Königsgasse 30. Zur gefälligen Beachtung!!!

Bécsben, belváros, Börnergasse 2. sz. J. G. Popp tr. és gyakorló orvos által készített Anatherin-szájviz kitűnő hatását újra megerősíti e bizonyítvány. Igen tisztelt orvos ur! Kedves kötelességemnek ismerem az Ön által feltalált, a szenvedő emberiségre írt nyujtó: Anatherin szájvizéért legűszintőbb hálámatt kifejezhetem. E szer felvili használata által monokültem meg: a melyen gyökerezett fogfájdalmaktól; így lúgas fogaim most ép ély jól használhatom, mint az egészségeseket Uraságod kitűnő essentiaja egyuttal minden foglindaganat és invérzéstől megszabadított. — Legyen Ön meggyőződve; hogy szere ajánlatára mindent felbocsánok, mi tehetségemben áll. Magamat hajlamaiba ajánlva maradtam. Berlin, Anna-ut 47. Lobek T. J. hadnagy.

Figyelemre méltó. ALFÖLDI MOSDÓ-VIZ, szeplő, májfoltok, pörsenések, sárga vagy szürke bőrszin, orr- vagy bőrvörösödés, ugy mindennemű bőrkültegek ellen egész ártalmatlan s legbiztosabb szer. Egy eredeti üveg ára 1 forint o. é. — Postal elküldéssel 20 Krral több. Kapható HÁMORY LAJOS gyógyszerész urnál Elek on, Arad-megyében elküldési raktár; — továbbá Török József gyógyszerész urnál Pest on. — Schüller Adolf gyógyszerész urnál, Elías Armin urnál templomtelez, takarékpénztári épület és Tapolcsányi Gáza urnál keresztintezében Arad on. — Pecher E. F. gyógyszerész urnál Temesvárott, Logg Imre, gyógyszerésznél G 5 d 311 5 n. (108—2,1) Ismételtedők illő százalékban részesítettnek.

Glücks-Offerte Das Spiel der Österreichischen Loose ist von der kaiserl. königl. Österreichischen Regierung gestattet. „Gottes Segen bei Cohn!” Grosse Capitalien Verlosung von über 5 Millionen. Beginn der Ziehung am 14-ten Mai d. J. Nur 8 fl. od. 4 fl. od. 2 fl. ö. W. kostet ein vom Staate garantirtes wirkliches Original Staats-Loos (nicht von den verbotenen Promessen) aus meinem Debit und werden solche gegen frankirte Einsendung des Betrages selbstnach den entferntesten Gegenden von mir versandt. Es werden nur Gewinne gezogen. Die Haupt-Gewinne betragen 250.000 225.000 150.000 125.000 2 A 100.000 2 A 50.000 30.000 2 A 25.000 3 A 20.000 4 A 15.000 2 A 12.500 1 A 10.000 4 A 10.000 2 A 8000 2 A 7500 2 A 6250 3 A 5000 7 A 5000 4 A 4000 6 A 3750 10 A 3000 105 A 2500 19 A 2000 4 A 1500 5 A 1250 4 A 1200 230 A 1000 6 A 750 260 A 500 8 A 300 230 A 250 121 A 200 11450 A 17 8796 A 100 u. s. w. Gewinnelder und künftige Ziehungelisten sende nach Entscheidung prompt u. verschwiegen. Meinen Interessenten habe allein in Oest. die allerhöchsten Haupttreffer von 300.000 225.000 187.500 152.500 150.000 130.000 125.000 103.000 100.000 und jüngst am 11. September schon wieder das grosse Loos von 50 000 Thaler ausbezahlt. Laz. Sams. Cohn in Hamburg. Bank- u. Wechselgeschäft.

Einen Stiefel sprechen ist leichter, als einen machen. Wer auf guten Füßen, d. h. auf guten Sohlen stehen will, wer ein Freund nicht nur löblicher Vorsätze, sondern auch lobenswerther Absätze ist, wer einen schönen Zug am Menschen und an Stiefletten zu schätzen versteht, wer mit Festigkeit und Ausdauer den Stürmen der Zeit u. des Wettes zu beugen trachtet, und wer im eleganten elegant aufzutreten beabsichtigt, der decke seinen Fussbekleidungsbedarf in dem renommirten Schuhwaaren-Fabriklager des Ignác Keller Gr. Kanizsa, Hauptgasse im Wlassics'schen Hause, wo die schönste und bestgearbeitete, in reichster Auswahl vorrathige Waare von verschiedenen Stoff- und Ledergattungen zu staunend billigen Preisen verkauft wird. (111—1)

HIRDETMÉNY. Aldírott bátorodik a t. cz. Gombos Bertalan ur által feltalált „erősítő italt” a tisztelt közönség becses figyelmébe ajánlani. Ezen erősítő-itall előmozdítja a jó étvágyat, könnyíti a jó emésztést és meghátas ellen megóv, és általában az egész idegrendszerre melegítőleg és erősítőleg hat. Ugy szinte ajánlati mindazoknak, kik hideg lég befolyásának ki vanva nek, továbbá a lábadozóknak, kik a kiállott hőveség után erejüket visszanyerni nem képesek; végre a tengerre utazóknak, miután a tengeri ut ismert kellemel ségeitől megóvja az utazót. Reméljük, hogy az erősítő-itall megbízás utján a tulajdonos ur ellátott üvegekben az utazással együtt polírtul kaphatók. E vidéken egyedüli raktár alulírtul levén tisztelettel ajánlja o kitűnő s nagy hatású szert. Ára használattal utasítással együtt 1 frt. Wajdits József, Nagy-Kanizsán.

Zala-Somogyi Közlöny

Kiterjedve

SOPRON- és VASMEGYÉKRE.

Vegyes tartalmu hetilap

a szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdaság, tudomány és művészet köréből.

Megjelenik:

minden szombat,
egész ivon.
Szerkesztői Iroda és kiadó hivatal:
WAJDITS JOZSEF könyvkereskedésben.

Előfizetési feltételek:

Helyben háshoz hordással és vidékre postán küllve:
Egész évre: 6 fr. — kr.
Fél évre: 3 — —
Évesnyelre: 1 — 50 —

Hirdetések

A hat hasábos példisorért 1-ször 7 kr.
2-szor 6 és minden további beiktatásért 5 kr.
Helyedij minden egyes beiktatásért 30 kr.
A „Nyitott táron”
egy petit sor beiktatás díja 15 kr.

Hirdetéseket elfogad:

N.-Kanizsa: a KIADÓ-HIVATAL. Pesten: ZEISLER M.
Bécs, Hamburg, Berlin, Majna-m.-Frankfurt- és Basel-
ben: HAABENSTEIN & VOGLER. Lipse: Béra.
Stuttgarban: BACHSE & TÁRRA. Bbbben: OPFFEN.

A megye rendezés kérdéséhez.

Hogy a megyék bel alakjokra nézve ugy amint most vannak hiányosak, és az előre haladott kor szükségleteinek ugy a mint kellene, megfelelni nem képesek, ezt tagadni egy volna, belátni nem akarással. De ha a létező hiány orvoslásánál mellözve minden pártérdeket, egyedül a haza jólétét czélzó s szabadelvűséggel párosult törvényes rendet elérni óhajtuk, ezen óhajtástól áthatva vizsgáljuk a megyék jelenlegi alakját, akkor nem fogjuk a hiányokat a kül hanem csak is a balszervezetnek tulajdonítani.

Kik a megyéknek jelenlegi belalakját és az újabb korban kifejtett teendőket ismeri, az ugy hiszem érteni fogja a mit ezen sorokban kifejezni szándékoztam, ugyanis:

A megyék mostani belszervezete még azon időből való, melyben a political befolyásra helyzetetett a főtekinet. — Míg a közegek teendői az akkoron létező viszonyok közt habár sok oldalú, de a személyiségekhez szabott mérvű volt. — Az idők változtak, a teendők minőség- és mennyiség tekintetében 20 év alatt aránytalanul szaporodtak, míg az alak, a végrehajtó közegek száma ugyanaz mint az előtt volt.

Tekintsük közelebről; p. o. Nálunk Somogyban a járások a legszabálytalanabb alakúak. Az illető szolgabíró, járásának egyik vagy másik szegletében tartja hivatalos lakását. Egy egy szolgabírói járás 9 — 28 községre terjed ki. Melyben az illető szolgabíró egy esküdtjével minden az újabb korban előforduló kívánalmaknak megfelelni köteles u. m.

1. polgári perekben a törvény és ország bírói s más ideiglenes szabályok korlátai és formái közt meghatározott összegig itélni és azt végre is hajtani.

2. Mezei rendőri kihágásokat megtorolni.

3. Bűnügyekben az előleges vizsgálatot teljesíteni.

4. Polgári, telek, büntető, árva, urbéri s váltó törvényszéki kiküldetéseknek megfelelni.

5. Más hatóságok megkeresésében eljárni.

6. Utak, folyamok, egészségi, nép mozgalmi, iskolai ügyekről és szabadságos katonákról számolni. Ujjonozást és katonai megkereséseket közvetíteni, közrendet fentartani, miniszteri, megyei körösvényeket terjeszteni, a megszámitlan aprólékos s szóbeli magán panaszokat meghallgatni s elintézni. stb. stb.

De ki tudná mind elősorolni azon teendőket, melyek egy szolgabíró-, egy esküdtre várnak.

És mind ehez még hozzá számítható a rendszeres törvénykönyv, a községek és jegyzőségek rendezettségének hiánya.

Nem is említem azt, hogy a tisztviselők épen nem a teendők és állásának megfelelő arányban díjazvák. S 1861-ik év óta tiszti állása még csak időhöz se kötött valami bizonyos. Ha mindezeket elfogulatlanul s minden pártérdeket mellözve jól megfontolva (Szerkesztőségi példány.)

toljuk, akkor kell, hogy belássuk azon nehézség okait, mely a jelenlegi megyerendszerben tapasztalható s mi mégis nem az elősorolt okoknak, hanem általános kifejezéssel a megyéknek rovatik fel, a politika által elfogult felületes szemléző által.

Pedig csak ha az okok iránt tisztába jövünk, vagyunk képesek a hiányokat orvosolni.

A mi pedig a sokaktól hallott véleményt illeti, miszerint a megyék már azért is rendezendők mert mostani alakjukban s azon politica befolyás mellett, melyet eddig a törvények értelmében élveztek, a miniszteri felelőség illusziórá válik; erre nézve csak annyit jegyzek meg, hogy ez párt nézet vagy egyéni állításnak jó, de a bizonyítás még mindig hiányzik.

Nem hiszem, hogy azok, kik ezt állítják, tudnának oly esetet felhozni melyben csekély miniszterialis korszakunkban a miniszteri felelőség a megyék külalakja vagy is political befolyása miatt nevétségessé vagy csalódássá vált volna. Hiszen az országgyűlés mindig együtt van. A parlamenti kormány az országgyűlési s így a megyei közönség többségének kifizetése s ha az országgyűlési többségből alakult kormány valamely a közjót tárgyazó rendeletet jóváhagyás reményében ki ad, kell, hogy ezen jóváhagyás iránt előleg tanácskozott, vagy biztosítást nyert legyen. S ily esetben alig hihető, hogy bármely megye a „tisztellett félretervési” jogot igénybe vegye. S ha egyes megye ezt igénybe venni kívánna, ez ellenében elég volna azon erkölcsi hatás is, melyet az országgyűlés és a megyék többségének roszalása reá gyakorolna, nem is számítván azt, hogy egyes megye a központi kormányhoz hasonlítva számba alig vehető, s csak is erkölcsi erővel rendelkezik.

A kik pedig rendkívüli eseteket, vagy valamely miniszteri rendelet gyors kivételének szükségét, melyre a megyék vitatási, felirási és félretervési joga zsiabasztólag hathat, hozzák fel érvül, feledni látszanak azt, hogy jelen időben sem a felírás, sem a vitatás nem oly sok időbe kerülend, mint régebben s a félretervési csak is szembeötlőleg törvénytelen rendelet ellenében használtatott régebben is a megyék által.

Kik pedig ily utóbbi lehetőséget feltételeznek egy felelős kormányról, mondhatom nem a leghizelgöbben védelmezik. A mely felelős kormány alkotmányos viszonyok közt ilyesmire nyul, az már tultette magát a felelőség elvén. Ily lehetőségeket a megyék political befolyásának csonkítására alapul venni alkotmányos embernek nem lehet, nem szabad.

Rendkívüli eset pedig alkotmányos felelős kormányról majdnem elő sem jöhet, mert egy ország kormányja mindig elég bőven rendelkezik azon eszközökkel és tudomással, melyek őt a meglepetésektől megóvják s ha mégis ilyesmi adná elő magát — mit csak háborus esetben képzelhetek lehetnek —

akkor is már eleve megszerzi magának az országgyűléstől a kellő meghatalmazást, vagy legalább megszerezheti ha akarja.

A mely kormány ezt nem teszi, vagy tenni nem képes, az megszünt parlamenti, és a többség kifolyása lenni.

Azért miként már előbbi levelemben mondtam, legyünk ovatosak és körültekintők megyeink külföldezésében, mert ez a haza polgárainak iskolája, melyben magát, mint az összes államnak kis, de még is tényező részecskéjét tekinti, valamint a tekintetben, ugy az emberiség életében ugrás nincs. Tanulságul szolgál nekünk erre a történelem. Az újításnál figyelemmel kell, hogy legyünk az emberiségnek azon gyengéje iránt, mely szerint minden nemzedék kegyelettel csügg az ő multján, melyet még ha rosz volna is nem örömet és csak alkudva áldoz fel az újabbnak, bármily jó lenne is az. Minden új intézményben feltalálhatónak kell lennie a kapcsolatok mely az régiivel össze fűzi. Hogy az érdekek, melyek a régihez kötvék az új intézményekkel összeköttetésbe hozathassanak.

A megyék szervezése ne öltson nagyobb mérvet, mint a mely hazánkra nézve jelenleg kielégítő s csak annyira rendeztessék, hogy jövőre is, a meglevőnek felforgatása nélkül a kor szükségleteihez képest idomitható s tökéletesithető legyen.

Miért is részemről elégnék tartanám ez idő szerint a megyéket következőkben rendezni, u. m.

1. A megyei bizottmányoknak ujlagos és képvisleti alapon (legalább minden 500 lélekre egy) szervezését.

2. A járásoknak szabályos alakú kikerekítését nem a bíróságok hanem közönség kényelmére való tekintettel.

3. A közigazgatásnak a polgári teendőktől külön választását s ennek folytán.

4. A végrehajtó közegek szaporítását oly mérvben, mint azt a helyi viszonyok és érdekek követelik.

5. A tisztviselőknek állásukhoz mért díjazásának meghatározását.

Ennyit egyelőre elégnék hiszek arra, hogy az újabb korban kifejtett szükségleteknek a megyék megfeleljenek. A többi hagyjuk a jövőre. Minden kor kijelöli a irányt, melyen haladunk és a hiányt, melyet javítanunk kellend.

A mi a tisztviselőket illeti: ezek szerintem választandók lennének, mert bármint alakul a jövő de jelenben se nem szükséges, sem ildomos nem volna a megye polgárait azon jogától megfosztani, melynek századok óta birtokában voltak. Az idő tartamot illetőleg megengedhetőnek tartanám, hogy a törvénykezési ághoz a tisztviselő hosszabb időre választassék. Mind a tisztviselők, mind pedig a megyei bizottmányi tagok választásának ideje aként határozatának meg, hogy egyik a másikhoz vagy mindegyik a követválasztási időszakhoz 6 hónapnál közelebbre ne essék.

Tudom hogy csekély tért szabtam oly tárgy feletti értekezésnek, melyről hasábot lehetne pro és contra betölteni. Ámde ugy hiszem ezen néhány sorban röviden eléggé kifejtettem egyéni nézetemet ezen kérdésben. Ha azonban ezen lapban helyreigazító vagy még jobb nézettel találkozni szerencsém lenne, ezt már csak azért is örömmel venném, mert a jobb mindig elfogadhatóbb.

P. P.

A galambokai polgári olvasó-egylet alapszabályai.

I.

Az olvasó-egylet czime és czélja.

1. A népnovelésnek, mint a családi és állami élet boldogsága leghathatósabb tényezőjének gyámolítása és előmozdítása érdekében alakult ezen társulat.

2. A megalakult társulat nevezetük „polgári olvasó-egyletnek.”

3. Az egylet czélja általában a szellemi művelődést némi olvasmányok, folyóiratok és szívmesítő könyvek által előmozdítani, s o czélt szem előtt tartva, működését felekezeti szabályok tekintet nélkül az alább következő szabályok szerint intézni.

II.

Az egylet tagjai.

4. Az egylet áll helybeli és vidéki tagokból.

5. Tag lehet minden fohdetetlen jellemű s tőkelyesdnie ohajtó egyén, ki a tagsági díjt befizoti.

6. A tagsági díj jelenben három negyed évre 2 frt. Azonban jövőre ennek meghatározását a közgyűlés, a tagok számához képest meghatározni magának fontartja.

III.

Az egylet tisztviselői.

7. Az egyletnek van
a, elnök;
b, jegyzője;
c, pénztárnoka;
d, felügyelője; — kik mindenkor egy évre választatnak.

8. Az egyletet vezényli egy elnök, ennek gátolatása esetében egy a közgyűlés által az alkalomra megválasztott; valamint a jegyzőt is hasonló esetben a közgyűlés helyettesíti.

9. A tisztviselők mellé még választ a közgyűlés 5 tagu bizottmányt, kik a tisztviselőkkel egy értelemben intézik az egylet ügyeit, melyről az évenként kétszer tartandó közgyűlésnek számot adnak.

V.

Az egylet tisztviselőinek teendői.

10. Az elnök a bizottmány utasítása folytán annyiszor a mennyiszor szükségesnek látszik összehívja a közgyűlést, abban elnököl, a többség által hozott határozatokat kimondja.

11. A netalán rendetlenkedő tagokat az illem szabályaira szelidséggel figyelmezteti.

12. A jegyző a közgyűlés és bizottmány jknyvét vezeti.

13. A bizottság utasítása szerint levelez.

14. A pénz tárnok a bevett pénzeket hűsögesen kezeli.

15. A pénz csak a bizottság utasítása folytán adja ki.

16. Számadást vezet, s azt a bizottmánynak évnegyedenként, a közgyűlésnek pedig év végével előterjeszti.

17. A felügyelő az egylet minden vagyonára felügyel, az olvasmányokat nyilván tartja s év végével az egylet vagyonáról beszámol.

A bizottság száma és jogköre.
18. A bizottság áll az egylet tisztviselőiből s a közgyűlés által szabadon választott öt tagból.

19. A bizottság meghatározza és jegyzője megrendeléstől az egylet elzárjának megfelelő ivasmányokat.

20. A bizottság az egylet tisztviselőinek eljárásáról időnként számot kér a azoknak további utasításokat ad.

21. Az elnökkel jelentkezett új tagokat felvevő.

22. Bizottsági ülésekben érvényes határozatok hozatalára a tisztviselőkkel együtt legalább öt tag szükséges.

23. A fölmerülő panaszokat lehetőleg orvosolja.

24. A bizottsági tagok közül, ki az elnök hármazori meghívására elegendő ok nélkül elmarad, kihagyottnak nyilvánítatik a helyette új tag lesz választandó a közgyűlés által.

A közgyűlés jogköre.

25. A közgyűlés felette áll a tisztviselők s bizottságnak és azokról évenként kétszer számot vesz.

26. Azon esetben pedig, ha a tagok közül morális tekintetben súlyos panasz merül fel, az titkos szavazás útján az egyletből ki töröltetik. Az egyes tagok jogköre.

27. Minden tagnak szabadságában áll regg. 7 órától esti 10 óráig az egylet helyiségén olvasás végett megjelenni, és oda vendégeit elvinni.

28. Az illem szabályát szom előtt tartva, mindenki iránt tisztelttel viseltetni tartozik.

29. A napi lapokat azon naptól számítva, midőn megjelent az egyletből két nap eltelté előtt elvinni meg nem engedtetik. Ezen kitett határidő után a nevezett lapok egyes tagok által elvihetők, de 24 óra elteltével ismét visszaküldendők. A heti lapokat pedig egy hét előtt elvinni nem szabad, melyről a felügyelőnél bejelentést tenni ki ki köteles.

30. A folyóiratok s könyvek a bizottság által küllapjára írt idő alatti olvasásra elvihetők, hanem annak eltelté után visszaküldendők.

31. Minden egyes tag panaszát orvoslás végett bejelentheti az elnöknek.

32. Azon esetben, ha az egyletnek nem lenne több mint 10 tagja, megszüntnek nyilvánítatik s az egylet vagyona a két helybeli iskola javára fordítatik.

S. J.
egyl. jegyző.

Heti szemle.

Május 15-én, 1868.

— Abonyhoz közel a vasuton egy iparlovag gonoszul rászodte Tamásfy Árpád kadét őrmestert, ki Abonyba utazott. Az őrmestert utitársai szivarral kínálta meg. A szivartól egyszerre elkábult és álomba merült. — Midőn fölébredt, 570 ftal telt tárczája és utitársa sehol sem volt. — Perczel Miklós hírszerint Baranyamegye főispánjává fog kinevezeteni. — Abyssinai király oroszánain a lincz és karikák vert aranyból való, most Londonban vannak. — Asztalos János Kecskeméti hivatalosan kiutasított. — Romában június 20. sz. Péter és Pál napján lesz kihirdetve azon canonicus bulla, melyszerint f. évi decz. 8-án közönséget fog tartatni. — Hírszerint Rothachild báró hercegesített fog. — Párisban 9 emeletes házat építenek. — Németországban jelenleg 1520 hírlap jelenik meg. — Triestben Miksa császár emlékére szobrot emelnek, melyre eddig már 20 ezer frt gyűlt egybe. — Budán fényképezett hamis 10 kros bankjegyek találtak forgalomban. — Nagyváradon egy gyermek született, kiből a fi- és nőnem egyetve van. — Gr. Andrássy Gyula miniszterelnök szent István nagykeresztos titkos tanácsosi méltóságot nyert. — Mária főhercegnő keresztelésénél a használt víz a Jordán folyóból és a gyertya Palasztinából volt. — A „Dio Post”-ban ezeket olvassuk: Egy paraszt ember a postára ment és kérdezte van-e levele, a kiadó kérdi: poste restante? nem, hanem katholicus; a jámbor gondolta, hogy azt kérdezi: nem-e protestáns? — Egy zalogba adott láb. Egy porosz napszámos lába a vasuton szétzuhatott. A vasutársulat máskép nem pótolhatta, veit érte egy művészfőleg készített lábbeltyet. De a tulajdonosnak meggyűlt vele a baja. Sok adósságot csinálván, az illető korcsáros zalogba vette a lábát. Most a szegény napszámos keservesen panaszkodik a gazdag vasutársulat előtt, legyen szives, vátssa vissza jogtalanul lefoglalt föllabát. — Temetés volt Pesten a napokban a két-száz utczában egy fiatal, csinos polgárlányt temettek el. A koporsó után a szülők mentek, kiknek a leány egyedüli gyermekük volt s egy fiatal ember, ki a leányt szerette. Az elhunyt története egyszerű volt, de érdemes, hogy megemlítsük. Szülei szegény mesteremberek voltak, s szeretője lakatoslegény. Négy évig járt a házhoz, a leány oda volt neki igérve s csak azt várták, hogy a fiatal embernek állása legyen, melyből feleséget eltarthassa. Pár hó előtt a szülők örökség útján annak a háznak és némi vagyonnak birtokába jutottak, s pár nap előtt a mesterlegény felszabadult s helyet is kapott, melyből megdélhetnek. Elment s megkérte a leányt. Szülei azt felelték, hogy most a leány vagyonos, nálunk jobb pártit is csinálhat, neki nem ad-

hatják. A felbontott kéro azt felelte, hogy jó, hát akkor elveszi a mesterének a leányát. Szeretője a kapuig elkísérte, sirva elbúcsuzott és kérte: jöjjön vissza, hanem a férfi azt felelte, hogy „neki már nincs mit keresni ebben a házban.” „En pedig tudom, hogy holnapután el fogsz jönni meglátogatni,” válaszolt a nő. Elváltak, a leány phosporral megmérgezte magát, szülei csak későn vették észre s két óra múlva gyermekök halva feküdt. A szeretője csak kiterítve láthatta ugra. Sok szegénysorsú népség kísérte ki a temetőbe, a szülőknek nincs kiro hagyják a vagyont, melyet többre becsülték leányok boldogságánál. — Pesten urasági legények egylete is alakul.

Zala-megyei hírek.

— Nő-egylet. Alig ünnepeltük a nagykanizsai főgymnasiun épület nagyobbitásának alapköve letételét, máris alkalmunk van újabb vívmányát jelezhetni a jóravalló nemcs törekvésnek, melyet mindenki, ki a társas élet magas fogalmu miveltségén lelkéből örvend, kiváló rokonszenvvel üdvözlend. Ugyanis a szép értekek égi távsürgönyén már közlekednek hőlgyeink közül többen, kik egy „jótékony nő-egylet” létesítését óhajtták. Valóban alig van gyönyörűbb s magasabb foglalkozása a gyöngéd érzelmekben oly dusan megáldott női szép nemnek, mintha nemes szívök részvétyöngyöivel, az ég e drága adományával, a szerecséitlenek és szenvedők fájdalom-könyzeit szarítják fel. Előre lelkes hőlgyek! ég és föld között ti vagytok a boldogság angyalai. — Ha szerettetek a föld virágait ápolni, nemesíteni s illatában a gondterhelt férfiakat oly áditőleg fröszteni, az ég dicso virágait, a jótékonyaság, a részvét, a honleányi érný horvadtatlan virágait még inkább. Legyen áldás törekvéteken! Koronként visszatérünk a szép tárgyra s szorgalmasan figyelünk... ha szabad!?

— Folyó május 6-án N.-Kanizsán a T. m. kir. postahivatalnál 3000 frt uradalmi pénzt szándékozván feladni, egyrészben 5 frtos bankjegyekben, miután megolvadása egy kis időt vett volna igénybe N. N. postás ur azt nem fogadta el. — Nem akarván öt hivatalos köteletségére figyelmeztetni, s vele szóváltásba keveredni, a bankjegyeket, látván pedáns eljárását a városban nagy fáradtsággal 3 db 1000 frtara felváltattam, s csak azután volt szives N. N. ur quasi kegyességéből a pénzt felvenni (nem esvén terhére az olvasás). — Nem mulasztattam el N. N. urat e tetteért a t. n. közönség előtt megöröni; s ha ez nem használ, jövőre ilyetén eljárásért az illető helyen fogom bepanaszolni.

Csurgó, maj. 11. 1868. NEMETH (GN.)* urad. írrok.

— Lapunk f. évi 11., 17. és 18-ik számai teljesen elfogyván, néhány példányt kiadó hivatalunk szivesen visszavált.

— Zala-megyei gazdasági egyesület a „földmívelési-, állattenyésztési- és gépészeti-szakosztályok” alakítása végett 1868. évi jun. 1-én Zala-Egerszegen, jun. 4-én Keszthelyen, jun. 8-án Lendván mindenkor délelőtti 10 órakor ülést tart, mire az egyesület tagjai tisztóttal meghívattak. Kelt Zala-Egerszegen, 1868. maj. 6-án. Söllyei László m. k., egyleti alelnök.

— Zala-Egerszegen e hó 4-én balpárti értekezlet tartatott. A Deákpárt ajtajára függözött: „Zalamegyei lakosok, kik a Deákpártnak nem tagjai, mint vendégek sem léphetnek be.”

— Értesítő a zalamegyei gazdasági egylet tagjaihoz ez. s 6-ik számú füzetet vettünk, melyben 1868-ik évi decz. 18-tól 1868-ik ápril hóig tartott ülések jegyzőkönyvei foglaltatnak. Az egyesület létszáma: alapító tagokban 153. Hat éves rendes tagokban 297, összesen: 450.

— Hibaigazítás. Lapunk előbbi számában a főgymnasium érdekbeni t. adakozók neve között Oszterhauer László említettett, holott a szives adományozó Oszterhauer József ur Pusztaszent-Lászlórol.

— A „Kanizsai dalárda” mult szombaton a „sörház” keriben pártoló tagjai számára szabad bemenetű dalestélyt rendezett. — Igen látogatottnak mondják.

— Az első magyar ált. biztosító társaság következő körlevelére tisztelettel felhívjuk a gazlaközönség szives figyelmét: „Miatán a tavasz bekövetkezett és minden tájról a gabonák és szőlőhegyek állásáról kedvező hírek hallatszanak, bő termést reménylhetünk, ennek következtében bátor a t. gazdasági közönséget jégkár ellóni biztosításra felhívni, és egyszermind értesíteni, hogy azon urak, kik tavál az I. magy. ált. biztosító társaságnál biztosítottak és jégkárt nem szenvedtek, a tiszta nyereségből 20% azaz a tiszta nyereség 1/5 részét pótlásul

*] Nagy-Kanizsa élénk kerekedő város lévén, sokszor a postai pénzfeladványok olvasása nemcsak a kibontott hivatalos órák veszi igénybe, ha ezek és ezeknél a kisebb bankjegyeket kell olvasni, hanem egész napot, azért a sörésem nem bír teljességel. E beklüdvényt hozzuk átutal arra néve, miszerint a postai személyzet szaporítása egyik szükség helyi postánknál. Szerk.

kapják. — Ezen oly kevésbé kedvező nyereségnek a tavali sok és kiterjedő jégkár egyetlen oka; és többnyire a biztosító társulatok és kivált azok, melyek tavál a díjbol 10% engedtek, nagy veszteséggel zárták számláikat, úgy, hogy ezek kényszerítve vannak a 10% díjengedélyt visszavonni s a díjakat főlebb szállítani mialatt az I. magy. ált. biztosító társulat a tavali díjakat fenntartja, és minden nála biztosítóknak, úgy mint tavál ez idén is a tiszta nyereségből 20%-ot átenged.” — Fesselhofer József ügynök Nagy-Kanizsán. Ez alkalommal nem mulasztottuk el a fentirt kedvezményre utalva, a szilárd alapon nyugvó társulatról biztosításra figyelmeztetni az érdeklő közönséget, és pedig sürgetőleg, mert az időjárás igen változó lévén, egész évi fáradtságuk gyümölcsöt egy jégesős zivatar teljesen letarolhatja, míg biztosítás esetében kárpótlást nyerned.

— Kocsisovszky Jusztin dalszintársulata mult szombaton jótékony czállal egybe kötve megkezdte Nagy-Kanizsán előadásait, Május 9-én adatott „Szép Helena,” 10-én „Zrínyi a költő,” 12-én „Siketnek kell lennie” és „Szép Galathea,” 13-án közkivánatra „Szép Heléna,” 14-én „Új Jeruzsálem.” Ma, szombaton 16-án „Gerolsteini Nagyhercegnő,” 17-én „Dunanan apó és fia utazása,” 20- és 21-én pedig az „Ördög pilulái” adatnak elő s ez egyezsmerint utolsó előadás lesz. A jótékonyezelő előadás jövedelméből egy negyed részre jutott 19 ft 30 kr. a főgymnasiumügyi bizottmányhoz azonnal beadatott. A társaság élénk készütségiparkodó s tehetséges tagokból állván, ajánljuk közel vidéki közönségünk figyelmébe.

Somogy-megyei hírek.

Kaposvár, maj. 13. 1868.

h. A rablótörténetek lapjai számára ugylászik ez év gyümölcsöző lesz. Újabb jelentések szerint a szertobarangoló banda két részre szakadtan folytatja garázdálkodását, sőt mint helyesnek látszólag vélik, más jó madarak is használják az ilőt, és a zavarosban — a telkes polgárok is halásznak — a rablók kontójára s nevében. Így a napokban 7 embert hoztak be Barsról, kik az ottani szegény sttől 200 fnyi pénzt harpagáltak el. Patkó idejében is történetek több ily álarezos rablások. No egyébként legyünk nyugton, hátulöltő és szuranyos duplálkkal s revolverekkel kitűnően fegyverzett foglyaink erőlyesen mozognak — s mint napokint jelentik, szüntelen nyomukban járnak a rablóknak. Eljenek!

h. E hó 12-én Tabon igen sikerült bál rendeztetett — a népnovelési alap javára a tiszteletbeli főbíró által, — mint halljuk az anyági eredmény is igen szép. Dicsérettel kell kiemelnünk ez időszert Somogyunknak a nevelés- és tanügy előmozdítása körüli nemes buzgalmat — melynek tanujele a legújabbban is említett kaposvári és a most közöltt tabi bál.

h. Hymon Somsich Andor, m. II. alispánja nagy reményű fia e hó 10-én Gulyás Jenő m. esküdt s szinte jeles fia megyénknek, e hó 7-én tarták esküvőjüket, első baranyamegyei Jozsanzky k. a., második a kedves és szép bálkirálynő Vajda V. kisasszonynak tüzvén koblére a szerelem és hűség kameliáját a „sirig tiedet.” Áldás e frigyeken!

h. Novezetos esőzés volt megyénkben ép e napokban több helyütt, s különösen Boglár körüli vidéken az utakban és hidakban is oly totomes kár okoztatott, hogy ma a postát hozó kocsis fél nap késott.

h. A dalárdáról ismét jó híreket hallunk, melyek szerint helyiségül jövőre a Korona terem lesz szerződeség, és állandóul kibérelve, ott állandó szinpad állittatik s azon ugyancsak a dalárda tagjaiból álló műkedvelők által operette és egyéb szini előadások rendeztetnek. — Ennek már örülünk.

— Perczel Mór tábornokot a kaposvári polgári kör örökös tiszt. tagnak választotta meg.

Sopron-megyei hírek.

— Vasárnapilövelők. IV. Mégis csak van haszna, ha az ember itt ott a városunkban létező hiányokat felfedezi és korholja. Emlékszik reá t. Szerkesztő ur, midőn nem régiben arról panaszkodtam, hogy a tornász egylethez vezető út oly végtelen rossz és járhatlan állapotban van, s ime, most már örömmel jelenthetem, hogy a t. városi magistratus, egy odavezető széles utczának megnyitását erőlyesen munkába vette, továbbá az ugynevezett Kalehraben árokba esőrgedező csanalának rendszeres vízvezetékkel való ellátása földött csatorna által, erősen építkezésben áll, s a nagy ároknak rövid idő alatti betömése is remélhető. Mindenesetre örvendetes tény, ha városunk szépítésére több gond fordittatik. A városi tanácsaról eszembe jut, hogy mult héten a képviselő testület gyűlésén az erdészetről jövőn elő a szó, ez alkalommal sokszor felemlített az erdészet technicál oldala, melyet sok itteni névrokonom akkint értelmezett, hogy az erdészetben a technika nem más, mint az erdőre való fölfigyázat, hogy

t. i. a fát el ne lopják. Körschamadiener! Der hat's ihm geben! Ugyanez gr. Szóchenyi János ur a hazard játékok szigorú tiltását indítványozta, mely indítvány a képviselő testületnél általános viaszhangra talált, s így a hozott tiltó végzés folytán, a lakosság nagy öröme, a kozákok már egyenkint ellillanoznak városunkból, máshol üttendők fel szerencso hajhászó tanyjukat. So was lob' ich mir! M. hó 20-án kezdődtek meg a megye bizottmányi gyűlések, és még eddig folyton tartatnak. 21-én pedig a honvéd-egylet gyűlése tartatott meg, melyben az öreg Perczel generális urnak eljárása épen nem helyeseltetett, azért a lapok tövésen hozták ama hírt, miszerint Sopron neki bizalmat szavazott volna. Ez úgy látszik csak „druckfehler” volt. — A királyi hercegnő szülötését városunk is fényesen megünnepelte. A 21 taraczklövés után számtalan nemzeti lobogó tüzetett ki köz- és magán épületekro, másnap este pedig az egész város fényesen kivilágitattott, mely alkalommal a megye háza, városház és Szóchenyi tér, mint legizletesebben díszített helyek tündek ki leginkább. — Az utczákat tömentelen nép lepte el, miközben a tüzöltő tagjai, díszruhában saját zendjük mellett, a várost öröm kiáltások közt befárva, az élénkséget nagyban emelték. — April hó 25-én az itteni „deáksegélyző-egylet” javára „Komény Simon” és „Der doppel Pápa” című darabok műkedvelők által adattak, mely alkalommal a közreműködő tanulók, úgy mint a felkért hőlgyek tekintve ebbeli járattaságukat eléggő iparkodtak szerepeiknek megfelelni, mindazáltal ki kell emelnünk Biringér Ilka k. a. élénk és ügyes játékat, úgy Torkos Géza urét, kik ez oldalu tehetségüknek igen szép jelét tanusíták, és az aratott tapokat méltán megérdemlék. A zsufolt színház jövedelmét tekintve, szép eredmény remélhető. — Auf Wiedersehen!

BOHNZÜCHTER FLORIÁN,

soproni polgár.

— Sopron megyében a Deákpárt szervezését tervezők május 22-én d. e. Sopronban az Isepp-féle teremben értekezlet tartandanak.

Vas-megyei hírek.

* Ö Felsőégének szeretott királyunknak azon magasatos s valóban királyi ténye, melylyel az 1848- és 49-ki események által a magyar hadseregben szolgált ca. kir. tisztok újbóli ellátását legkegyelmesebben elrendelte, oly általános örömet és megindulást idézett elő, miszerint nincs kör, zárt vagy nyilvános hely, hol most más volná a beazéd tárgya, mint egydől csak ez.

Rozsketvo aggodalomtöljesen várták mindig öreg tisztjeink, hogy az országgyűlés, a honatyák kedvezőn fogják kérelmeiket elintézni, hogy méltánylan fogják multjokat, s morális kötelesegeket sürgetőleg teljesítik.

Fájdaloml saját hazánk ódes gyermekei, kik vagy a csatatérekben velünk együtt vették fel a vér keresztiséget, vagy őket megvédendők léptünk a sorokba! hol az akkor aratott koszoruknak nincs a honatyák előtt érdeme, hogy no mondjam becsülte.

A magyarok legnagyobb embere a király már nem tudta tovább nézni e közömbösséget, mint kezdeményező ujjal mutatta ki a hongyűlés férfainak az utat, melyen haladjanak, melyen haladniuk kell. De erős reményünk van hinni, miszerint ez égető szükséget, az egész nemzet forró kívánságát belátják és méltányolni fogják, hogy így mig egyrészt az általános ohajtást kielégítik, másrészt a haza irányábani kötelezettségüknek megfelelni teljes erővel igyekezzenek.

* Moller József helybeli orvos a mult héten egy falusi asszonynak az állkapcsa alatt nőtt ludtojas nagyságu mirigyos kinövését operálta, mit oly jeles sikerrel végezott, hogy a szenvedő kovés fájdalommal rövid időn a bajon tul esett, s a daganatot illetőleg kinövését a tömlőből egész nagyságában kihámozta, ugyanily esetben tanusította ügyes szakképzettségét a napokban egy rum vidéki polgáron, kinek orra tövén támadt díó nagyságu ily kinövését a legszébb sikerrel távolította el, — valóban áldás az emberiségre, ha környezetében egy ily jeles mőtő orvos van, kihez minden bajában bizalommal és sikerrel járulhat.

† Halálozás. Folyó hó 11-én kísértük ki örök nyugalma helyére Gottman ca. kir. Ernő-ozredbeli nyugdíjas százados nejt szül. Granadier Thoroziat, ki elto delében mell-askzóiban szenderült át a jobb létre. A temetés nagyszertű volt, kisérvo a város minden rendű lakosától s a helybeli katonai tiszti kártól. — Két kis árvája s vigasztalhatlan és bánatos férje siratják a jó anya s szerető nő halálát. Áldás hamvaira!

* Torna-egyleti gyűlés. A torna-egyletnek f. évi maj. 10-én tartott gyűlésében megválasztottak: Elnökül Ajkás Károly, alelnök Beck György, jegyző Istóczy Győző, pénztárnok Kronecker József, ügyvéd Eredits Ferencs, orvos Gyöngyösi Vilmos, szortárnok Buchberger Fülöp. — Választmányi tagok Lipp Vilmos,

Nagy János, Gaár Frigyes, Grünwald Frigyes, Hodocsy Lajos, Petrik József, Uzsay Agoston, Raffensberger Ignác, Mezőy Antal, Névy László, Holczheim Károly, Magassy Antal, Mayer József, Szilva Dénes, Soper László.

Irodalom.

Tisztelt munkatársunk Kodolányi Antal 1869-től kezdve évenként „Magyar gazdák évkönyve” című folyóiratot indít meg. Csak jót és hasznosat várhatunk tőle.

Kedves munkatársunk Hajgató Sándor „Kikelet” című költeményfüzete az ígért 8 iv helyett 11 ivre terjedt, ez kérelmet a munkának ígért időre megjelensz.

S. A. Ujhelyen f. ovi június elsőjől kezdve „Zemplén” című új hetilap indul meg.

Megjelent „Rajta fiúk vigadjunk” cz. dalkönyve a lapok felelős szerkesztője a kiadó tulajdonosának. E nagy szorgalommal összeállított mű II-ik tetemesen bővített kiadást ért, az első 2000 péld. rövid idő alatt elkelt, mely körülmény eléggé tanúsítja, hogy annak összeállítása és kiadása csiinos és izlésteljes alakja méltó figyelemben részesült a t. közönség részéről. A szépségmu előfizetőknek már rendszeren expediatatott. Több ezer pld.-ban nyomtatván, valamint bolti áron a kiadó Wajdits J. könyvkereskedésében N.-Kanizsán, ugy minden könyvkereskedés útján megrendelhető. Az 530 lapra terjedő igen díszesen kiállított zsebkönyv ára 1 ft 20 kr. arany-nyomás és aranysegélylyel pedig 1 ft 80 kr. Ajánljuk a közönség szives figyelmébe.

Nyiltér.

Két tanuló vétetik fel Wajdits József ujanan felszerelt nyomdájában, szükséges, hogy kellő iskolai képzettséggel bírjanak. A feltételek előnyösek.

Nyilt Posta.

A „Szabad közművelés” című „népnevelészetit értekezés” nagyon csiklandó; a csiklandozást pedig előfizetés közönségünk nem szereti. — Nem vagyunk ugyan féltékenyek, de mégis jobb a béke mint a harc a mai közönséges világban.

Sz. Pécs. Az illető nem volt emigrans és sohasem járt Baranyában.

N. I. Kaposvár. A kedves arcképet köszönet! Bőrmentesen levelet csak úgy fogad el a szerkesztőség, ha a küldő néve kívülről feljegyezve van.

D. K. A legjobb akarat mellett sem tehetjük meg, hogy 4 példányt küldjünk, mert elfogyott. Bocsanat!

Sz. A. Keszthely. Ami meg van, meg van már. Cdvősolj!

„Az én dalom” nem üti meg a közönlötés mértékét.

H. M. Fl. Buda. Vettük becses küldeményét; magán levelet írunk.

TÁRCZA.

Sonettek.

IX.

Bolyongtam árva-ként sokáig és
Kerültem embereknek ajtját,
Mi megnyilik, ha jó, vagy álbarát
Kíván belépni. Furcsa tettetés!

(Tapasztalám: a hir, a szó kevés
Lefestni hűn a tettetést magát,
Mi még gyanút ragad s az álbarát
E mégo íze édes égetés.)

Bolyongtam és bolyondro bukkánk,
Virágos, illatos bolyondro, mi
Kecegetőn tudott mesolygani.

Araut s dícső jövőt ígért, hívék,
S kitárva keblem ajtját neki,
Beszálla s most a szímet égeti...

X.

Különbözök az emberek nagyon!
Szegény, szerény, hatalmas és morész...
Erős parázs sokakban oh az ész!
S ha szíva ég, a lángja szánalom.

Mellegje van, de néha borzalom
Hátára; és örm, ha füstbe vész
Minél előbb; rot árulásra kész,
Eladva azt fűtésre gasdagon...

Különbözök az emberek, miként
Az állatok: szelídek és vadak,
Mik olykor összevissza bomlanak...

Különbözök az emberek, miként
A csillagok: sötétbe bukkának
Elő, s viradatok lehullanak...

XI.

Sopánkodunk felette gyáváként
Bajunk fölött, mit ezírel megérünk,
Ha hűn szeretői szív szerint merünk...
Ugy ég fejem, velőm... miért? no kérd!

Agyam tüzet bocsássa lávaként
Reátok... ah de nem! hamar kihűlt
A gondolat s hová? a légbé tünt
Hűség-ölelte szalma lángjaként...

Panaszkodás, sopánkodás, sirás:
Olaj—hegyóriási tűz közé,
Fehelyke-bástya durva szél elé.

De hagyjuk el! hisz int a szentírás:
A föld, a tett, a bűn az emberé,
Jutalmazási tiszt az Istené! —

BÁTORFI.

ISTEN KEZE.

[Történeti beszély.]

Egyházaskükl Dervarics Kálmántól.

(Folytatás.)

IV.

Sásvár azután még egyszer felkereste Arankaék hajlékát, de kit keresett, nem találta ott, mert Aranka Rustánnak elhurcoltatása után szülőivel és testvéreivel elhagyta e vidéket s átköltöztek Zalába, Göcsejbe, melynek rongteteg erdői már fél ezredév óta nem visszahangozták ellenséges fogyverek csattogását.

Sásvár megszegyentülve állt ott az öreg szolgáló előtt, ki neki mindent tudtára adott, és ki együgyűen még azt is elbeszélte neki, hogy Aranka, mint hallá egy gyűlöletes tiszt elől menekült.

E kudarcz rettenetesen sértette Sásvárt, szó nélkül pattant menjére s visszarepült Szigetvárra; csak most hitte ő Aranka részére meghódítani, miután Rustán eltette lába alól és e helyett oly rég óta táplált reményei egy perc alatt mint füstfellegek oszlattak szét.

Végre megemlékezett Rustánról is, kinek mint ártatlannak igazságtalan kivégeztetése óriási súlylál nehezedett lelkére; és gyakran estéknél ha magányában unta magát, emlékeztében felujultak a rég mult idők, az anatóliai tengerpart. Egyiptom sivatagjai s a Gulák és Memnon szobra, a csilényi csata, mely helyeken Rustán mindenütt mentő angyalaként tünt fel, kedves emlékének önkéntelenül is könyvekkel áldozott.

Rustán halálának okául csupán és egyedül csak Arankát tartotta, s ez iránt érzett szerelem most rettenetes bosszuvá változott; és később is annyira fájt neki a jó barát elvesztése, hogy fájdalomában a keresztény foglyok iránt a legnagyobb méltatlanságot és kegyetlenséget követte el, sőt, hogy Rustán halálát, bár ő akarta, megboszulja egy egész csapatot küldött ki Arankaék hajlékához, hogy ezt feldulva és pörkölvé alapjából kiforgassák.

Sásvár kegyetlenségét még az is növelte, hogy a fáradszalony magyar csapatok naponta háborgatták seregét s ellenők gyakran sikra szállnia kellett, hol rendszeren gyalázatosan megverettették.

„Bírnom kell Arankát,” kiáltá egy napon Szigetvár bástyáin sétálva fel s alá, „habár egy egész nemzedékbe kerül is, bírnom kell őket, s e szándokkal teremébe vonult Posega,

koppányi, simontornyai, diakovári és szeremi bégeknek és Sangiakoknak kiadta a parancsot, hogy seregeikkel Szigetvárra vonuljanak, honnan egyesült erővel fogják a giurokat megtámadni.

Néhány nap mulva már mozgásban volt az egész török sereg, mely már is nyolcezer főre rugott és harcra szomjasan várt a parancsára.

Sásvár tanácskozára hívta össze a vezéreket a tudokra adta, hogy ez összevont török sereggel a Mura és Kerka folyók közti vidéket szándékozik megtámadni és kirabolatni, valóságos okát e megtámadásnak elhallgatva.

„A bég bizonyosan feledé, hogy az erős Kanizsa utunkba esik,” figyelmeztető Sásvárt a szeremi őnparancsnok.

„S aztán? mit árthat nekem a nyomorult magyarhad? felelt gögösen Sásvár, „én rettegjek oly seregnok, mely egy nyilt csatát sem mert tőlem elfogadni?”

„Igen, de nem kell feledni, hogy e nyomorultnak elnevezett magyar had már tömérdek veszteséget okozott nekünk,” válaszola az előbbi.

„En azt javaslom,” vágta közbe a koppányi bég, „hogy ha már elhatározva van, hogy a Mura és Kerka vidékre tássunk egy seregünkkel Kanizsától távol és csak éjjel vonuljunk át Zalamegyébe; a kanizsai őrségnél a Zrínyi György a parancsnok és én tartok attól, hogy ezen eszéles vezér, ki is a giaur seregek szellemo és lelko felcsufol bennünket.”

Szót so többet! ordítá a dühödté zaklatott Sásvár, „én a már veletek tudatott határozatom mellett maradok, és egyesült seregünket nem éjjel, hanem fényes nappal és épen Kanizsa falai alatt fogom a berken átvezetni, ki ezen határozatom ellen felszólalni elég vakmerő lenne, biztosítom, hogy 24 óra mulva függni fog, gonosz lelko eddig Thabeknél koroshgt magának szállást.

„Es ha terved véres csorbát ejt seregünkön?” kérdő hangos daczsal a szeremi parancsnok.

„Arról én fogok felelni,” válaszola a dühödt Sásvár.

„Halljátok bégek és agák,” kezdé a koppányi bég, „az ormosi sereget fővezérünk és Szigetvár parancsnoka Sásvár bég fogja a giurok ellen vezetni saját, de általunk roszalt terve szerint, ha győztesen tér vissza, a dicsőséget tőle nem fogjuk elvitatni, és ha megverettetve vagy tán megfutva tér vissza, ugy itéljen följötte a rettenetes sultán.

(Folyt. köv.)

ÜZLETI HIRNÖK:

Nagy-Kanizsa, május 15-én 1868. Utolsó tudósításunk óta különösen a rozs és kukorica ára esékent emelkedett. Spanyolországból és déli Franciaországból hallunk panaszokat, hogy a vetések igen silányul állanak, emiatt élnék remény fejlődik a gabona kivitelére s valószínűleg az árak emelkedését vonandja maga után.

A gyapjú árverés Antwerpenben e hó 5-én kezdett meg. Londonban pedig 14-én mindkét helyen a mennyiség és minőség kitűnő mérvű s így a mi hazai középminőségű gyapjú árainkra nem ürvendetes kilátásaink vannak.

Piaczi heti-vásári kötetárak.

NAGY-KANIZSÁN, május 15-én.

Alcő-ausztriai mérőnként.

Termények: Buzza 93-95 fontos 8 fr. kr. 85-88 fut 3 fr. 50-60 kr. 87-88 fut 6 fr. fr. — kr.

Rosza 78-79 fut. 2 fr. 70 kr. 79-80 fut. 3 fr. 20 kr. Árpa sorfűszéknek 70-71 fut. 2 fr. 50 — kr. 71-72 fut. 70 kr. Árpa közönséges 65-66 fut. 1 fr. 80 kr. 67-68 fut. 2 fr. 10 kr. Kukorica 2 fut. 80 kr. 3 fut — kr. Kukorica olasz (cinqquantin) 3 fut 10 kr. Zab 45-47 fut. 1 fr. 66 kr. 47-48 fut. 1 fr. 70 kr. Pohanka 66-68 fut. 2 fr. 40 kr. 68-70 fontos 2 fut. 50 kr. Paszuly fehér 4 fut. 50 kr. Paszuly tarka 3 fut. 50 kr. Gubó elsőrendű 15 fut. — kr.

Bécsi pénzfolyam, május 15.

5% metaliques 65.25; 5% nemz. kölcsön 62.65; 1860-ki álladalmi kölcsön 80.50; bank-részvények 7.05; hitelintézeti részvények 182.80; London 116.50; ezüst ágio 114.50; arany darabja 5.56 kr.

Vasuti naponkinti menetrend:

Indul	N.-Kanizsáról	Buda felé	d. u.	1 óra 22 perc.
				estve 9 órakor.
		Bécs	reggel 7 óra 15 perc.	
			d. u.	3 óra 30
		Triest	d. u.	1 óra 50
				estve 9 óra 25
E.-k. N.-Kanizsára	Buda felől	reggel 5 óra 6		
			d. u.	1 óra 20
		Bécs	délben 12 óra 31	
			estve 7 óra 28	
		Triest	reggel 5 óra 26	
			délben 12 óra 52	

Heti naptár.

Május 17-től 23-ig 1868.

Hó- és heti-nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Húti utj
Kath. és prot. Ev. Viszátérek ahhoz, aki engem küldte. János XVI, 6-14.			
17 Vasárnap	D 5 Ubald	D 5 Rogat.	
18 Hétfő	Vernáca	Lábór, Ivó	
19 Kedd	Pudent	Mennyel	
20 Szerd.	Bernard	Bernát	
21 Csütörtök	Aldozó eszt.	Aldozó eszt.	
22 Péntek	Ilona császárné	Julia	
23 Szombat	Dezso püsp.	Dezsér	

Felelős szerkesztő: Wajdits József.

HIRDETÉSEK:

Évenként 38 huzásra.

valamennyi Ausztriában létező állam- és magánorsjegyekre és pedig:

- 1 250 ftes 1854-ki,
- 1 Rudolf,
- 1 Pálffy,
- 1 Hítel,
- 1 100 ftes Triesti,
- 1 Budal,
- 1 100 ftes 1860-ki,
- 1 50 ftes Triesti,
- 1 Waldstein,
- 1 100 ftes 1864-ki,
- 1 Gözhajózási,
- 1 Windischgrätz,
- 1 50 ftes 1864-ki,
- 1 Salm,
- 1 Keglevich sorsjegyre,
- 1 ötöd 1839-ki,
- 1 Clary,
- 1 hozzáadva
- 1 Como,
- 1 Genés,
- 1 Badeni 35 ftes sorsjegyet

játszani lehet csak 4 ft évnegyedenkénti lefizetés mellett.

A társaság 20 résztvevőből áll, kik közül az első részlet fizetésénél mindegyik egy részvényjegyet kap, valamennyi sorsjegy megnevezésével, melyekre nyeresé esetében, a reá eső részt meg fogja kapni.

25 negyedévi részlet lefizetése után minden résztvevő megkapja az öt megillető részt, tetszése szerint akár egy eredeti sorsjegyben, akár más formában.

Azon körülménynél fogva, hogy az összes sorsjegyek árkelete most rendkívül nyomott állapotban van s pár év lefolyása alatt valószínűleg kell érniök az előbbi álláspontot, csaknem matematikus biztossággal feltehetjük, hogy az ezen játszótársaságban részvétel, 228 huzásra a legroszabb esetben is csak esély pá forintra rughatna.

Mindenki egyenkint beléphet a társaságba, s a többi résztvevőkkel sem kell törődnie. Mint bélyegilletéket, minden résztvevő 68 kr. fizet egyszer mindenkorra.

Minden nyeresemény közre lesz.

Morgonstern A. és társa,

Váltóirodájuk: Pesten, D. Ferenc-utca (elsőbb Nagyhíd-utca) 9. sz.

Tessék csak egy próbát tenni,

és az alább megjegyzett tárgyak meglepő olcsó áráról meg fog győződni.

Minden áru a legjobb minőségűről biztosítással van ellátva.

Itt a legújabb gyakorlati fényűzési eszközöknek oly nagyzerű választék található mint Bécsben hasonló nem létezik; gondoskodva van itt a fiatal és öregről, úgy hogy csak egy próbát kell tenni és alkalmas ajándékot nemcsak hölgyek és urak de még minden koru és állásu gyermekek számára ezerszerte választékosan találhatni.

Arjegyűek mindenkinél a czime pontos megnevezés után legyen és bérmentve megküldetik; nagyon előnyös tehát a világitó o. lakosokra nézve, hogy egy ilyen példányt megszeressenek, mitűn abban nemcsak az ár, hanem minden a raktárban létező czikk pontos megnevezése is található. A küldés utánvétel, vagy a pénz előleges beküldése mellett történik.

Legjobb gyártmányú különféle czikkek kivonata.

Francozia levél-papírok.

minden kívánt név, betű vagy korona ingyen nyomtatásával.

- 100 db 8-ad finom fehér . . . 45 kr.
- 100 " angol, vonalozott . . . 65 "
- 100 " rezés színezett . . . 75 "
- 100 " 4-ed finom fehér . . . 85 "
- 100 " angol vonalozott . . . 1 ft.
- 100 " borított 8-ad fehérre . . . 30 kr.
- 100 " erős . . . 50 "
- 100 " szin., rez. . . 55 "
- 100 " belől zománcos . . . 60 "
- 100 " finom gyászborított . . . 80 "
- 100 " borított 4-ed fehérre . . . 50 "
- 100 " erős papír . . . 65 "

2 csinos betű koronával a divatos

100 db borított 100 papírra 40 kr. 100 borított 40 kr.

100 db. Látogató jegy.

Kettős fényűzésű papírral, legfinomabb kőnyomat egy sorírással 1 ft. ugyanilyen legfinom. fekete nyomással . . . 70 kr. ugyanily. legfin. arany nyom. . . 90 kr. minden következő sorú 10 kr. több.

Látogatójegyek, legfin. angol

koronával, lezárható nemű betűkkel, olcsóbb mint mindenütt.

100 db. feh., kettős fényű papír. 60 kr.

Rézleltak.

1 test. ang. réztoll 12 legjobb fajban 10 kr.

12 test. ang. réztoll egy dobozban, fennebb fajban . . . 80 kr.

12 test. alumínium toll, biztosítva rozsdá ellen . . . 80 kr.

1 tucat irón jó minőségű . . . 10 kr.

10 15 25 35 45 kr.

1 test. tollnyel . . . 10 15 25 30 kr.

Finomra vésett pecétnyomók leg-
szébb irással.

1 db két betűvel, finom nyúl 50 kr.

Koronáért 30 kr. külön, egész nyel
olesón számítottak.

Dombornyomó prések nével együtt
legfinomabb 3 ft 50 kr.

Bélyeg (Stampiglia) bádogszekrény-
nyel, festék és ecsettel 4 50 6 50.

A legújabb maga magát nedvesítő
bélyeg. (Stampiglia) a gép egyszeri
nedvesítésre 1000 lenyomatot ké-
szít. A leggyakoribbak hivatalok
és irodák számára 1 db legfin. véső
6 ft 50 kr 7 ft 50 kr.

Legjobb minőségű, vastag ezüst le-
mezsel látott China ezüst.

Jótállás 10 évi folytonos használat
mellett 1 tet evőkánál 16 ft kává-
kanál 9 ft, kés és villa 27 ft, 1 pár
gyertyatartó 4 5 6 ft.

1 db tejmérő 3, 3 ft 80 kr.

1 " levezmérő 5 ft 50, 6 ft 50.

1 tet kistartó, legszébb faj 9 ft.

Egyéb china-tárgyak gyári árért.
Ezen gyártmány szin és formában

A valódi ezüsthöz hasonló modor- ban van készíve.

Szagtalan vízmentes ágybavalók, na-
gyon ajánlhatók vizelők, gyerme-
kek, betegek és gyermekasszony
számára elhárítják tökéletesen az
áztadást.

Nagy raktár gyermek és társasjáté- kokban.

Bábok, dbja 5 10 15 20 30 krtól 2 ftig.

Különféle állatok 6 10 20 " 1

Játékártyák dobozokban 10 20 30
50 krtól . . . 2 ftig.

Állatok, természet szerint elkészítve
50 krtól . . . 1-2 ftig.

Egyéb játéktárgyak 10 20 30 40 50
60 krtól . . . 4 ftig.

Társasjátékok 50 60 krtól . . . 2

As ismeretes roulette játékok on mi-
niatúra 1 db 40 50 60 80 kr. 1 20.
1 ft 50.

Laterna magica, az úgynevezett va- rázslámpa, a legkellősebb mu- latsági játék és öregek számára, 1 db 12 kép. 65 85 kr. 1 50, 2 3 4 5 ftig.

Kőnyomódkák tökéletes betűkkel és
szerekekkel, megnöveli gyermekeknek
85 kr 1 20, 1 80, 2 50, 3 4 5 ftig.

Angol szerszámok, telve minden
a háznál szükségesekkel, 1
láda 1 50, 2, 2 50, 4 ft, 1 kisebb
gyermekek 25 30 40 80 kr 1 ft.

Megrendelésekül játékokra kérek a gyermek korát és a darab értékét megnevezni mely után a legalkal- masabb választatik mitűn a vá- laszték roppant nagy.

Különféle játéktárgyak dobozokban
100 féle választékban fi- és lány-
gyermekek számára, darabonként
10 20 40 60 kr. 1 2 ftig.

Legfinomabb kantschuk-fésűk.

1 fodorító fésű 15 20 25 30 kr. 1 sűrű
fésű 20 25 30 kr. 1 nyelesfésű 25
30 35 kr. 1 tartófésű 30 40 50 kr.

1 zsebész 10 15 25 kr. 1 zsebész
kefével 25 35 40 kr. 1 fejkefe 30
40 50 kr. 1 frizg. 1 ruhakefe 50 60
80 kr. 1 ftig 1 legfinomabb fejkefe
20 25 30 35 kr. körömféfék 25 30
45 kr.

Legjobb angol tollkések, dbja 25 35
45 60 80 kr. 1 ft, 1 ft 20 kr.

Előnyös zsebészszerszámok kanoc-
czal v. anélkül, dbja 20 30 40 60 kr.

Legújabb póntárcsák 20 40 60 80
kr. 1 ft, 1 ft 50, 2 ft.

Tárcsák 60 80 kr. 1 ft, 1 ft 50, 2 3 ft.

Válódó tájék-aszivar pipák és tartók
legszébb foglalat és legfinomabb
faragás dbja 50 kr. 1 ft, 1 ft 50, 2 3
4 5 ft.

Szivartársák 30 50 80 kr. 1 ft, 1 ft 50
2, 3 ft.

Tökéletesen ellátott dohányozási ké-
szletek valódi tájékből boros-
tvánkövel tokba, zsebbe való, a
töltésszám szerint különböző szá-
rak és pipákkal, társasjátékokban,
szivarkészítők papírral a egyéb do-
hányozási készlettel, darabja 3 4 5
6 8 ft.

Selyem nyakravatók urak számára

darabja fekete vagy színezett 25
35 45 60 kr.

Divatos selyem-chardeok 80 kr. 1 ft,
1 ft 50 kr.

Legjobb nadrágtartók tartók és elő-
nyös, párja angol ezernél 45 60
80 kr. selyemből 90 kr. 1 ft 20, 1
ft 50 kr.

Papírtárcsák.

Egy szépen ellátott enveleppe külön-
féle fényűzésű papírok és boríté-
kokkal telve dbja 25 35 50 60 80
kr. 1 ft.

Egy író tárcsa ellátás nélkül 80 kr. 1
ft, 1 ft 50, 2 ft, tökéletes író szer-
számokkal 2 3 4 ft.

Fényképi albumok.

szászori válogatásban, saját gyárt-
mány.

1 db 25 képre 35 50 80 kr 1 ft.

egy db 25 képre legfinomabbféle 1 ft
1 ft 50, 2 3 ft.

egy db 50 képre 60 80 kr. 1, 1 ft 20.

egy db 50 képre legfinomabbféle 1 ft
50, 2 3 4 5 ft.

egy db 100 képre 3 4 5 6 8 ft.

Gyári raktár tárcsákban, darabja 6 10
20 30 50 kr.

Különféle női necessaire-ok.

tökéletes varró-készlet dbja 40 80 kr.
1 2 3 4 5 ft a kiállítás minősége
szerint

Gyári raktár francia színházi látcsö-
vekben dbja 3 4 5 6 8 10 ft, melyek
a látómezőnél dupla árúak.

Legszébben kiállított női kézi tár-
csák törőből és kelméből, dbja 1 ft
50, 2 ft, 2 ft 50, 3 4 5 ft.

Legújabb ékezetek

legdivatosabb forma új aranyból
mely mindig az aranyzint meg-
tartja és ezáltal a valódi ékezethez
a legalkalmasabban hasonlít.

Mellék dbja 40 60 80 kr. 1, 1 50,
2 ft.

Fülbevalók, párja 60 80 kr. 1 ft 1 50,
2 ft.

Nyakérmek, dbja 20 25 35 50 65 kr.

Karperecek dbja 50 kr. 1 1 50, 2 ft.

Tartófélek 80 kr. 1 ft 1 50, 2 3 ft.

Gyűrűk kövekkel 30 40 50 kr.

Óráláncok, rövidke 50 80 kr. 1 ft
1 ft 50.

Nyálkálancok 80 kr. 1 ft, 1 ft 50.

Gombosítók urak számára 20 40 50
60 kr.

Előing-gombok dbja 10 15 20 30 kr.

Ujj-gombok, dbja 5 10 kr.

Egész készületek előing és ujjgom-
bokból legszébb kiállítás 60 80 kr
1 1 ft 50.

egy csomó óra-fütyelék, nagyon esz-
nosan összeállítva 60 80 kr. 1 ft.

A legdivatosabb acél-ékezet

összeállítva sok finomabb készülett
ezüstacélkészületekkel.

Egy mellű 40 60 80 kr. 1 ft.

egy mellű ezüstbe foglalt 1 50, 2 3 ft.

egy pár fülbevaló 50 60 80 kr. 1 ft.

2 " fülbevaló ezüstbe foglalt 1 50
2 3 3 50 kr.

Legfinomabb elkészült brillant- ékezet

maga a szakértő is ámtathaték ez-
által. Ezen ékezet valódi ezüstbe van
ellátva, az utánzott ezüstök a leg-
finomabb készülett hegykristályból
valók, a melyek élénk tiszta szin
vesztik el; más drága kövek is ismer-
hetlenül vannak utánozva.

Egy mellű 4 5 6 ft.

2 " pár fülbevaló 4 5 6 ft.

4 " előing-gombok 2 50, 3 50,
4 ft 50 kr.

egy darab uri-tű 1 80, 2 80, 3 4 ft.

Brillant-gyűrűk aranyból 1 20, 1 50
2-3 ft.

Keresztek és szivek nyakdísz gy-
mánt 2 3 4 ft.

Gyászékezet.

fekete legszébb alak és igen tartós,
üvegjet, lava és biv. l-szaraból.

Egy mellű 20 30 50 80 kr. 1 ft.

2 " pár fülbevaló 25 35 50 80 kr. 1 ft.

2 " db karperecz 30 60 80 kr. 1 ft.

2 " nyakhajtóka 50 80 kr. 1 ft.

2 " rövid óralánc 15 30 60 kr.

2 " nyaklánc 30 80 kr. 1 ft.

2 " előing-gomb 4 kr.

2 " pár uj gomb 15 20 30 40 kr.

2 " tartó-fésű 20 40 60 80 kr.

Nagy gyár-raktár bel- és külföldi
parfum szappan, olaj, hajkenőcs
és egyéb pipere czikkekből.

Hihetetlen de mégis igazság.

Salón-órák bronzból üvegfedél és
alappalatt.

Egy db kis óra 2 ft.

2 " közép nagyságú 3 ft 20 kr.

2 " nagy óra 2 ft 60 kr.

2 " legnagyobb 4 ft 60 kr.

Csinos szobaórák porcellán ezim-
lappal.

Egy db ütőmél nélkül 2 3 3 80 kr.

2 " ütőmélvel 3 50, 4 50, 5 ft.

Ezen órák tartóságáért és jó jár-
máért kezesesség vállaltatik.

Mindenemű megrendések átvétel-
nek s gyorsan és olcsón teljesít-
tetnek.

Az első ausztriai bizományi üzlet.

A. FRIEDMANN Bécsben.

Praterstrasse 26. sz. és Operngasse 6. sz. a Dréher sörcsarnok mellett.

1451-868. (117-1)

Meghívás jégkarak elleni biztosításra

Ingóságok árverése.

N.-Kanizsa város tszéke ró-
széről közhírré tétetik, hogy a f.
évi ápril 28-án 1229. sz. a. o. tjtett
és jogerőre emelkedett végzés
folytán Fábrián Emma felperesné
jávára Moszlényi Boldizsár nagy-
kanizsai lakos ellen 1500 ft. váltó
követelés és jár. behajtására már
korábban le, illetőleg felül foglalt
és megbecsült különféle ingósá-
gok, nevezetesen különféle fűszer
és rövid árú és bolti álványok
1868 évi május hó 22-én r. 9 ó.
kezdendő nyilvános árverés útján
azonnali kész pénz fizetés mellett
fogják eladni.

N.-Kanizsán, maj. 9. 1868

Wlassics Ede,

küld. végr. tanácsos.

az első magy. ált. biztosító társaságnál.

Alólírt ügynökség tisztelettel meghívja a t. cz. közönséget, terményeinek jégkár
ellen a hazai „első magyar ált. bizt. társaságnál” való biztosítására.

Ezen 10 év óta szilárdan fenálló társaság biztosít jégkarak ellen a legméltá-
nyosabb feltételek és igen jutányos díjak mellett, melyek a t. cz. biztosító közönség kívá-
natára aratás után is fizethetők. — Takarmány-félék, gabna-neműek, olaj és kereskedelmi
növények biztosításánál a tiszta nyereségből 20% engedtetik.

Előforduló károk felszámítása és azoknak teljes kifizé-
tése gyorsan és pontosan fogantatosittatik.

A legesekélyebb kár is megtérítettetik.

Bővebb felvilágosítás adására; biztosítási bevállások pontos felvétele és gyors
elintézésére a legnagyobb készséggel ajánljuk

(119-2.1)

a nagykanizsai ügynökség:

Fesselhofer Józsefnél.

Egy bábsütői üzlet,

minden hozzá tartozandó szerszámokkal, és egyéb kellékekkel,
6 mázsa tiszta méz, és 4 mázsa alábbi méz, a bekészített
jéggel együtt és hasznabéri csinos lakással Zala-Egerszegen a
Körmen-di-utcában, halál eset folytán, azonnal és minden
óraiban szabad kézen eladandó, a venni szándékozók fordul-
janak özyegy Pécsi Józsefnő asszonysághoz.
Zala-Egerszeg, ápril 28-án 1868. (107-3.2)

Zongora-eladás.

Egy kitűnő, s kellemes hanggal bíró legjobb állapotban
levő új zongora szabad kézből jutányosan eladatik. A meg-
tekintés és megvétel csak f. május 21-éig történhetik.

Bővebb felvilágosítás e lap szerkesztőségében
nyerhető. (113-2.2)

Wajdits József kiadó-, lap- és nyomdatulajdonos Nagy-Kanizsán.

Lakváltoztatás.

KELLER IGNÁCZ

cipészmeister N.-Kanizsán

tisztelettel értesíti a t. cz. közönséget, hogy műhelyét a csapó
és csizma raktárát a főúton levő Wlassics Antal ur házába jette át.
És ajánlja díszesen asztalán készült mindennemű kősz-
férd és női cipő munkáit és magyar csizmáit a legjutányosabb ár-
 mellett.

Megrendelések pontosan és legrövidebb idő alatt teljesítetnek.

Lokalveränderung.

IGNAZ KELLER

Schuhmacher Meister in Gr.-Kaul-a

benachrichtet ein Hochgeehrtes P. T. Publikum, dass er seine
Werkstätte, sowie auch Schuh- und Stiefel-Niederlage in das auf
dem Hauptplatze befindlichen Haus des Herrn Anton Wlassics
versetzt habe.

Sogleich empfiehlt er seine siederlich und fest gearbeitete fer-
tigo Männer- und Frauen-Schuhe und ungarische Stiefel von allen
Gattungen bei den billigsten Preisen. (118-1)

Bestellungen werden pünktlich und in kürzesten Zeit besorgt.

K. é. Junius 5-től fogva

Műhely nagybőrbítés végett
A T. KOZONSÉG FIGYELMÉBE AJANLJA
divatos kalappal

a „Zöldfa” szálloda melletti Koller József-féle
házban leend. (98-5)

ÁRFOLYAMA.

a Blum-féle gőzmalom-rész-
vény-társaság
francia mód szerint készített,
dicséretesen ismert budai
malom-köveinek
Budán.

a valódi francia quar-
malom-köveknek
La forté-ből.
a Blum-féle gőzhajó-részvény-
társaság rakhelye
Budán.

Nettó-árak Buda-Pesten középszében. Eredeti gyári árak Buda-Pesten középszében.

1 pár 36" átmérőjű o. é. 110 frt.	1 pr. 36" átm. ezüstb. o. é. 215 ft.
1 " 38" " " " 120 "	1 " 38" " " " 225 "
1 " 40" " " " 130 "	1 " 40" " " " 236 "
1 " 42" " " " 138 "	1 " 42" " " " 250 "
1 " 44" " " " 145 "	1 " 44" " " " 265 "

Zala-Somogyi Közlöny

Kiterjedve

SOPRON- és VASMEGYÉKRE.

Vegyes tartalmu hetilap

a szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdaság, tudomány és művészet köréből.

Megjelenik:

minden szombat,
egész ivon.
Szerkesztői Iroda és kiadó hivatal:
WAJDITS JOZSEF könyvkereskedésben.

Előfizetési feltételek:

Helyben hához hordással és vidékre postán küldve:
Egész évre 6 ft. — kr.
Fél évre 3 — — —
Évnyedre 1 — 50.

Hirdetések

A hat hasábos példosorért 1-szor 7 kr.
2-szor 6 és minden további beiktatásért 5 kr.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.
A „Nyitni téren”
egy példi sor beiktatási díja 15 kr.

Hirdetéseket elfogad:

N.-Kanizsán: a KIADÓ-HIVATAL. Pesten: ZEISLER M.
Bécs, Hamburg, Berlin, Majna-m., Frankfurt-é. Cassel-
ban: HAASENSTEIN & VOGLER. Lipsoz. Bora, A
Stuttgartban: SACHSE & TÁRSA. Bécsben: OPPELIK.

A n.-kanizsai főgymnasiumnak részint alaptökeje, részint építkezési költségei fedezésére újabb adakoztak.

(Folytatás.)

Készenében: Kocsisovszky Jusztin szin-
igazgató urtól felajánlott egy előadás egy
negyed része 19 ft 30 kr. Horváth János
zalamegyei törvényszéki ülnök ur 5 ft.
Főméltóságú herceg Eszterházy Miklós ur
200 ft. Mikó György káplán ur Német-
Bolyból 1 ft.

Magyarországi földtehermentesítési és
státus kötvényekben: Főméltóságú herceg
Batthyáni Fülöp ur 4000 forint. Scherz
Albert és Engländer Lajos urak 300 ft.
Grünhut Fülöp ur 200 ft. Fesselhofer
József ur 200 ft. Löwinger Izr. ur 200 ft.
Unger Lőrincz ur 200 ft. Sommer József
ur 200 ft. Stern Mór I. ur 100 ft.

Ujváry Illés ur magán kötelezvényben
600 ft.

Valamint a kegyes adományozók, úgy a
gyűjtők fogadják nemesszivő jöttökéért
legőszintébb köszönetünket. Kegyes adomá-
nyok valamint az építkezési költségek fede-
zésére, — úgy az iskolai alap növelésére
folyton elfogadtatnak s hálás elismeréssel
nyilvánosságra hozatnak.

A tanügyi bizottmány nevében:
TÁRNOK ALAJOS m. k.
alelnök.

(Folytatása köv.)

Egészségügyi állapotok falun.

F. évi maj. 9. és 10-kére következett
éjben esteli 10 órakor a szüendő P. F.
néhez levék A. Hahotra hiva. Utközben az
igen bánatos férjtől megtudván, hogy neje
már 7-szer szült, mely szülések közül azon-
ban 6 gyermek a szabálytalan helyzet és a
sokáig tartó szülemlések miatt éretten bár,
de halva jöttek napfényre.

Jelenleg 3-szor 2-4 óra óta neje szülőfá-
dalmakban szenved; ezután zokogás közt
tevé hozzá: Már minden megkísértetett
kenés, nyomás, füstölés; de mindamellét a
szülés nem akar véget érni. Szegény nóm
már igen ki van merülve és közel áll a
halálhoz. E közben elérkeztem rendeltet-
sem helyére. Egy zord és egy olajlámpa
által homályosan megvilágított szobában
fájdalmainak hangos jelét adva fekszik a
szerencsétlen nő. Félelem és kétségbeesés
nyomata látszik arczán. Egy székecskén ül
az ugynevezett paraszt bába és bután s
gondolkozás nélkül pillant maga köré.

Vizsgálásnál kitűnt, hogy a magzat meg-
van halva, tehát kisebbitéshez fogtam.

Én e valóban borzadályos műtét részle-
teit előadni nem akarom; de képzeljen kiki
egy nyomorult s füsttel telt parasztszobát,
mely éjfélok egy olajlámpa által gyöngén
és kísértetiesen világított meg.

Szalmán fekszik egy vértanui nő, ki fá-
dalom s kimerülés miatt minden pillanatban

halállal fenyeget. Ehhez képzelje kiki az
ágy előtt térdelő, műtétet végző szülész, az
órákig erőltető munkálkodásban, erkölcsi
félelemben, fél ájult helyzetében, az izzad-
ságban fürödve, senkitől sem várhatva
segélyt; mert az ugynevezett bába mindjárt
a műtét kezdeténél, — azon ürügy alatt,
hogy ilyesmit nem szemlélhet — távozott.
És a fájdalom és kétségbeesés a férjet teljes
magan kívüli állásba hozza; — ki neje min-
den fájdalomkiáltásánál a szülésznek oda
kiáltja: Oh! az Isten szerelméért hagyjon
fel a műtéttel és ne gyilkolja meg nomet!
— Képzeljék ezt mind együtt és meg lesz
a fájdalmas születési műtét és a borzadályos
helyzet képe. Egy kép, miről természetesen
álmodni nem lehet a nagy termekben; mit
azonban, mint valót s borzadályost nem rit-
kán találhatunk a nyomor sátraiban. Másfél
órai hosszas fáradság után sikerült a kiseb-
bités, s a betegnek legjobbnak vélt orvosi
tanácsomat hagyva, eltávoztam. Magammal
ezen szép öntudatot vevé: Egy ember éltet
menttettem meg, mibe azon szomorú igazság
vegyült, hogy jobban teremtett egészségi
ápolás ideje korán hitt szülész mellett az
anya a gyermekkel együtt meg van mentve;
míg így az anya megtartása is kérdéses.

3 órakor reggel hon megérkezve fáradtan
és kimerülve vetém magamat fekvésemre,
honnan felüdíthetlen félálomból, kellemet-
len ablakkocogás riasztott fel.

Reggeli 5 órakor Sz. Balázson voltam
B. G. polgárnő szülési ágya mellett, ki már
5-szor szült rendszeren és most már 3 nap
óta szülési fájdalmakban szenved. Itt már
kedvezőbbek voltak a körülmények, mert
egy megfutamodott bába helyett, két falusi
bábát találtam, kik a fölött ígérék, hogy egy
előveendő műtétnél, mind nekem, mind a
gyermekágyasnak segítenek. Ámbára meny-
nyiben nézetük a létező rendetlenség és a
szülés végzetére nézve teljesen eltérő volt
egy pontban, hogy a magzat rég elhalt,
mégis megegyezett.

Azon körülménynél fogva, hogy 16 óra
óta minden szülési fájdalom megszűnt, nem
sokára elhatározám magamat a jóllehet kissé
magasan álló, folyton beékelte gyermekfőt a
szülési fogóval, megfogni és társuóim tanult
előjloatai daczára, sikerült egy érett élő
leányt a napfényre hozni.

De mily nagy volt csodálkozása környe-
zetemnek, midőn megvizsgálás után egy
második polgár v. polgárnőt jelvényeztem.

És valóban egy negyed óra mulva szülő
fájdalmak állottak be, melyek közt egy erős
kiáltással egy életerős fiu látá-a napvilágot.

Nem sokára eltávoztam az anyát és gyer-
meket legjobb állapotba hagyva, hazafelé
indultam. A regg kellemes és az illatos lég-
űdítő hűsítést legyez forró arcomra. Én
szomjazó vonásokkal szívám be a szép tava-
szi természet pompáját és gondolám: oh!
mily fenséges, mily tökéletes e mindenség!
Mily hiányosak, mily tökéletlenek azonban
az emberi elrendezések! Oh! igazi alkotma-

nyos élet, rendezett egészségügyi állapot
a te országod jöjjön mielőbb hozzánk.

GIESINGER ZSIGMOND, *)
gyakorló orvos Gelsen.

A népbíráskodásról hazánkban.

Rész Ensel Sándortól.

(Folytatás.)

Muharin basa meg is engedte a magyar
kötelekre, és a Kürüiek következő faluból
hoztak uépbírákat: Fegyvernek T. Beő,
Genda, Súly, Kürt, első helyről öt esküd-
tet, második faluból, harmadik és negyedik
községből 4—4, ötödik helyről öt, összesen
24 esküdtet.

Ezen népbírák előtt Kis-Csiha Gergely
tartotta a védbeszédet, és annak az lett
fogantja, hogy a népbírák a kürüeket a
törökre menésért, (Muharin pasához tett
vadjelentésért) úgy a méltatlan panaszt 80
ft. bírságban és minden külön kenyerés sze-
mélyt 20—20 frtra marasztattak el. —
Hornyik (i. m. 99. lp.) szinte közöl 1601.
évről egy esetet, melyben Omer Szu-basa
Szentgyörgyi ispáhija — Kecskemétről rab-
lásbani orgazdasággal vádolt Hentes Baláz-
snet el akarta rabokul vinni, de a város
ellentállt mert magának tartotta fel a tör-
vénykezési jogot.

Midőn ezen okmányban a 24 választott
polgár nevét látjuk kiírva, meg lehetünk
győződve, hogy a 24 esküdt embernek felét
12 bírót a kürüiek, 12 bírót pedig a kötel-
kiek hoztak ki de szóljon maga a szöveg,
ebben azt mondják a kötelkiek: kértük Mu-
harin basát, hogy engedje kötelekre a dol-
got, magyar törvényre; és hogy ezt meg-
engedte, mind mi a kürüiek kötelekre
törvénybírákat hoztunk egynehány falu-
ból stb. . . .

Ez okmányban tehát e szavak: „mind
mi, mind a kürüiek” igazolják állítá-
sunkat, és e részben ismét nagy súlyt fekte-
tünk arra, hogy a jury eszméje a népbíró-
ságban meg volt, mert az esküdtészekhez is
a választott tagok azon osztálya hivatik
csak meg, melyből az ítélő esküdtészek alakul-
tával a különbséggel, hogy most az esküdt-
sék tagjainak lajstroma a felperes és alpe-
res féllal előre közöltetnek, hogy úgy az
egyik mint a másik a lajstromban foglalt
tagok közül vissza vethesse azokat, kiket
vissza vetni kíván, erre azonban ott, hol a
felek ismerték és magok választották bírái-
kat szükség nem volt így még most vissza-
vetési jog gyakoroltatik az esküdtészeki
intézménynél, és az első 12 vissza nem
vetett tagokból alakul az ítélő esküdtészek,
akkor előre kiválogatták a nép bírákat és a
visszavetési jog már meg volt a választási

*) Beosztás, hogy leplezetlen leírását véresirónok-
nunk kellett! Lapunk nem levén orvosi szaklap,
figyelmetlenségi vádja pedig enni nem akarunk. A
költséket készséggel hoazuk, mint tényeket, melyek-
nél a megyei hatóság figyelmét s a megyei bábákat
illető sajtó rendelkezések kiadását kérjük. Orvos urnak
pedig szívesen köszönetünket nyilvánítjuk, hogy me-
gyei népdnük ily nyomoruságos helyzetét élénk szin-
ben feltüntetve, alkalmat nyújt a nyilvános téren is
azok lehető orvoslását sürgethetünk. Szerk.

jog gyakorlatával előzve, úgy hogy a bevád-
lottra nézve megnyugtatót szerze az insti-
túció, mert tudta, hogy felette nem zártkörű
testület, állandó törvényszék, melynek tagjai
alólról vagy felülről, de mindenkor bizonyos
függésben vannak, hanem szabad becsületes,
jozaneszü polgártársak ítélnek — midőn
pedig azt mondhatjuk valamely institúciónól,
hogy az megnyugvást nyújt, akkor csak is a
juryval tehetünk egybe hasonlítást és hogy
megnyugvást nyújtott a népbírátság ítélete
tanúsítja az is mit már mondottunk, hogy
tőle nem volt felebbvitel, a közbizalom által
választott bírák épen úgy nem türtek e
részben gyámságot, miként nem türri a feleb-
bezéssel való élest az esküdtészeki intézmény.

Hogy ezen népbírásnál az eljárás hason-
lított az esküdtészeki intézménynél divó eljá-
ráshoz, vegyük fel magát a tárgyalást,
ennek fő momentuma szóbeliség és a bírák,
vádoló, védő abbeli joga az ügy kifejtésére
szükséges kérdéseket intézhetnek a felekhez
így a 2. okmányban igazolva látjuk az eljá-
rást mert a kihallgatások előszóval történt-
nek iratnak le és midőn arról volt szó, hogy
a kürüiek bebizonyítsák a nem-panaszást,
Kis Csiha Gergely élt abbeli jogával, hogy
a kürüi bíróhoz ily kérdést intézte: „Áll cíó
bíró ur és esküdjél meg, hogy Muharin
basának nem panaszkodtál” mire a bíró így
felel: Bizony nem esküszöm, nincsen tarisz-
nyával hitem, mert mi panaszkodtunk a
töröknek stb.

A nyilvánosság és szóbeli eljárást ekként
szinte igazolván, nem tagadhatjuk meg az
alább ismertető ítéletekből azt, hogy a
népbírák józan éržekeik a gyakorlati tapin-
tatok és a népelet közelebbi szemlélnél
fogva, az igazságot gyakran jobban feltá-
láni képesek, mint a törvénytudó bírák.

A színház viszonya az ifju- sághoz.

A mivelődés egyik főtényezőjeül a színház-
tet is tekinthetjük.

Lesznek ugyan sokan, kik ez állításban velem
ellenkeznek és majd azt mondják: a színház
látogatása által romlik az ifjuság; mert darabok
látogatásakor, hol a szív különféle érzelmei
szerepelnek eszményképpel, ábrándozással, a több
offelőveti foglalkozik. Egy szóval, szeretni tanul
és ez a főtényező; — mert az ifjuval botanít-
tatnak sok mindenfélét, mi nem boldogít. Az
ifjut, ha mindenben mivelik, a szív kopáron
marad és hol ez kopár, ott boldogságot gondolni
sem lehet. *) Az ifju, ha színházba megy, ott,
ha szeretni tanul, az által nem romlik, mert a
természet által kiszabott rendeltetése a szívnek
szeretni, mit a kis gyermek tapasztalatlan szív-
nél is észrevehetünk. E rendeltetésnek, akár
izgassuk, akár nem a szívet előbb utóbb,
igyeckszik megfelelni. Továbbá pedig, a szin-
házban a bünt kerülni, az erényt pedig követni
tanulja; mert e közt ott megzemélyesítve áll

*) Merész állítás, melyet a gyakorlati élet el vet
Sokban igazsá van csikkirónak. de nagy részben
nincs. Az igazi szépirodalom boldogság alapja az iko-
lában nyeretik s ez a vallásérkölcse nevelés; a
színház nyújtotta mivelődés boldogságadás az osko-
lához képest nappal gyűjtött mézes, mely csak árny-
ad a kevéssé világít. Egyébként e tárgyra ünlő csik-
ben legközelebb visszatérünk. Szerk.

előtte. De mind ezen kívül nyelvet és pedig kedves hazai magyar nyelvünket tanulja helyesen használni. Nem akarom e tárgy részleteit tovább leírni. Végül csak azon megjegyzést teszem, hogy novellák az ifjúságot úgy, hogy jövője boldog legyen. Ne tiltsuk tőle mindazt meg, miből tanulhat; mert történelmi igazság: Minél több tilalomnak van alávetve valamely társaság, annál több törvényszegő polgár fejlődik ki abból. D. E.

Heti szemle.

Május 22-én, 1868.

A magyar írók segély-egylete vagyona 78,973 ft 68 krból áll. — Az aradi vértanúk emlékszója javára eddig 28 ezer forint gyűlt be. — Amerikában „Kuklux-klan” nevű titkos társaság felfedeztetett, ezélja az uniohoz hű republikánusok irtása volt orgyilkolás által. — Klapka tábornok új honvédelmi törvényjavaslatában 21 éves korától minden férfit 12 évig katonakötelezősé alá. — Tűr tábornok hosszabb ideig a budai fürdőket használja. — A belügyminiszterium a budai népszínházban edni szándékol „Ebergényi Julia” című szindarab előadását betiltotta. — Madridban a szivarcsináló nők föllázadtak a csak katonaság csilláphatá le a 4 ezer nőből álló forradalmárokat. Az első közt levő egy nő hirtelen összerogyott a egy egészségese fiút hozott a világra. Más csatákban halnak. — Kratochvil tanító gyermekszínházi engedélyért folyamodott. — A Fabricele beszállító Pesten van. — A Chassepot-fegyver sikere minden reményt felülmul. Be van bizonyítva, hogy 100 lövés közül 70-nek találni kell! Tegyük fel, hogy a számitásban egy kis nagytítás van, a száznál az eredményt egy harmaddal szállítsuk le, még így is megdöbbenő adatokhoz jutunk. Így például egy perczen 10—12-t lehet löni, tehát 5 órai ütközetben 20, 100,000 ember 30 milliót fog löhenni. Állitsunk most szembe két egyenlő hadserveget, s egy reggel huszszornál több tölényt lönek el, mint a mennyi kell, hogy az első katonától az utolsóig egy lábíg mind elesék!

Zala-megyei hírek.

Nagy-Kanizsa, maj. 22.

A sódaviz ivása oly óriási dimenziókat ölt, hogy maholnap a civilizált világ élétszükévé válik. Nálunk a vendéglőkben is csak nagy dürgögtatják, mintha Chassepotféle fegyvergyakorlat volna.

Nep. sz. János ünnepe mult vasárnap a városi templomban kegyeletesen tartott meg; a templom védszentje levén az ájtatos hívők sokasága ösznölt a bucsúra.

Keszthely maj. 15. 1868. F. hó 7-én tartotta városunk képviselői gyűlését, melynek fő tárgya a nevelésügy volt. Elhallgatott egyes mozzanatait tartva attól, nehogy soraim pirulnának el fölöttük; részletezését igen is fekete papírra szellel írnom, még feketébb betűkkel; néhány t. tagot pedig méltán elismeréssel emelünk ki, nevezetesen: Réischel Venczel v. bíró iskolagondnok, Szabó György, Hencz Antal, Kugler Nándor és Oberschal István urakat, kiknek köszönhetjük az omlított ügy sikeres kimenetét.

Utóbbi levelemben néhány szót fürdőinkről is ejtettem; mert ha fürdőidény küszöbön áll, úgy hiszem, nem lesz épen érdektelen, ha pár sorban helyzetüket — a fürdőt nálunk élvezni kívánóknak, tájékozás végett — felhozom.

A balatonnál az építkezés, jobban rendezés szakadatlanul folyik, lassacskán már, de mégis feltűlő jelével a gyarapodásnak, helyi reményt ad neves fürdők párhuzamba hozhatóságához, s ezt annál is inkább remélhetjük, mivel a Balaton lezáráásával vége vettottott a majd minden évből fürdővándoroltatásnak, melyet a víz rendetlen állása eredményezett. A víz észrevehetőleg dagad, ma már négy láb a fürdőháznál, holott tavaly csak egy láb mélységű volt; tehát a fürdés tetemesen kényelmesebb lett, és leand, ha az eddig fáradsággal gázolható sarat eltávolították, mely célra egy árharthó-komp építetett is. A mi egyik fő dolga: gondoskodva van ügyes vendéglősről. Terveztottik állandó zenetársulat is.

Hévíz fürdők sokkal élénkebb s kényelmesebb, eddig a hidegnél föltűnőbben gyarapodott és gyarapszik folyton, szükséges is, mert többször történt, hogy a nagyszámu vendégeknek nem birt helyet, illetőleg szállást adni; az idei fürdőidényre ismét egy épülettel növekedett.

Nem rég szintársulat érkezett hozzánk, ezek nálunk Thaliának először megjelenő német pájjai, még eddig soha sem volt városunkban német szintársulat. Játékaik kielégíti a közönséget rövid idő alatt elköltöznek. Szerencsés utazást!

Kanizsáról hozzánk érkezett Lakatos Sándor jó hírben álló tánczművész, elkezdte működését. Ajánljuk a táncszedő fiataloknak.

A napokban egy hét éves leányka, míg anyja a háztól távol volt, megivott egy messzel — palinkát; a szerencsétlen gyermek fél napig tartó kín után meghalt. (Gyakran a gondatlan szülő dacból kesergő gyermekét előbb palinkás kenyérrel kékíti, később már a palinkáspoharat is ajkaihoz viszi és sok esetben mi lesz az eredmény!)

Időjárásunk pár nap óta komoly; gyakran esik. Terményeink általában igen szépek, s ha valami csapás nem éri, bő aratást várhatunk. — Isten voltunk! KESZLER GYULA.

Szerkesztőségünkben egy eredeti chinai könyv látható, különösségéről fogva érdemes megtekinteni.

Jégverések. Vidékünk majd egyik majd másik részéből vesszük a szomorú hírt, hogy a jégverés tömérdek kárt tesz. — Melegen ajánljuk a biztosítási jótékonytárgyat gazdaközönségünk figyelmébe.

Vásár. Hétfőn azaz majus 26-én leand a nagykanizsai plütkösi országos vásár megtartva.

Idoi órott cseresnyét árulnak már a nagykanizsai piacon, hanem az ára igen borsos.

Több ízben kikeltünk már különösen a somogyi iszákos parasztok ellen, hogy heti vásár alkalmával városunkban leisszák magukat s lóhalálban vágatnak a városból kifelé. A mult héten is egy nagykanizsai polgár 2 éves gyermekét tiportak össze, az ártatlan teremtés 5 porcz alatt meghalt. Legűdvösebb volna általában a sebes hajításokra jelentékeny büntetést szabni s azt mielőbb életbe léptetni. — Leheto ez érdemben a város minden részében több becsületes polgárt megbizni, hogy a sebes hajítókat figyelemmel kísérve a városi tanácsnál jelentést tennének. Ez uraim a legszébb önérdék volna; mert nem állunk jól, hogy épen annak gyermeke tiportatik össze, aki a felvigyázatot nevétségesnek találja.

Logényogylo. Ft. Könyve Alajos k. r. igazgató urnak városunkban szerzett érdemkoszorúja ufolag egy szép virággal díszesbül, a mennyiben egy nagykanizsai legényegylet létesítésére fáradozik a mint örömmel halljuk azt az iparos ifjúság teljes készséggel valósitani iparkodik.

A nyári idényre f. évi majus 15-én a harkányi és balatonfüredi m. k. távirdai fürdői állomások korlátolt napi szolgálattal megnyitattak.

A magyar szabadságharczi vértanu Csányi Lászlónak, mint irtuk, Zalamogyo Barabás által arczkópét festötti. Csányinak egyetlen fiatalkori arczképe maradt csak, kis alakban és kalappal fején. Erről magyarázat és művész tanulmányozás utján Barabás oly mintát rajzolt, hogy Csányi régi ismerősei tökéletesnek nyilváníták. Most már Barabás az életnagyságu képen dolgozik.

Színészet. Mint szombathelyi rendez munkatársunk is jelenti a jelenleg városunkban időző Kocsisovszky Juszti jól szervezett dalszintársulata jövő keddre már elutazik Szombathelyre. Es így élvezetes estélyeink helyébe a komor egyhanguság emelkedik tulsulyra.

A lovákat vidékünkön nagyon vásárolják össze különösen olasz lókereskedők, mint halljuk francziák számára és pedig jó áron.

A keszthelyi orsz. gazd. fel. intézeti „Dalkör” lelkes fiatalága az intézeti segélyegylet javára f. hó 27-én a nyári szinkörben dalostélyt rendez következő műsorozattal: I. 1. „Dalra” énekl a dalárda. 2. „Lieder ohno Worto” von Edmund Zampa. Zongorán játssa Schmall J. ur. 3. „Románca” Repülj, repülj o partról. Egressitől, zongora kíséret mellett énekl Szkurka E. ur. 4. „Trauer Marsch” Bethoventől. Zongorán játssák Böröndy I. k. a. Garger K. k. a. Belko T. és Schmall I. urak. 5. „Erdélyben” Potófytól. Szavalja Sisovits K. ur. 6. „Edes leánykám” Hubertól. Énekl a dalárda. II. 1. „A szerelem.” Népdal. Énekl a dalárda. 2. „Tell Vilmos” nyitány, Schmidttől. Zongorán játssák Böröndy I. k. a. Garger K. k. a. Belko T. és Schmall I. urak. 3. „A kápolna.” Solo quartet. Énekl Köves E. Iby F. Szovják D. és Schaeffer Gy. urak. 4. Kivonat a „Kunok” dalmából. Előadja a működvelő gazdasz-zenekar. 5. „Operagyvolog.” Két fuvolára összeállította Kurtnecker F. ur, előadják Tamásy L. és Miklós I. urak. 6. „Lengyel hymnus” énekl a dalárda. — E kitarló lelkes törekvést és nemes ozzát ajánljuk a t. olvasó közönség pártolásába.

Majális. Piringer Róza buzgalmas nőnöveldő tulajdonos nővendékeivel f. hó 28-án a sáncezi kertben érdekes majalíst tart, valamennyi kis leány egyegy virágot képezvén arról alkalmazottan szavalni fog. Három pedig a Hit, Remény és Szeretotet hatáso alakban adja elő.

Somogy-megyei hírek.

Az igali járás népnevelési egylet megalakult. F. hó 12-én volt az értekezet és

este az egylet javára táncvizigalom. Minden valás képviselve van a választmányban. 4 rendez és 2 póttaggal.

Nádasdy Ferencz gróf plütkösi másodnapján vezet i oltárhoz gróf Zichy János szellem s kollemdus leányát lónat.

Szigotvár városában a junius 13-dik napjára eső országos vásár ez idén ugyan azon hó 15-én fog megtartatni.

Majális. A tövékenyen működő csurgói dalárda csütörtökön majus 28-dikán tartandja majalíst.

Sopron-megyei hírek.

Sopron, 1868. május 21.

E hó 8-án temettük el Pokopecz István megye törvényszéki igtatót és volt honvéd-százados. Benna a megye egy kiváló szorgalmú tisztviselőt, a haza egy lelkes honfiut s barátai egy önzetlen nemeskeblű férfit vesztettek el. Temetés számos résztvevő jelenlétében illő díszszel ment végbe. Sirja fölött az elhunytnek egykori bajtársai állottak, kik körül t. Ostffy István u. megható, szívből fakadt alkalmi szónoklatot tartott, mi alatt nem egy megöszült férfiú szempillái közt a bánat könnyjét láttuk csillogni. Béko az elhunyt derék honfiu hámvairai!

A helybeli casino-egylet termeiben Wildman jeles anatómiai muzeuma szemléltető, mely e nembeli látványok közt europai híro tón szert. Az ombori test alkatrészeinek o kiváló izlés csinnal párosult kiállítását bárkinok is figyelmébe ajánlhatjuk.

Jövő hó első vásárnapjára a helybeli magyar ifjúság nagyszerű kirándulást rendez, s ezélja helyétül a kies vidékt „savanyu kut” fürdőt választotta. A meghívások már nagy részben teljesülvén, o vállalatnak sikerét, ha az idő kedvezni fog, előre is fényesnek mondhatjuk.

Az ujonan és oly roppant költséggel épült uszoda teljesen felszerelve, a közönség használatára a jövő hó elején megnyitattik. — Szép idő mellett márig számos kíváncsít csal össze annak megtekintése. Ha Sopronnak nagy vízhiányát tekintjük, valóban örvendünk kell a lelkes vállalkozók buzgalmán, melylyel ez intézet felállításá körül oljáltak, mert egészség szempontjából városunkban ez a legelőtöb szükséget pótolta ki.

Sopron megye bizottmánya a katonaeleszállás ügyében gyűlésileg intézködvén, meghatározta, hogy a helységek népessége s vagyoni állása szerint, melyikbe mennyi katona szállittassék. Az o vidéken állomásozó katonaság ezredesének azonban a megyei intézkedés nem lévén szerencsés totzátését megnyerhetni, az alispánhoz irt, kifejezven nemtetszését a megye által kiszabott rond iránt, s egyuttal közölte, hogy o má — önmaga által kiszabott rondhoz fogja magát alkalmazni. — Az alispán visszairt, légy neki, mint megyei tisztviselőnek, a bizottmányi intézködéssel ellenkezőleg nem szabad oljárnia, s a bizottmány nélkül a már megállapított határozaton változtatnia nem lehet, s kéri az ezredes urat, hogy tartas o is ahhoz magát. Az ezredes ur ismét visszairt, hogy o bizony nem fogja magát ahhoz tartani, hanem felir a budai commandóhoz. Es ugy tett, a miként beszélt. A budai commando a folyamodványt áttette a magyar honvédelmi miniszteriumhoz. A honvédelmi miniszter aztán, nem tekintve a megyei végzésre, az ezredes folyamodására ráirta azt, hogy: legyen meg a te akaratod.

Vas-megyei hírek.

Szombathely, május 21. 1868.

Magyar színészet. Kocsisovszky Juszti dalszintársulatával f. hó 28-án kezdendi meg előadásait, — első előadása lesz „Zrinyi a költő vagy a szerb testvériség,” az ezt követő darabok lesznek „Szép Helona,” „Boissy boszorka,” „Mekka,” „Szép Galathca,” „Gerolsteini nagyherczegnő,” „Szamar bör,” „Uj Jeruzsálem,” „Utolsó zsidó,” „Emancipatio,” „Ördög pilulái.” — Ezen darabokra előfizetes nyitattott. Páholy 26 frt., Tánlás ülés 7 frt., Zárthely o frt. — Reménylünk, hogy előadásában szinte mi is fellelni fogjuk azon élvezeteket, mit hir szerint más városokban tapasztaltak.

Kéjvönat indul a jövő héten Triestbe, mely alkalmossal sokan városunkból részt veendek. Megtekintik egyuttal a híres Adlersbergi barlangot is, a nagyszerű természet miveivel; többen az Adria hullámain az örök ifju Velen-czéhez is élveznek.

Egy utcairipók a keddi hetivásárra vidékről bojtott boros szokereken az eladás végett kiállított borokat vevési ürügy alatt rendro kóstolgatta mindaddig, míg becsületesen tele szopta magát — természetesen ingyen — míg végre a rászodott boros gazdák észre vették a csalást, o kegyelmét megcsipták s ostornyelkekkel magyar miskásan elnadragolták, illetőleg elbuzogosták.

Halálozás. Agustich Sándor, a megyének o köztisztviselőben és szeretetben megöszült 71 éves főbirája f. hó 12-ik Ormosdon utasáso közben végelgyengülés következtében elhalt. — Holt tetemei Stoyerhona, Fridauba tötötték le örök nyugalomra. Legyon neki a föld könnyű! — Merics Miklós dunántúli kerületi tábla bíró o Felsőgo által a magyar kir. ítélőtábla számfeletti birájává nevezottott ki.

Irodalom.

A „Darázsfaszek” tisztolt előfizetői értesittottok, hogy közbe jött bizonyos akadály miatt a májusi szám szokott időben nem jelenhetvén meg a juniusi szám köttös alakban s tartalommal fog kiadatni.

Május 18-tól kezdve „Fürdői lapok” jelennek meg minden hétfőn Pesten. Ára nyári idényre 3 frt.

Nyitász.

Két tanuló vétetik fel Wajdits József ujonan felszerelt nyomdájában, szükséges, hogy kellő iskolai képzettséggel bírijanak. A föltételek ollyndek.

Korunk előnyel az ismertető hirdetésokre nézve. 10—15 év óta a hirdetések óriási mérvű emelkedést nyertek. Girard István amerikai milliomos sat szokta mondani: „a hirdetésoket tartom az illetli vagyonszerzés legbiztosabb eszközeinek; es által vannak az illetli mintegy állandósítva, a nagy közönség elébe kiállitva es figyelmében fentartva; itt es a világ minden részében ismeretessé tve.”

Europa egyik legnagyobb terjedelmű es összesítottott hirdetői intézete: a Haasenstejn et Vogler czimű Bécében, de egyuttal Baselben, Majna-Frankfurtban, Hamburgban, Berlinben es Leipzigben. Ezen vállalat írodája közelebb azon hírlapok gazdag névjegyzékének 9-ik kiadását adta kösre, melyekbe való itgatás vágott Europa minden országából hirdetésoket előford es eszközöl. Ajánljuk o a hirdető közönség figyelmébe.

TÁRCZA.

Abel temetése.

Leterítve fekszik Abel
Az irigység áldozata,
Mellette a szűlő pár
Kedves fiát megsiratja.

Több napja már, hogy a szűlők
Keservtel könyje csordul;
Mi a halál? nem tudják ok.
Szegény fiuk meg nem moszól.

S bár tudják, hogy a porosult
Porrá lesz az anyaföldben
Sírava a véres hullát,
Szörnyű fájdalom nem esőkken.

Föltűnt a két derült ég,
Az egész természet csendes; —
Fejök fölött gyászhírökkeus
Egy fekete holló repdes.

Es szállva Ádám elé
Károga nyitja fel coorrát,
S oda teszi lábáihoz
Zletvesatott kis halottját.

Asztán kis gödröt ásott
Halottját belé fekteti
Nézi Ádám, nézi Éva
S mindkettő csodálva leu.

S ának gödrét mind a ketten
Ának nagyot, ának mélyet,
S addig ásták, a míg Abel
Véres teste beleférhet.

S homokleplet rá boritva
Készül a domb, az első sír
Hol a leaujtett szűlopár
Sokat könyes, sokáig sír.

Es a holló, melytől Ádám
Olyan csodásoan ellaste,
A föld legelső halottját
Abelt, hogy inkább tomasse?

Isten vessi gondja alá
Az elárvult kicsinyeket, —
Fülföltött elhagyatva —
Mihelyt tojásikból kelnek.

S hogyha esőt kór a holló
Összegyűlnek a follegek,
S áldást hoza hullának lo
Szász földre esőcseppök.

HOFFMANN MÓR.

ISTEN KEZE.

[Történelmi beszéd.]

Egyházashükki Dervarics Kálmántól.

(Folytatás.)

Előre hát — ordítá Sásávér égve a dübtől —
majd példát mutatok én nektek, hogy miként
kell a gyaar seroeket tönkre tenni — s azzal
távoztott a teremből s a tanácskozásoak vége lón.

Másnap épen boldogasszony mennybe melete ünnepe megindult a serog, melyhez Babócsánál még néhány száz főnyi tatárocsorda is csatlakozott.

Hareadik napon, mely épen vasárnapra esett gyönyörű idő volt. A nap épen a delelő ponton állt; az ég oly tiszta kék volt, mint a csöndes tó vize egyetlen felhőcské sem uszott rajta.

Sásvár bég a palini mocsáron épen délben vezetett át a parancsnoksága alatti sereget.

Kanizsa vára Palintól fél mértfölddel alább esett, az egy átgázolhatatlan mocsárral körülvett alacsony helyen állt, óriási falai és tornyai büszkén meredeztek fel az ég felé.

E várnak jelenleg a rettenhetetlen hős Zrínyi György a szigeti vértanúnak fia volt a parancsnok, jobb kezére nem is lehetett volna bízni a várat, jeles tettei és páratlan hadi tapintatai által eléggé megbizonyította, hogy dicső emlékü styjának nyomdokait követi.

Zrínyi a bástyafalon egy magas torony arnyékában állt s hosszúra nyújtott látszóval azomlotta a török seregnék a palini mocsáron átvonulását.

Csafosan vette ki magát ezen átvonulás, a hig sarát itt ott úgy kellett átusztatni s a rettenetes iszaptól néhol csak fülei látszóttak ki az uszó lónak; a jancsárok jobban jártak, mert egy helyen a mocsáron egy vékony száraz vonal húzódtott keresztül, mely vonalt a vidék lakosai átjárásul szokták használni, a jancsárok tehát ezen vonultak keresztül, azonban a nagy tolongásban még is több a mocsárba fordult közülük, kik aztán csak mások segélye által menekülhettek ki a rettenetes kelepceből.

„Lelkemre — mond Zrínyi a látszóvet leemelve szeméről s a mellette álló Malikócihoz fordulva — kedvem volna a palini sártengerre néhány ágyugolyót kilővetni s ez által a török vezérre ijesztani.

„Vakmerőségért meg is érdemlené, hogy ott hagyja fogát — válaszolá Malikóci.

„Ha o tott szőgyent nem hozna a magyarrá, meg is tenném — mondá Zrínyi — minthogy azonban az ellenség úgy is azt kiabálja, hogy a

magyarok rettennek tőle nyílt csatát elfogadni, ily elcsánzott és biztos védelmi helyről nem akarom őket leledőztetni vércse fiakként, hanem bevárom az időt, hogy tervem szerint tönkre tehessem az egész sereget, még pedig nyílt csatában.

Most ismét szemébe illesztő a látszóvet Zrínyi s a palini mocsár felé irányzta tekintetét, néhány-szor felkaczagott, azután ismét Malikócihoz fordult, karon fogta azt s félre vezette a várfal által képezett sarokra.

„Irja meg csak rögtön Battyányinak és Nádasdlynak, hogy a török sereg Palinnál átvonult a mocsáron, tervem szerint tönkre tehetjük azt, de erő kell, a maroknyi várórség elégtelen annak kivételére, Battyányit és Nádasdyt és másokat szólítson fel, hogy rögtön induljanak meg állomásaikról s legközelebbi idő alatt jelenjenek meg Kacorlaknál, hol én is bevárom őket.

„De parancsnok ur fogja e leveleket aláírni, nemde? — kérdé Malikóci.

„Ha soha nem is, most igen — válaszolá Zrínyi komolyan — tudja úgy is azon kellemetlen surlódást, mely köztém és Batthyáni közt régóta folyik, sajátkezü aláírásom tehát szükséges, vagy várjon; hogy ezélem annál fogamatossá legyen, én magam írok Batthyáni-nak s felhívom öt seregéveli megjelenésre, ön meg hát írjon a többinek, majd én aláírandom, az úgy igen fontos és így novemnek s személyemnek jelen kell lenni ott, hol szükség kívánja.

Malikóci távozott. Zrínyi néhány percig még időzött a bástyafalon, aztán szobájába vonult, hogy az említett felhívást megírja.

Tekintsünk ki most a szabadba, kövesstük az erejében elbizakodott török sereget, mely viharoként vonult tova tűzzel, vassal pusztítva, mi utjába esett.

Rátka és Vöröcsök feldulatott és Sásvár Lyndva várát kikerülve Rédcis és Nemti felé vezetett sereget, melyen túl már Göcsej határai kezdőd-

tek. Szerényi István Lyndva várának parancsnoka erről értesülvén az őrséget kivezette a török és tatár csordát Rédcis és Nemti közt megtámadta, hol is heves csata kezdődött, a győzelem hol egyik, hol a másik részre hajlott; mindkét részen tömérdek harczi hullt el. Szerényi mindenütt élén volt seregének, a vézget épen a tatár vezérre vezette, mintha ez lett volna embere, kívül élet-halálra vivnia koll, minthogy azonban oly közel nem juthatott hozzá, hogy kardjával elérhető volna; pisztolyát süllytőre, mely lövés azt le is teríté lováról, mielőtt azonban Szerényi a vezér elestére még bősültebbé vált tatár csorda közepette pisztolyát eltohetto s kardot rántathott volna, egy hátulról fejének irányzott borzasztó kardvágás alatt összerogyott, vitézei azonban kiragadták őt a csatatérből s holttestét Telekesy lóháton vitte vissza Lyndva várába vagy is hagyomány szerint a Csonkadombra Alsó Lendva mellett, a hol el is temettetett.

Sásvár bég a magyar őrség felkoncsolása után tovább vonult meg, azonban seregében a pestis kiútvén, nagy bosszuságára visszafutni kellett.

E váratlanul közbejött körülmény még retteneteseb vérengzővé tette Sásvárt, a kegyetlenkedésben nem ismert határt, ember, kiben szív lakik, alig mivelhet oly borzasztó tetteket mint Sásvár a foglyokká tett magyar nőkn és férfiakon elkövetett, tettei Nero és Batu khán tetteivel méltán vetekedhettek.

A mezitelenre vortkozott nőknek megfertőzteték után csocseik átfurattak, s ezeknél fogva vastag madzaggal összefűzettek s úgy hajtatnak tovább; a gagyogó gyermekeknek nyelveiket metszötték el, a férfiakat pedig hosszú lánczra fűtték s homlokaikra félhold alakú bélyeget süllytöttek, másokat ismét elevenen megöltöttek vagy a még kegyetlenebb tatárookra bízták a kínzást, kik éles bárdjaikkal az egy egy fához kifeszített mezitelen férfiakat darabokra vagdalták.

Merre csak átvonult o rettenetes csorda,

nyomában pataként folyt a vér, minden lépést onyészot és halál követő, mindenfelé füst-tenger gomolygott a feldult táj fölött, mely épen úgy nézett ki, mint egy nagyszerű temető.

„Isten! hol késnek villamaid? — nyögött a rabláncában görnyedő magyar nép!...

Sásvár ötödnapra épen a leggyönyörűbb holdvilágos éjjel ért Szent-Balázsrá, a hol is pihenés nélkül át akarta vezetni sereget Kacorlakra a mocsáron, melyet az innen közel eredő Kanizsa patak képez.

E mocsárt sűrű nád borította, mely a holdvilágos éjben úgy nézett ki nullámzásával és tompa suhogásával, mint a háborgó tenger.

Szent-Balás átellenében túl a mocsáron Kacorlak és Sárkányziget között véghetetlen soru tábori sátorok álltak.

Közepett, a falu közelében épen Zrínyi sátora állt, benne tábori asztal körül ültek Zrínyi, Globitzer, Trautmannsdorf és Malikóci.

Zrínyi arcza elégtelenség ömlött el, néhány-szor haragos pillantásokkal tekintett ki a felvont sátorfüggönyök alatt.

„Nádasdy és Huszár nem válaszoltak meghívásomra? — kérdé végre baljóslatu pillantást vetve Malikóci.

„Nem. — válaszolá a kérdezőt. — És még nem is érkezett meg? — kérdé Zrínyi.

„Nem! — válaszolá Malikóci. „Furcsa — kezdé tovább Zrínyi — de a futárok, kik leveleimet vitték már visszadréztek? úgy-o?

„Igen — válaszolá Malikóci — s azt mondták, hogy a leveleket személyesen kézbesítették Nádasdlynak és Huszárnak; Batthyányi is itt van már, bár kissé beteges, serege jóval előbb érkezett, mint ő.

(Végo következik.)

ÜZLETI HIRNÖK:

Nagy-Kanizsa, május 22-én 1868. Az elmúlt héten igazi féltékenység volt; különösen a rozs és kukorica árszámaiban, semmi ár sem volt csekély, mindenki iparkodott készletét teljessé tenni. Nem kivétel volt a menyiség feltűnése, mire az ár lassan kezdett csökkenni. A buza ár értéke kevésbé változott.

Italerországból tudósítunk, hogy szőlőhegyeket a jégverés jelentékenyen megrongálta s dacára ennek kevés kérekeskötés történt, persze a pincék új borokkal levén tele s ezért különös benyomást nem tesz.

A vas ára folytonosan magasodik s ily nagy ára még nem volt. Nem csoda a sok vasuti építés miatt, ropant mennyiségű vas dolgoztatik fel, elannyira, hogy a belsőli fermény korántsem fedezel a szükségletet s így a külföldhez kell folyamodni.

Piaci heti-vásári keletárok. NAGY-KANIZSÁN, május 22-én. Alsó-ausztriai mérőnként.

Termények: Buzs 83-85 fontos 4 frt. 70 kr. 85-88 font 5 fr. 30 kr. — 87-88 font 5 frt. 50-60 kr. Rossz 78-79 font 2 fr. 50 kr. 79-80 font 2 fr. 60 kr. Árpaszerzőnek 70-71 font 2 fr. 50 — kr. 71-72 3 frt. 60 kr. Árpakészítésre 65-66 font 2 fr. 80 kr. 67-68 font 2 frt. 25 kr. Kukorica 2 frt. 40 kr. 2 frt 70 kr. Kukorica olasz (csejquantin) 2 frt 90 kr. Zab 45-47 font 1 frt. 40 kr. 47-48 font 1 frt 50 kr. Pohanka 66-68 font 2 frt. 60 kr. 68-70 font 2 frt. 71 kr. Passuly fehére 4 frt. 40 kr. Passuly tarka 3 frt. 40 kr. Gubó elsőrendű 16 frt. — kr.

Bécsi pénzárfolyam, majus 23. 5% metaliques 55.30; 5% nemz. kölcsön 79.80; 1860-ki álladalmi kölcsön 80.50; bank-

részvények 6.98; hitelintézeti részvények 181.60; London 116.80; ezüst ágio 114.85; arany darabja 5.57 kr.

Vasuti naponkénti menetrend:

Indul N.-Kanizsáról Buda felé d. u. 1 óra 23 perc.	estve 9 órakor.
Bécs	reggel 7 óra 15 perc.
d. u. 3 óra 30	
Triest	d. u. 1 óra 50
estve 9 óra 25	
É.-k. N.-Kanizsára Buda felől	reggel 5 óra 6
d. u. 1 óra 20	
Bécs	délben 12 óra 31
estve 7 óra 28	
Triest	reggel 5 óra 25
délben 12 óra 52	

Heti naptár.
Május 24-től 30-ig 1868.

Hó- és heti-nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Hird. utj.
Kath. és prot. Ev. Ha el fog jönni a vigasztaló. János XV, 26-21. XVI. 1-4.			
24 Vasárnap	D G Janka	D G Exaud.	
25 Hétfő	Orbán püsp.	Orbán	
26 Kedd	Ner. Fülöp	N. Fülöp	
27 Szerd.	Pazzi Magd.	Beda	
28 Csütörtök	Vilmos, Ger.	Emil	
29 Péntek	Maximin	Izák hv.	
30 Szombat	Ferdinand	Nándor	

Felelős szerkesztő: **Wajdits József.**

H I R D E T É S E K:

Figyelemre méltó.
ALFÖLDI MOSDÓ-VIZ,
szepítő, májfojtó, pörsebések, sárga vagy szürke bőrszín, orr- vagy bőrvörösödés, úgy mindennemű bőrkültegek ellen egész ártalmatlan s legbiztosabb szer.
Egy eredeti liter ára 1 forint o. 6. — Postai elküldéssel 20 kerral több.
Kapható HANORV Lajos gyógyszerész úrnál Eteleken, Arad-megyében elküldési raktár; — továbbá Török József gyógyszerész úrnál Pesten. — Schiffer Adolf gyógyszerész úrnál, Elias Armin úrnál templomutca, Takarékpénztári épület és Tapolcsányi Géza úrnál keresztesutuban Aradon. — Pecher E. F. gyógyszerész úrnál Tomosvárott, Leogimre, gyógyszerésznél Gódsöllön. (108-22)
Ismételtedék illő száralékban részeltetnek.

PUBLICITÄT.
Anzeigen aller Art werden besorgt mit Schnelligkeit — Ersparnis von Porto u. Spesen, sowie eigener Mithwaltung — Gratlabellage — Rabatt bei grösseren Aufträgen — Discretion. —
Special-Contracte mit besonders günstigen Bedingungen bei Uebertagung des gesammten Insertionswesens.
Sachse & Co. in Leipzig.
Zeitung-Anzeigen Expedition.
Filialhandlung vorläufig:
Bonn und Stuttgart.
Annahme von Inseraten für die Allgemeinen Anzeigen des „Gartenlaube.“ Auflage 230,000 Exempl.

SOMMER JÓZSEF
Nagy-kanizsán, kórház utca,
figyelmezteti a n. é. közönséget hogy norinbergi és rövidáru nagybani és kicsinybeni eladás mellett, nála nagy választéku
szalmakalap raktár,
asztalra és butorhoz való viaszos vászon és legnagyobb mértékben mindennemű zsinorzat valóságos pottendorfi kötő- a legjobb fehérített és fehérítetlen szövőpamut s gépfontál Marschal és másféle varróczérna található és azon kellemes helyzetben van, hogy fontnevezett s minden e szakba vágó cikkekbeől legjutányosabb áron szolgálhat. (120-1)

KOSTEN-ERSPARNISS BEI ANNONCEN
und viele bedeutende Vortheile bietet den P. T. Inserenten
das im Jahre 1858 gegründete und vom hphen k. k. Staatsministerium concess. erste österr.
Annoncen-Bureau des A. Ooppelik in wien,
Wollzeile Nr. 22.
In wechselseitiger Verbindung mit den grössten Geschäften dieser Art in
Paris, Florenz, Berlin, Leipzig, Frankfurt a. M. Hamburg u. Bremen.
Der solide und über ganz Europa ausgebreitete Ruf obiger Firma bietet den P. T. Inserenten die volle Garantie der realisten und billigsten Ausführung aller diesfälligen Aufträge.
Obige Firma erfährt sich einer grossen Anzahl von Anerkennungs-schreiben über pünktliche und billige Ausführung der ihr übertragenen Geschäfte von verschiedenen Böhm. Landesstellen der österreichischen Monarchie, sowie von diversen Anstalten, Instituten, Industriellen und Privaten aus allen Ländern. (114-1)

Megjelent
„RAJTA FIUK, VIGADJUNK“
ozimü dalkönyv II. kiadása.
Van szerenésém a t. cz. dalkedvelő közönségnek tisztelettel jelenteni, hogy a II-dik kiadást ért s jelentékenyen bővített
„RAJTA FIUK, VIGADJUNK!“
czimü s közkedvességű dalokat tartalmazó könyv
a sajtó alól kikerülvén, az 530 lapra terjedő s díszesen kiállított zsebkönyv ára 1 ft 20 kr.
Dús aranynyomás- és aranyzegélylyel ellátva pedig 1 frt 80 kr.
Megrendelhető könyvkereskedésben, valamint minden hiteles könyvkereskedőnél
WAJDITS JÓZSEF,
N.-Kanizsán.
(94-6)

Hirdetmény.

N.-Kanizsa városi tszék mint gyámhatóság részéről közzé tétetik, miszerint néhai Szmán Fer. és nejeének szül. Gáspár Örsz. hagyatékához tartozó a nagykanizsai 243. sz. alatti tjkönyvben 264. h. r. sz. alatt bejegyzett az óriási utcában levő ház 1455. 2036. h. r. számok alatti szántó földök 3155. 3195. h. r. sz. a. szőlők az 1951. sz. tjkönyvben 3958. 4516. 4821. h. r. sz. alatti szántóföldök a rét f. évi június hó 18-án s a következő napokban a mennyiben pedig az első árverés alkalmával a becár be nem ígérték, f. évi július 10-án s a következő napokban mindenkor reggeli 8 órakor a helyszínen köz-árverés útján a legtöbbet ígérőnek eladatni fognak. A venni szándékozók tartoznak a becárnak 10% százeléket az árverés teljesítésére kiküldöttnek kezére az árverés megkezdése előtt letenni különben pedig az árverési feltételek a törvénzi irodában megtekinthetők.

N.-Kanizsán 1868. ápril 26.
A városi tszék.

Kos eladás.

A híres, gazdagszűrű és tiszta Negrotti származású törzskönyvből egy és két éves nagyobb számú kosok adatnak el jutányos áron, a melyek minden ragályos és örököségi betegség nélküliek s ezért jóállású biztosítottak. Egész kosok az uradalom pusztáján Új-Népen, N.-Kanizsa mellett példánykép láthatók és az uradalomban mindenféle értesítés készségezettel és az előjegyzések fel lesznek véve s kívánatra meghoztatnak.

JOSZAG IGAZGATÓSÁG
Új-Népen, up. N. Kanizsa.

ANATHERIN-SZÁJVIZ-nek

dr. Popp J. G. gyakorló fogorvostól Bécsben, előadva Jane Gyula gyakorló orvos stb. által, dr. professor Uppolzer Rector, magnif. kir. szász udvari tanácsos, dr. Kletzinski, dr. Brants, dr. Heller stb. által rendelve a cs. k. kórórában, Bécsben.

A fogak tisztítására szolgál egyáltalában.
-Vegyint tulajdonságainál fogva feloldja a nyálkát a fogak közt és fogakon.

Különösen ajánlható annak használata az evés után, mert a fogak közt visszamaradt húsreszcskék a rothadásban átmenetkor a fog anyagot veszélyeztetik s a szájból az oly kellemetlen bűt terjesztik.

Még azon eseten is, hogy ha a borkő a fogakon lepedni kezd, nagy előnyvel alkalmazható; a megkeményedést gátolja s az ellen nagyban működik. Még akkor is, hogy ha a fogak legkisebb pontja csorbítva van, a szabaddon álló fog a csonts. által megtámasztatik, okvetlen elvész s az egészséges fogakat is megromálja.

A fogaknak az a természetes színt visszaadja, mint hogy azoknak minden idegenszerű borkőjelt vegyszéleg szüntesztja a lebbli.

Különös haszonnal jár a műfogak tisztántartásánál, fentartja azokat eredeti színükben, fényükben, s a borkő lerakódását gátolja, s az oly kellemetlen bűtől megóvja.

Enyhíti nemcsak azon fájdalmakat, melyek az úres és úres fogaktól s Ármának, hanem azok továbbterjedését is meggátolja.

Hathatósan bizonyult be továbbá

az anatherin-szájvíz a foghús rothadás ellen, biztos szer azon fájdalmak eltávolítására, melyek az úres fogaktól erednek, valamint csúszos fogfájdalmak ellen.

Az anatherin-szájvíz csillapítja könnyen, biztosan, anélkül, hogy valamely káros következtől tartania kellene a fájdalmat a legrövidebb idő alatt.

Megbecsülhetlen legkiválóbb az anatherin-szájvíz a léleket kellemes illatban tartására, ugyancsak a meglepő kellemetlen bűt léleket emelésére s annak eltávolítására, melyre névvel előzőleg, hogy ha az a vizet napokint többször kibőltetik.

Nem eléggé ajánlható az, taplós foghús. Az anatherin szájvizét alig 4 héten át utasítás szerint használva a beteg foghúsról a halványaság eltűnik, a kellemes piros szín lép helyébe.

Epen ugy jelesnek bizonyult be az anatherin szájvíz ingon fekvő fogaknál, ez oly baj melyben számtalan skrofulások szenvedni szoktak, valamint oly esetekben, hogy ha az előrehaladott korban a foghús elenyészése kezdődik.

Biztos szer az anatherin szájvíz könnyen vérző foghús, mely a fogcsontnyelvényekben keresendő. Még pedig ez a b n keményebb fogfehérítéssel, mint a foghúst karcolja, mely által a tellegesség időztetik elő.

Az „Anatherin-szájvíz”, valamint az „Anatherin-fogpászta” Kapható Nagykanizsán: Belus József gyógyszerész, Rosenfeld A. Wajdits J. Welisch, Fesselhofer és Schwarz A. urak kereskedésében. Pápán: Techen J. Stampf G. és Lővy I. uraknál, Keszthelyen: Singer N. Zala-Egerszegen: Antal F. gyógyszerész és Handler H. — Kapronczán: Werli gyógyszerész — Varsadon: Halter gyógyszerész. — Szt.-Györgyön: Mészög. — Sümegen: Dörner Kajet. és Stamborszky I. gyógyszerész uraknál.

Egy bábsütői üzlet,

minden hozzá tartozandó szerzőmokkal, és egyéb kellékekkel, 6 mázsa tiszta méz, és 4 mázsa alábbi méz, a bekészített jéggel együtt és hasznábéri csinos lakással Zala-Egerszegen a Körmendi-utcában, halál eset folytán, azonnal és minden órában szabad kézen eladandó, a venni szándékozók forduljanak özvegy Pécsi Józsefnő asszonysághoz.

Zala-Egerszeg, ápril 28-án 1868.

(107—3,3)

Ziehung
1. Juni.

250 frs LOSEN
der Stadt Florenz

Haupttreffer
frs 100,000

werden von dem gefertigten Wechselhause gegen Baarzahlung billigt, wie auch gegen 10 monatliche Raten à 10 fl. — oder 20 monatliche Raten à 5 fl 50 kr. verkauft, ferner werden ebendasselbst

Lose Gesellschaften.

auch 10 stück 250 frs Lose der Stadt Florenz für 10 Theilnehmer gegen 20 viertel-jährige Raten à 6 fl 75 kr. arangirt.

Diese Lose, welche ein jährliches Zinsen erträgniss von 10 frs. abwerfen, keinerlei Coupon und Gewinnsteuer unterliegen und in den ersten zehnjährigen Periode mit jährlich vier reich dotirten Ziehungen ausgestattet sind, können wir Jedermann auf das Beste empfehlen.

A. Morgenstern & Comp.
Wechselhan. Franz Deák-gasse Nr. 9
Pest.

(97—3)

Meghívás jegkárok elleni biztosításra az első magy. ált. biztosító társaságnál.

Alóírt ügynökség tisztelettel meghívja a t. cz. közönséget, terményeinek jegkár ellen a hazai „első magyar ált. bizt. társaságnál” való biztosítására.

Ezen 10 év óta szilárdan fenálló társaság biztosít jegkárok ellen a legméltányosabb feltételek és igen jutányos díjak mellett, melyek a t. cz. biztosító közönség kívánatára aratás után is fizethetők. — Takarmány-félék, gabna-nemflek, olaj és kereskedelmi növények biztosításánál a tiszta nyereségből 20% engedtetik.

Előfordulandó károk felszámítása és azoknak teljes kifizetése gyorsan és pontosan fogantositattik.

A legesekélyebb kár is megtérítettik. Bővebb felvilágosítás adására; biztosítást bevállások pontos felvétele és gyors elintézésére a legnagyobb készséggel ajánlkozik

(119—2,2)

a nagykanizsai ügynökség:
Fesselhofer Józsefnél.

Szerencse fel Frankfurtba!

Az alóírt bankár czimzet: mint előnyös vállalatot, ajánlja a Braunschweig-Lüneburgi hercegi kormánytól biztosított

Államjuttalék-kisorsolást

egy millió 900,000 ezüst frt értékkel,

melynek nyeresémkihuzása június 11-kén veszi kezdetét. 34,000 sorjegyből áll, melyek közül, 18,400 mindenestre nyerni fog, minthogy csak nyeresémények fognak kihuzatni.

A főnyeresémények: **175,000 105,000 70,000 35,000 2 17,500 2 14,000 2 10,500 2 8,750 2 7,000 2 5,250 6 3,500 7 2,625 105 1,750** frt stb. stb.

Az üzlet befejezése mellett az eredeti államsorsjegyek a következő árakért elküldhetnek: egész sorsjegy **7 frt**; fél: **3 frt 50 kr**; negyed: **1 frt 75 kr** bankjegyben. Sorsolási terv és kihuzási jegyzék ingyen küldetik.

Tessék bizalmasan fordulni a sorsjegyek eladásával megbízott alóírt kereskedő-házhoz.

J. W. HAAS,
Majna-Frankfurtban.

[123—3,1]

A Keszthelyi balaton fürdő részvénytársulat jelenti a t. közönségnek, hogy a

Balaton fürdőt

minden kényelemmel ellátva folyó évi majus hó 24-kén megnyitja s minden igyekezetét arra fordítandja, hogy a fürdő közönségnek nem csak a fürdő szélszerű berendezésével (melynek a meleyítés és kideszkázott uszoda) hanem jó színészet és zenével élvezetet szerezzen.

A szállások tekintetében intézkedni fog a választmány, hogy azok mérsékelt áron legyenek kaphatók; s azért felkértenek a fürdőt élvezni kívánók, miszerint a végett a részvény társulat választmányához forduljanak, mely a megrendelés szerinti minőségű alkalmat a szállás-mester által a kívánt időre megrendeli.

Keszthelyen 1868. április hóban.

(106—3,3) **A Balaton fürdő részv.-társ. választmánya.**

Gazdászati Igazgatói

állásra ajánlkozik egy szakképzett egyén, ki nemcsak elméleti, de a legújabb haladás szerint gyakorlati szakismeretekkel bir; elméleti tekintetben a vizsgálat kiállotta, gyakorlati tekintetben pedig jelentékenyebb jószágok több évi önálló vezetése s hosszabb utazásai mellett nem kevés tapasztalatot szerzett.

Érti tisztelesen a nemzeti földművelést, az ahhoz szükséges gépek kezelésével.

Rétművelést, idő számítva a víz lo- és felvezetését s lecsapolásokat; marhatenyésztést, gyümölcsészetet és szőlészetet; ez utolsót egybekötve a nemzeti pinceszgazdászati rendszerrel; méhészetet, selyem és selyemrovarok tenyésztését, a lecsapolás körül szükséges vízi és szárazsági művek; csatornák építését, tölgyvetést s általában az építészetet stb.

Ohajtana valamely magyarországi nagyobb uradalomban, a jövedelem megfelelő százalékért, vagy határozott illetményért, állásba lépni.

1000 frt cautiót azonnal letesz.

Bővebben tudakozódhatni a lap szerkesztőségében. (104—6,4)

6. JUNIUS-tól fogva

PETRIK JOZSEF
KALAPVÁROS SZOMBATHELYEN
A 1. KOZONSÉG F. NYE EBE AJANLJA
divatos nagy rakarát

Műhely nagyobítás végett
a „Zöldfa” szállás mellett Koller József-főle házban leendő.

(98—6)

Lakváltoztatás.

KELLER IGNÁCZ

czipész-mester N.-Kanizsán

tisztelettel értesíti a t. cz. közönséget, hogy máhelyét s czipő és csizma raktárát a főtéren levő Wlassos Antal ur házába tette át. Ajánlja díszesen szilárdan készült mindennemű kész fűző és női czipő munkáit és magyar csizmáit a legjutányosabb ár mellett.

Megrendelések pontosan és legrövidebb idő alatt teljesítettnek.

Lokalveränderung.

IGNAZ KELLER

Schuhmacher Meister in Gr.-Kanizsa

beguehrigt ein hochgeehrtes P. T. Publikum, dass er seine Werkstatt, sowie auch Schuh- und Stiefel-Niederlage in das auf dem Hauptplatze befindliche Haus des Herrn Anton Wlassos versetzt hat.

Zugleich empfiehlt er seine sichtlich und fest gearbeiteten fertigen Männer- und Frauen-Schuhe und ungarische Stiefel von allen Gattungen bei den billigsten Preisen. (118—2)

Bestellungen werden pünktlich und in kürzester Zeit besorgt.

Curort

GLEICHENBERG

(Steiermark, Oesterreich.)

mit der Constantins-, Emma- und Klausenstahl-Quelle und des Johannisbrunnens, zunächst der Südbahn-Station Spielfeld, ungemein reizend gelegen und rühmlichst bekannt durch die ausgezeichneten Heilerfolge seiner Mineralwasser, — insbesondere bei skrofulösen und tuberculösen Krankheiten bei Katarthen der Athmungs-, Verdauungs- der Harn- und Geschlechtsorgane bei mangelhafter Bluterzeugung, Bleichsucht etc. etc. Ausgezeichnete, von einem Appenzeller Sennen bereite Ziegenmilch, — vorzügliches Klimat mit einer ausserordentlich milden, wind- und staubfreien Luft, comfortable Wohnungen, — Cur- und Lesesalons — gute Restaurationen und Musikkapelle, — k. k. Post- und Telegrafstation. — Die Communication mit den Eisenbahnstationen Graz und Spielfeld vermittelt tägliche, doppelte Postverbindungen, Stellwagen und bequeme Lohnkutscher — Saison von Mai bis October.

Mineralwasser-Bestellungen sind an die gefertigte Direction oder an die Brunnen-Verwaltung in Gleichenberg zu richten; Wohnungs-Bestellungen — mit einer Darangabe — jedoch nur an letztere.

Bade-Broschüren sind durch alle renommirten Mineralwasser-Handlungen und größeren Buchhandlungen der Oesterr. Monarchie unentgeltlich zu beziehen, sowie auch durch die Redaction des „Zala-Sonett Kőszöny” in Gr.-Kanizsa.

Direction des Gleichenberger Actien-Vereines
in Graz (Steiermark, Oesterreich)

(120—6,1)

Zala-Somogyi Közlöny

Kiterjedve

SOPRON- és VASMEGYÉKRE.

Vegyes tartalmu hetilap

a szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdaság, tudomány és művészet köréből.

Megjelenik:

minden szombat,
egész iven.

Postakiszorítól irada és kiadó hivatal:

WAJDITS JOZSEF könyvkereskedésében.

Előfizetési feltételek:

Helyben háshoz hordással és vidékre postán küldve:

Egész évre: - 6 ft. - kr.

Fél évre: - 3 - " - "

Évnyelvére: - 1 - 50 - "

Hirdetések

A hat hasábos példányért 1-azár 7 kr.

2-szor 3-ás minden további boltiáért 5 kr.

Rölygdíj minden egyes boltiáért 30 kr.

A "Nyitl téren"

egy petit sor boltiáti díja 15 kr.

Hirdetéseket elfogad:

N. Kanizsa: a KIADÓ-HIVATAL. Postán: ZEISLER M.
Bécs, Hamburg, Berlin, Majna-m. Frankfort- és Basel.
ben: HAABENSTEIN & VOGLER. Lipsee. Bern., és
Stuttgartban: SACHSE & TÁRSA. Bécsben: OPPELIK.

Társas életünk ferdeségei.

Bármely város fényét, tekintélyét s jó hírnevét, a kebelében uralkodó társas élet finomsága, műveltsége és egyáltalában életrealválósága emeli.

Nem egy kisváros kebeléből hallottuk már gyakran azon keserű panaszt kifakadni, hogy társas élet pang, az egyes családok egymás közti viszáljai ellenségeskedést szülnek, és így a velük érintkezni óhajtó művelt ifjuságot maguktól elriasztják, minek következménye, hogy a viszály és gyűlölet fekete daemona öli meg a társadalmi élet szellemét.

Szomorú jelenség, de tapasztalásból mondhatjuk, hogy igaz.

De ennek még szomorubb következménye azután, hogy az ifjuságra nézve a legkárosabb erkölcsi hátránnyal van, mert ez talán örömmel sietne az egyes családok körébe, hogy ott részint a társalgási finom modort elsajátítsa, részint pedig szellemi műveltségét a társalgási érintkezés által terjessze és fokozza; de látva az egyes családok körébe befészelt intriguákat, kicsinyes apró körülményekből származott irigykedéseket, s főleg azon dőlőfős fenhéjázást, melylyel egymás vagyoni tehetségeit mérlegelve, üres képzelődések által magát egyik a másik fölé emelni iparkodik, elriasztja a fiatalságot, s ez kerül a családi kört, mert nem találja fel benne azt, a mit sóvárgó s talán ábrándozó lelke keres, s a művelt időöltés helyett felkeresi a dorbézolót tanyákat, hogy ott alacsony élvekből találja fel szórakozását, mert a legtöbb családi körnek társadalmi modora s gondolkodás módja, egy értelmes ifju szívével, bensejével épen semmi összhangzásban nincs, sőt azzal a legnagyobb ellentétben áll.

Ime ez az alapja azon erkölcsi romlottságnak, melybe jelenleg ifjaink oly nagy mértékben sodortatnak, s mégis mily különös jelenség az, hogy ezen körök leginkább bémulják és csodálják ifjainknak korai aggságát, blazirtságát, mely egyedül az élvek s gyönyörök korai mohó élvezetéből ered, s mind a testet mind a lelket egyaránt eltörpítik, elsatnyítják.

De kérdem, mind ennek nem léteznék-e ellenórszere? nem volna-e arra czélszerű eszköz, mely a fiatalságot mindettől elvonni igyekeznék, s azt finom, művelt körökben megjelenésre serkentené, mi által a szellemi élveket megkedvelvén, megutálna a fajtalan s önrontó élveket, melyek őt oly korán kiélt vázzá, minden nemes és jó eszmékre fogékonytalanná teszik, és így a hazát annyi polgáráról oly korán megfosztják.

Nem akarom itt az ifjuságot mentegetni, s hibáit simítani, mert tudva van, hogy nagy részben ő is hibás, de hibásnak nevezhetők azon családok is, melyek hivatva volnaik egy kis városban a művelt ifjakat körökbe édesgetni, s ott velük a művelt s udvarias modort megkedveltetni, miután tudjuk, hogy bármely ifju egy művelt családkörében, avagy nők társaságában vissza-

tartó, szavait s eszmemenetét megválogatja, annak rendes irányt kölcsönöz, szegletes modorát simítani igyekszik s egyáltalán a nyerseséget kerüli.

Ezen utra vezetni az ifjuságot a legszebb föladat s ez hölgyeinknek jutott.

Vannak egyes családok hála az égnek, kik e hivatásukat felfogva, művelt társalgási kört nyitnak, az ifjakat oda édesgetik, s gyengéd modoruk, finom tapintatuk által őket helyesebb s nemesebb eszme irány felé vezérlik, s így az ifjuságot észrevétlenül művelik.

A fiatalság pedig feltéve, hogy fogékony a művelt társadalmi tulajdonok megszerzésére, iparkodik a kínálkozó alkalmat megragadni, maguk közt egyetértésben maradni, társulni a nemes czélok kivitelére, a mi annál könnyebben sikerülend, miután a fiatalság már koránál fogva mindenütt rokonszenvvvel találkozáván, annak törekvése támogató karokra is lelend.

Az életben számtalan példát tudunk, hogy a művelt nők társaságát kedvelő fiatal ember tevékenyebb, iparkodóbb s szilárdabb jellemű, mint az, mely azt kerüli, miután ennek vele született könnyelműsége a rossz társaság és haszonleső barátok körében tápanyagot lel, mely őt gondatlanná, minden szép és jóra fásulttá teszi, s így megveti a kora romlottság alapját.

Ha ifjaink nagy része meggondolná, hogy élete nem csupán sajátja, hanem főleg a hazáé, tán a honszeretet tüze, mely kisebb nagyobb mérvben mindegyik szívében megvan, kétszeresen serkentené tehetségei kiművelésére és terjesztésére, s hazánk értelmisége nagy mértékben szaporodnék, mi által annak jövője is biztosabb alapot nyerne.

Vannak a történelemben elriasztó példák, melyek elég világosan bizonyítják, hogy bármily erős, hatalmas nemzetnek hanyatlását ifjainak ledérsége és elpuhulása mozdította elő. Midőn Cyrus persa király a lidiaikat meghódította, félt és folyton tartott attól, hogy ezen harcziás és edzett nép egykor még tronusát megingatandja, s ezen félelmét közölte barátja és tanácsadóival Croesus-sal, ki azt felelte neki: „Tanítsad az ifjakat könnyelmű játékokra, s engedj nekik szabad utat ledér gyönyörök élvezetnek, meglásd egy évtized után nem lesz többé hatalmas Lidia, mert fia elpuhult gyáva nemzedékké válnak.”

S ugy lett. A hatalmas Lidia soha sem tudta magát többé felemelni.

Róma és Görögthon hasonló módon hanyatlottak alá.

Már e példák riasszák el a fiatalságot attól, hogy alacsony élvekből ne keresse föl gyönyörét, mert ezzel legelőbb saját szeretett hazájának romlását és hanyatlását idézi elő.

Az ifjukorban fajtalan élet káros továbbá a nemzet szaporodás tekintetében is, mert könnyelmű ifjak kerülnek a házasságot s azon esetben ha házasságnak is, a családi életet

megmételtyezik, s csak késő éveikben siratják fiatal koruk hibáit.

Legjobb tanács ifjainknak az irás azon szavai: „legyetek szelídek, mint a galamb és okosak, mint a kigyó.”

Törekedjék az ifjuság üres óráit komoly s magasabb szellemi olvasmányok élvezetében tölteni s csak ritkán vegye elő szórakozásul azon üres, könnyű regényfélét, melyekből alaposágot soha, legfőlebb egyes tárgyakban felületes ismereteket szerezhethet.

A legjobb megrovás, melyben a külföld által ifjaink részestülnek, leginkább azok nyersesége miatt emeltetik, mert feltűnő lehet mindenesetre egy külföldi előtt, azon hideg s némileg gögösnök mondható nyers modor, melyet ifjaink nagy részben első látszatra fölfedeznek.

Legyen tehát az egyes családok szent föladata, hogy az ifjuságot körökbe édesgetve előzékenység és nyájasság által lebilincseljék, s ez által visszatartsák őket a könnyelmű életmódtól, így tán meg fog szünni azon számtalan panasz, mely folyton az ifjuság közönyössége, életuntsága, s a társadalmi élet pangása miatt emeltetik. Meg fognak szünni mindazon ferde kinövéssek, melyek a társadalom életerejét elzsisbasztják és meddővé teszik.

Legyen félre téve minden alacsony s kicsinyes anyagi fuvalkodás, mely e szép törekvést akadályozná, mert hisz épen a művelt családok igen jól tudják, mily áldozatba kerül egy fiatal ember kiműveltetése s midőn a világba lép, zárva találjon minden utat, mely őt képessége s műveltségéhez illő helyre vezethetné? hogy ott tanulmányainak további gyakorlatában részestülhetne.

Fonolják meg jól e tárgyat a kisvárosok előbbkelő körei, hogy az ifjuság felkarolása által nem csak a hazának képeznek művelt értelmes polgárokat, de a külföld előtt is ifjainknak finom, udvarias modora által az egész nemzetnek köztiszteletet és becsületet szerzendnek.

Ha egyszer a haladás zászlaját lobogtatjuk s a művelt nemzetek sorába akarjuk magunkat számíttatni, rajta kell lennünk, hogy a társadalom mélyebb rétegeibe is behatoljunk, annak hibáit felfedezve, azokra az illetőket figyelmeztetjük, s a ferde kinövészeket gondos kertész gyanánt nyesegezzük.

Nemzetünk életrealválósága s haladni vágyó természete méltán azon reménnyel kecsegtethet bennünket, hogy minden irányban, de főleg társadalmi életünk szerkezetében a művelt külföldet elérhetjük, s a polgárisult nemzetek közt méltó helyet foglalhatunk el.

Azért akarat és kitarás e tekintetben is a legszebb eredményre vezetend.

TIHANYI JÓSA.

A zalamegyei gazdasági egyesület

három rendbeli évi ösztöndíj alapít azon néptanítók részére, kik a községi faiskolák

kezelésében, s ezzel összekapcsolva a tanuló ifjuságnak e téreni czélszerű oktatásában magokat kitüntetik. Az elsőrendű ösztöndíj 6 db arany; a másodrendű 3 db arany; a harmadrendű: egy a gyümölcsfa nemesítési készület, mely áll: egy fűrészből, egy nagy, egy szemző késből és egy nyeseó ollóból.

Számosabb versenyző közt ha az ösztöndíjjal jutalmazottakon kívül még többen is elismerésre méltó buzgalmat tanusítanak, első és másodrendű dicséző oklevelet nyerne.

Az ösztöndíjra pályázhat zalamegyebeli néptanító, ki a tanítással s e mellett a községi faiskola kezelésével foglalkozik; valamint azon tanító is, ki községi faiskola hiányában, vagy ideiglenesen tanítói alkalmazáson kívül, saját birtokán, vagy a tanítói állomással élvezésébe jutott területen gyümölcsfa iskolát állít, és kezel.

A versenyzés ideje évenként szeptember hó, melynek 20-ik napjáig a versenyezni óhajtó ebbeli szándokát a gazdasági egyesület elnökének írásban bejelenteni tartozik.

Ezen írásbeli jelentkezéshez csatolandó:

1. A versenyző kezelése alatti kert egész területének pontos kimutatása, határozottan leírva egyszersmind a talaj minőségét három láb mélységig, ugy a fekvést s azt is mióta van kezelése alatt s mikép kezeltetik?

2. Megkivántatik az iskolában lévő csemetéknek szám szerinti bemutatása, a gyümölcs nemeknek külön rovatokban s válfajonkénti elórsolásával. Pontosan kiteendő a csemetéknek kora, a nemesítés ideje és módja.

A versenyző előnyére szolgál, ha a kertet alaprajzban bemutatja, a gyümölcsfa tenyésztésre szolgáló területnek beosztását, az egyes táblákat, ezekben a csemeték ültetési sorát szabatosan kijelelve.

3. Mind ezen összeírások és kimutatások a helybeli lelkész, és a gazdasági egyesületnek legközelebb lakó két tagja által igazolandók, hitelesítendő.

A nemesítéshez megkivántató oltóágak — s a mennyire kerül — anyafák is minden egyes községi faiskola számára az egyesület kertjéből ingyen fognak kiszolgáltatni, de megkivántatik, hogy ezeknek kinyerése végett az illető néptanító évenként deczember hó végeig az egyesület kertészeti szakosztályának elnökénél kérését bejelentse és határozottan kijelölje, hány s minő alany jön nemesítés alá.

A zala-egerszegi központi kertben a nemesítési és egyéb munkálatokat bármikor mindenki megtekintheti s kivánatára az egyesület kertésze gyakorlati oktatást nyújtani köteleztetik.

Az egyesület elnökéhez szeptember hó 20-ig beérkezett versenyzési jelentkezések a melléjük csatolt kimutatásokkal együtt azon hó végével a kertészeti szakosztályhoz áttétetnek s a szakosztály ha szükségesnek, vagy czélszerűnek látja, saját kebeléből kiküldendő tag által is az iskolát, annak kezelési módját megtekintetvén, az ösztöndíjakat és dicséző okleveleket kiosztja, eljá-

rásáról jelentését a neki kiadott pályázati irományokkal egyetemben táblás jegyzék mellett az egyesület elnökehez bemutatja, mely jelentés a legközelebbi egyesületi közgyűlésben felolvasandó s a levéltárban mellékleteivel együtt fenntartandó; — a pályázott és jutalmazott néptanítók névsora pedig a megyére bemutatandó, hogy akép a szorgalmas, úgy a hanyag néptanítók is a felügyelő hatóság tudomására jussanak.

Hasonlóul ösztöndíjak alapítatnak a gyümölcsfa-tenyésztési tanulmányokban kitűnt tanuló ifjúság részére is, és pedig az egész megyére tizenkét rendbeli:

a három legelső: egy egy darab ezüst két forintos; az ezek után következő három: egy egy drb ezüst egy forintos; a többi hat: egy egy ezüst huszas.

Az e részbeni vizsga évenként július közepétől augusztus végéig terjedő időszakban, a községi falkolában s mindenkor az illető lelkész és a gazdasági egyesületnek legközelebb lakó két tagja jelenlétében és hozzájárulásával tartandó, kik is a magokat kitűntetett tanulókat a kertészeti szakosztályhoz intézendő jelentésükben megnevezni s általában a vizsgának egész folyamát, eredményét leírni fogják.

A vizsgának napja előre meghatározandó, az illető lelkésznek, az egyesület legközelebb lakó két tagjának, de a kertészeti szakosztály elnökének is jókor bejelentendő, hogy szükség és lehetőség esetében a szakosztály is küldtette által a vizsgában részt vehessen.

A tanulók és a néptanítók díjazása egyszerre történik.

A díjak mindenkor az egyesület egyik elnöke, — vagy ha a távolság miatt ez nehézséggel járna, — az egyesületnek a jutalmazottakhoz legközelebb lakó két tagja és az illető lelkész által, — a községi előjáróság s a tanuló ifjúság jelenlétében — kézbesítendők.

Ezen szabályok nyomtatásban a megyebelj minden egyes községnek közhírre tétel, a néptanítóknak pedig tudomás és a tanulóknak nyilvánosan kifüggesztve leendő fenntartás végett a megye útján megküldetnek, egyszersmind a szaklapok útján is terjesztetnek.

Buda, n.-kanizsa-fiumei vasut.

A képviselőház e hó 26-án tartott ülésében határozattal emelte központi bizottságának azon javaslatát, miszerint ni helyt a buda-fiumei vonalon a forgalom oly élénk lesz, hogy a kiszármaló pontnak Zákányból N.-Kanizsára leendő áthelyezése igazoltnak látszik, építtesse ki a kormány e vonalat a surdi völgyön át N.-Kanizsáig s ide helyezze át a kiszármaló pontot is.

Városunk és a környék képviselője Sümeghy Ferenc ur szót emelt ugyan, hogy ezen áthelyezés mindjárt most rendelkezés el, de Hollán Ernő államtitkár urnak ellenzése következtében indítványa megbukott.

Mia képviselőház határozatában meg tudánk nyugodni, mert meg vagyunk teljesen győződve, hogy a pálya megnyitása után pár hó alatt a forgalom ez irányban is oly nagy lesz, hogy egy kis jó akarat mellett a képviselőház határozatában kitűzött időpontot elérkezettnek lehetne tekinteni, de attól tartunk, hogy mindaddig, míg vasuti ügyeink elintézésébe azon urak is befolyanak, kik a Surdi vonalnak már a priori ellenségei s kiknek tervezete alapján épített a déli vaspálya barcai szárnya egyenes vonal helyett két három annyi költséggel és kerülővel Mura-Keresztúrtól kiágazólag a légrádi hegy alá, jogos kívánságunk valószínűsítését megérni alig fogjuk, s azért felhívjuk városunk képviselő testületének, mint a város érdekei óránek figyelmét még egyszer e fontos kísérőre meg (míg nem késő), hogy ezen úgy a múlt évi october 21-én beadott petíciója értelmében oldassák meg, mit mi az által vélnénk elérhetőnek, ha az idézett és az országgyűlés mind két házához ezimzett petíciót a felső ház tárgyalásainál is mellő figyelembe vétetett s e helyen a törvény javaslat ez iránybani módosítását kérelmeznék.

Ugy vagyunk értesülve, hogy igen tisztelt országgyűlési képviselőknél kezei között létező hivatalos s így minden kétséget kizáró adatok szerint Budától kezdve N.-Kanizsáig eső vasuti állomásokról Triest felé közel 3 millió mázas teher szállított ki a múlt évben, ez szerénynek látszik oly tekintélyes forgalom, mely

a képviselő ház határozatában kifejezett élénk-ségnek megfelel, sőt azt is merjük állítani, hogy a mohács-pécsi vonal teljes elkerültével még tetemesen fog növekedni és még hozzá tesszük, hogy talán Pest kivételével nincs az országban oly élénk vasuti forgalmu hely, mint Nagy-Kanizsa.

De lássuk egy részről azon érveket, melyeket az államtitkár ur képviselőnk javaslatának megbuktatására felhozott, más részről ama hátrányokat, melyek a kiágazási pontnak — ha bár ideiglenesen — Zákány alá helyezésétől a közlekedést és kényelmet gátolnák.

A hírlapok szerint az állam titkár ur azt veté ellen, hogy ezáltal legfeljebb 500 öl kerülő gazdálkodatnék meg, és a pálya terain viszonyai kedvezőtlenebbek lennének.

Városunk petíciója a képviselőház által intézkedés és jelentés tétel végett lón az illető kir. Ministeriumhoz áttéve, sőt magán értesülés szerint megyénk képviselőinek közbenjárására állam titkár ur megígérte az általunk ohajtott surdi vonal felvételét is, — mind a mellett tudunkkal semminemű intézkedés legalább oddig be nem következett, mert a képviselőházban jelentés e tárgyban nem tétetett, sőt május 26-án Hollán ur so egész bizonyossággal, hanem azt állítá, hogy legfeljebb 500 öl építése takarított meg. — Miután tehát nem hivatalos adatokból merítve tette Hollán ur ellenvetéseit, nem fog nevezetlni, ha azt mondjuk: tövedt, mert mi nem kérkedhetünk ugyan magasabb technikai tudományokkal, de logicus tanoncz időkből azon geometriai axioma eszünkben maradt, hogy az egyenes vonal minden lehető között a legrövidebb, és miután ezen tójat tökéletesen ismerjük, azt merjük állítani, hogy a surdi völgyön keresztül Zákány nem 500, de logkevesebb 3-or, 4-or 500 öllel közelebb van, mint M.-Keresztur, és Kakonya felé a légrádi hegyet megkerülve, sőt azt hisszük, meg lenne gazdálkodva az egész kerülő Sz.-Miklóstól Kereszturig, midőn a jelenlegi pálya nyugotnak halad, ez pedig 1 1/2 mérföld lehet, mindenestre oly távolság, mely az állam titkár ur legfellegbbit tetemesen felülmulja és egy világ pályánál, milyenné a Buda-fiumeiének fojlódni kell, igen is érdemel tekintetet.

A terrain viszonyai e vonalnak igen szakavatott mérnökök állítása szerint sommivól se levének kedvezőtlenebbek, mint Budától Nagy-Kanizsáig, ugyanazon mozdony tehát, mely egy vonatot Budától addig s onnét Budáig elviaz, ezen 2 mérföld tervezett vonalt is befuthatná.

E város petíciójában — mit lapunk olvasói úgy is ismernek — elő lett adva, hogy a zánkányi állomás a falutól félórnyira a Dráva partján fekszik (hová az utak is 6 hónapon át csak nem járhatlanok) és ott csak 3-ad rendű pályaudvar építették, mit fog itt csinálni azon utas, ki Pécs felől jöve, talán 4—6 órát és várakozni kénytelen leend azon fővonat megérkezéte, mely ötöt budai v. fiumei irányban szállitandja. Továbbá azon boldog hiedelemben élve, hogy a Zákány-Zágráb-fiumei vonal nem kerül a déli vasutársaság monopoliuma alá, s így csupán Zákányig leendő kénytelenitvo annak pályáját használni, figyelmeztetjük az illetőket azon nagy kényelemre, mely ily elhagyott helyen a vasuti kocsik változtatásából ered, midőn a legnagyobb zivatarok között a déli vasutársaság kocsijait elhagyni és a fiumeiekre át lépni kénytelen, holott Kanizsán elég tágos, fedett színudvar létezik, hol ez igen könnyen és fele bajjal megtehető lenne.

Minden elfogulatlan olvasónk egyet fog vólnék érteni, hogy Hollán urnak ellenvetése nem csak nem döntök, hanem épen ellenkezőleg igen könnyen megzafolhatók, ismételve figyelmeztetjük tehát a képviselő testületet, tegye meg az utolsó kísérletet, hogy városunknak a haza közös javával találkozó s kerülto járó specialis érdeke el ne napoltassék ad grocas calerdos, hanem már a buda-fiumei vonal törvénybe iktatásánál kimondva legyen, hogy a zágráb-fiumei rész városunkból ágazván ki, a surdi völgyön át egyenes vonalban vezetendő Zákány felé.

Heti szemle.

Május 20-én, 1868.

— Az állampálya-társaság a múlt évben Vácra egy gőzöse által összegyűjtött belga ügy-nök, párisi övegyének 6 ezer forint, hat gyermekének 12 ezer forint kárpótlást fizetett. — A kolozvári cigányok egy „czigány alrealtanoda felállításáért folyamodtak a ministeriumhoz. — Görgy Arthur a pesti lánézhid társulat igazgatójává választatott meg. — A delegatiók Bécsben szeptemberben fognak ismét összejönni. — Pesten porosz consulatus alakították. — Horvátországban hatóságilag betiltattak a honvédek javára rendezett gyűjtések. — Münchenben Kimberg báróval Schönborn grófné megszökött, 3 gyermekét férjénél felelte. — Szuk Róza gondka művésznő Dr. Matlekovics Sándor pesti egyetemi magán tanár nőül vette. — Rendelet-nél fogva azon katona tisztek, kik lapokba hirt küldenek vagy cikket irnak, azonnal elbocsátandók. — Csánádmeze koronázási bandériumi

diszöltőnyeit a budai népszínháznak adománnyozta. — Báró Majthényi Flóra „April elsője” című hatóságos kis új vigjátékát adták elő a budai népszínházban először. — A Csokonai szoborra a lelkes debreczeniek új gyűjtést eszközölnek, eddig 3000 frt gyűlt be s 7000 szükségeltetnek. — Ertesítvény. Alulírott tisztelettel értesitem a n. ördömű közönséget, hogy f. é. május 1-től fogva Nagymihályból Debreczenbe tottom át lakásomat. Azért azok, kik eddig orvosi tanácsomat segítségemet igénybe vevék s jövőre is igénybe venni ohajtnák, valamint azok is, — kik tudóhuratot biztosan gyógyító labdacsimat megrendelni akarják, — általam tisztelettel felkérötnök: hogy megkoroséseiket hozzám ezentul Debreczenbe (lakásom n.-várad-utca 2131. szám alatt a „Fehér ló” szálloda szomszédságában) intézni sziveskedjenek! A szegényeknek rendelok ingyen naponkint d. o. 9—10 óráig, d. u. 2—3 óráig. — Debreczen, május 21. 1868. Ocaváry Ede, orvos és szülész.

Zala-megyei hírek.

Nagy-Kanizsa, maj. 29.

— Mészárosokéinkben észre lehet venni a szabad husvágás gyakorlatának közlekedést gyümölcsöző létét. Több oldalról vett nyilatkozat szerint mészárosaink vetékednek a husnak szépsége, jósága s frissisége mellett a mértéknek 32 latoni használatában. Különösen kitűnőleg szólhatunk Kilik és Hirschl mészáros urak üzletelénkségükről, kik legujabban a palini, surdi, kiskomáromi, surdi s más helyekről a jeleson hizlalt göblyöket vásárolták össze s náluk bécsi mód szerint vohetni a huszeleto-keket tetszés szerinti választékban teljes mértékkel és mégis feltűnő jutányosan. Csak gratulálni lehet ez üzletbuzgalomnak s örvendünk, hogy a meleg napok beálltával is az egészségre o legdrágább tulajdonunkra, oly áditóleg ható friss és jó húst állithatnak elő.

— Mutatványul curiosumként közöljük a kanizsai „Darázs fészek” egyik tüskecsomóját, mely imigyen hangzik vala:

Sodavizzel jó a bor,
Elbujhat a bakator.
Nagykanizsán nagy a por
Nagyban nyeljük mindenkor.
Egyszer még majd megérjük
Sodavizzel keverjük
Valamint a drága bort,
Ugy a kanizsai port. —
Édes urak, nagy urak,
Kik nagyot nem hallanak
Fimerjék el egyszer már
Hogy csak rendeletre vár
Az utcsal öntözés!
Es ez oly kevés, kevés. . .

— Mattorsdorfer Sándor zalaegerszegi lakos saját, ugy Emilia, Lajos, Izidor, Armin és Antonia gyermekei vezetéknevöknek „Martonfalvi”-ra kért átváltoztatása f. évi május 20. 10,601 sz. a. kelt belügyministeri rendelettel megengedtetett.

— Ö F e l s ő g e legkegyelmesebben megengedte, hogy Pallini Inkey Nándor csász. kir. kamarás ur a pápai szent Gergely-rendet viselhesse.

— Zalaegerszeg 1868. maj. 26. A zalaegerszegi dalárda ez évi május hó 23. délutáni 6 órakor kezdve tartotta meg II-ik előadását majalis nevezet alatt Olában a „Rosen-Kranz-féle kertben. — Taraczkok egymásutáni durrogatása jelenté ez ünnepélyt. — Bemohetési joggal egyedül a tagok bírtak; vidékiek mint vendégek nagy sziveséggel fogadtattak. A dalok IV. szakaszba osztva következők sorban adattak elő: I. sz. 1. „Klapka induló.” 2. Ima „Verdi Nabuco” című dalmából. — 3. „Cail-lag elég ragyog az égen.” — II. sz. 1. „Lützow vadászala” Webertől. 2. „Honfidal” (Tied vagyok tied hazám. . .) 3. „Percez induló.” — III. sz. 1. Egyveleg „Donizotti ezred lánya”-ból. 2. „Hymnus az éjhez.” 3. Mazur polka (Nem törődve semmi gondnal, élünk). — IV. sz. 1. Kardal. Mozárt „Cosi fan tutto” dalm. 2. „Mi füstölög ott a sikon távolban.” 3. „A vigjáték rendezes házassággal.”

Bár a természet megmérhetlen térsége a di-harmonia hangok erőjét szélesítés által csökkentette, mégis elismerésre talált, különösen a IV-ik szakasz utolsó darabja, melyet, hogy a „hogy volt!” „ujra!” „még egyszer” felkiáltásokban összpontosult közkivántatnak eleget tegyünk, ismételtünk is. — A dalozás végeztével szeretett elnökünk tek. Isó Ferencz ur a társalgásban keresett szórakozók figyelmét kozinek tapsolása, ifjak és hölgyek felszólítása által magára vonta és a zene megszólítával ökot tánczra szólította. — A táncz szintén a nevezett kertben folyt le. — A mulatság becsót, (hogy erről meg ne feledkezzém) nagyban segítette elő azon nagyszerűnek mondható társjáték, melyet Varga István rendezett. — Fáradozásának sikeres eredményét mindenki teljes megelégedése által vizsónozza. Szólig Ferencz.

E hó 4-én tartá Zalamegye övnegyedes közgyűlését, melyet gr. Szapáry Géza főispán nyitott meg egy igen tapintatosan szerkesztett beszéddel. Megemlékezett o beszédben azon örvendetes eseményről, mely a felséges királyi párt érte, meg azon számos jótéteményekről,

melyek által ö Felségeik hazánk iránti legjobb akaratu hajlamait tanusították, s indítványozá, intezzen a megye szerencsesokivánó feliratot ö Felségéhez azon alkalomból, hogy az uralkodó-láz egy reményteljes új hajttással azaporodott. Ugyanezon gyűlésben jegyzőkönyvileg fejezők ki az egybegyűlték mely sajnálkozásukat és részvétüket Beszeredy Lajos bizottmányi tag halála felett s elhatározzák, hogy a jegyzőkönyvi kivonatot benő részvétük tanubizonyosága gyvanánt megküldik az üdvözült hátrahagyott övegyének. Végre Horváth Mór indítványára határozatban ment, hogy a közszeretben álló főispánnak a lefolyt év alatt tanusított buzgó s pártatlan működéséért a megye köszönetét jegyzőkönyvileg is meg fogják örökíteni. Az első alispán övnegyedes jelentése megyei állapotainknak örvendetes képét nyujtván, olvas-tatott a zalavári és kapornaki apátságok tárgyában kiküldött bizottságnak — jelentése, s az országgyűléshez intézendő memorandumszerű kérvény-javaslat. — Az utóbbi helyeselve elfogadtattat s egyuttal határozatott, hogy a kir. vallás- és közoktatási ministeriumnak egy fölirat kíséretében másolatban megküldetik. A kérvény örendelöttni kéri, hogy a zalavári apátság a gotwicizól olválasztassék, a kapornaki a jezsuita-szerzettől olvóttassék s mindkét javadalom élvezői köteleztessenek, hogy bő jövedelmeik után köznevelési czélokra istápol-janak. A miniszterhez intezett föliratban folya-modunk, hogy miután az egész megyében nincs egyetlen főgymnasium, az önnállóvá toendő zala-vári apátság s a kapornoki apátság ezutáni javadalmasai felhivassanak, Zala-Egerszegen egy algynasiumot fenntartani, N.-Kanizsán az algynasiumot főgymnasiummá kiögyésíteni.

— Rablók. Május 21-én este 9 órakor 9 rabló, 6 baltás és 3 puskás, Minfán garázdálko-dott, innen Rád faluba mentek s az ifju Tán-czosnál akartak betörni, de nem sikerült, ekkor atyjához mentek kinek egyik karját eltörték s fogyverét, melylyel félkézzel rájok lött, de nem talált, olvótték s öt szánandó állapotban hagyva megrakodtan tovább mentek. Erélyes intézke-dés folytán mint értesülünk 3 már befogatott. Általában kapornaki járás főbírája Martinko-vics Károly ur elismerést érdemel, mert a mint hírt veszi a rablók hollétének s garázdálkodá-sának azonnal a leggyorsabb intézkedéssel van.

— Majális. Piringer Róza nőnövelde tulaj-donos mult csütörtökön tartotta meg kisedő növendék-lánykaival a sánzi kertben szavál-lati majálisát, melyen a vidékről is szép szá-mal jelentek meg. A kis lányok jól mulatták magokat, volt szavallat, játék, táncz, s vidám társalgás. A nap emléke, a szép, jó és nemes iránti fogókonyásg tönyleges jeleül a szavallati versek egy kis könyvben kinyomattattak s kiosztattak. Legmeglepőbb volt a Hit, Remény s Szeretet előadása. Dícséret s elismerés a lel-kes nőnöveldei tulajdonosnőnek, hogy ily kedő-lyes vidám módon nyujtott alkalmat az édes anyáknak lánykaik ölmenoteléről meggyő-ződhetni s neveltetésük irányával megismer-hetni. Az ártatlan mulatságot öt. Köpnyo Alajos igazgató ur lelkes szavakkal nyitotta meg. A nap legözöb emlékével távoztunk este 10 órakor haza.

— A balatonfüredi fürdőidényt f. hó 17-én nyitották meg ünnepélyesen. A Kisfaludy gőzös naponkint közlekedik f. h. 23-tól kezdve Füred és Siófok között.

Somogy-megyei hírek.

Kaposvár, maj. 21. 1868.

— A város ház építése — miről már tavál is emlékeztünk — ez évben csakugyan meg-kezdett s befejezését is érend. Mennyire hasz-nos szükséges azépészeti szempontból ez épít-kezés — nem repetáljuk — s elégnek véltük a tényt egyszerűn, mint örvendtes hírt felhozni.

h. A gymnasiumi testgyakoroda — melyet intézetünk mind eddig ezerszeres okokból nélkülözni kénytelenített — o hó folytán elké-szül — s ideiglenesen a gymnasium udvarában lesz. Mint értesülünk jövő évre már külön tol-keket fog az intézet ép o célra vásárolni s azon teli gyakorodát is felszerelni, melyet aztán a városi alakulóban levő torna-egylet is állandó helyiséggel fogna kibérelni. Ohajtnandó, hogy így legyen.

h. Kaposvár a zeno hazája — boldog talianország lón. Ennek magyarázata azonban abból áll, hogy megszökünk mabolnap a sok muzsika közül, melyet nemcsak a helybeli zeno-banda, gitár és zongora virtuózok dictálnak füleinkbe minden lépton-nyomon, hanem egyéb utazó művészek és verkli, hegedű, meg iston tudja minő hangszerekből belénk fujnak, hus-nak és hajtának. Reskirozza meg például valaki egy délután a Neuserbe menni. Utközben har-minez házból scáláznak már, ott aztán aligül le, rákezd a Bizi, es olvógozván jön hárfás, est felváltja három olasz troubadur, akkor jó solo-sängerin gitárral, ennek rögtön helyibe ront egy verkli és így kineznek reggeltől estig — mikor hazamenve aztán még ágyadban is repe-tálni hallod vig suszter inasok futtyjében mind-azt, mit egész nap élvezted! Boldog Kaposvár!

H. Ma végződtek el a szokásos körmenetek. Elvették az évről, illő áhítat a szerzetességgel. Nem hagyhatjuk azonban megjegyzés nélkül azt, hogy nem nagy közönség vett részt.

h. A dalárda majalisát — vagy jobban junialisát — jövő hó 6-án tartja. Mint előző érteltünk a napot szabadban tölteni a közönség s este a koronában bál fejezندی be a murit.

h. A lapunkban is közölt azon hírt, miszerint a kaposvári szabadlevél kör Perczelt örökös tiszt. b. l. tagjává választotta volna — mint alaptalant, a legközelebbi és hiteles forrásból nyert czáfolat alapján is, — vissza vesszük. (E hírt pesti lapokból vettük át. Szerk.)

Sopron-megyei hírek,

T. Munkatársainktól lapunk bezártáig nem jöttek meg.

Vas-megyei hírek.

* Az universalis majalisát áldozó csütörtökön az ugynevezett róka-lyukban megtartottuk, mulattunk a hogy csak kellett kiki párjával, a helybeli dalárda alkalmazzák a népdalokat énekelni a gyönyörködtek a táncolók élet vidor kedvén, — később elhalgatott a zene s bekövetkezett a vacsorázás, ezután 5 drb olajfestményt nyeremény képek kisorsolás útján játszottak ki, ebben az volt legérdekesebb, hogy nagyobb részt a kijátszó maga nyerte meg, bekövetkezett azután a vastag este s vissza botorkáltunk a városba.

* Herceg Windischgrätz cs. k. tábornagy f. h. 23-án városunkba érkezett a helyőrség felett szemlélt tartandó, a tisztikar egyenkint bemutatása után elutazott.

* A szalonaki új harangok felszentelése alkalmával Schranz ácsmeister a toronyból lezuhant s magát össze zuzva szörnyet halt.

— A vasmegyei baloldaliak értekezlete június 8. Szombathelyen a „Zöldfa“ vendéglő terében leendő délután 5 órakor, melyre a megyebeli elbarátok Horváth Károly, a kieszóli előleges értekezlet jegyzője által meghivatnak.

Irodalom.

— A „Jerichói rózsák“ című költeményfüzetem érdekében van azorencém jelenteni, hogy többek felszólítása folytán az előfizetési határidőt f. évi június 20-áig meghosszabítottam; sziveskedjenek t. i. vartartóim ez ideig hozzám Lengyeltótiába az ivoket bérmentve beküldeni, hogy

a nyomtatandó példányok száma iránt magamat tájékozni tudjam. Lengyeltóti, máj. 28. 1868. HOFFMANN MÓR, *)

— Reinicz Mark Szabadkán „Uziel“ című tragédiára nyitott előfizetést 1 frt 20 kr-ával, mely összeg mielőbb, legfeljebb június közepéig küldendő be. Szerző a tragédiában az egyetemes emberiséget választja tárgyul. Ajánljuk olvasóink figyelmébe.

— A „Vasmegeyei lapok“ szerkesztője Balogh Gyula mint szerkesztő kiadó 1869-re „Vasmegeyei naptár“ című évkönyvre hirdet előfizetést. — Tartalma általában vasmegeyei tárgyul leendő. — Előfizetési ára 50 kr., bolti ára 80 kr. leendő. Szivesen ajánljuk a tapintatosan összeállítandó évkönyvet t. olvasóink pártfogásába. — Az előfizetési pénzek a naptár szerkesztőjéhez Szombathelyre küldendők.

Nyit Pósta.

— D. J. H. Berény. Azonnal elküldöttük; költség 60 kr, rendezés 90 kr.

— Sz. J. Szabadka. Lapunk rendezés expedíálta-tik, sziveskedjék az ottani postán bővebben utánjárni.

— Sz. J. Zala-Egerszeg. A meghívást köszönjük, sajnáljuk, hogy részt nem vehettünk. Magán levelet írunk újabb ügyben.

— P. P. Szeged. Vetünk, köszönet!

— H. M. Lengyeltóti. Küldeményem s levelem alkalomra vár.

— M. Fl. Buda. Napokban okvetlen írunk.

— H. L. Elek. A 3 frt 48 kr hiánytalan átvettük köszönötünk kapcsában.

V. B. Szombathely. Sajnáljuk, hogy az elváltásnál nem lehetünk jelen.

TÁRCZA.

Az est.

A folyóka szép virága
Beborul.

Rajta a nap estingára
Elvonul.

Kia leánya öntözi meg
Levélét,

Könye ömlik a virágon
Szeretést.

A kavály nap rózságyban
Szendereg,

Bérecen, völgyen langyfuvalmak
Lengenek.

Kékli égen feltűnik a
Méla hold,

Felgyaladnak kőrötte a
Csillagok.

*) Kéréseket a hazai lapok t. szerkesztőségél e sorok szives átvételére.

Kékli égből tándokölve
Ragyog, ég.
Csendes álom karján azunnyad
A vidék.

Álmodozni hí a méla
Esti fény,

Álmodozni nem sokára
Sír ólén.

SZERÉNYI LAJOS.

ISTEN KEZE.

[Történeti beszédy.]

Egyházasbúkkai Dervarics Kálmántól.

(Folytatás.)

„Mennyire mehet seregének száma — kérdé Zrinyi.

„Ötszáz lovas és kétszáz gyalogból — válaszolá a kérdező.

E pillanatban egy futár érkezett.

„Mi hír? — kérdé tőle Zrinyi.

„A törökök a Mura és Kerka közti vidéknek egy fél Göcsönynek elpusztítása és felégetése után tömérdek magyar foglyokkal egy óra előtt érték Szent-Balásra és minden pillanatban készülnek a mocsáron átjönni, úgy látszik a vezérnek nincs kedve most a Pallin alatt tenni meg e veszedelmes átvonulást.

„Csak bár Nádasdy és Huszár megérkeztek volna már — mondá Zrinyi kissé neheztelő hangon.

„Itt vagyunk mindketten — válaszolá a sátorba lépő Nádasdy, kit nyomban követett Huszár és a pápai várparancsnok.

Zrinyi baráti jobbját nyújtá feljök.

„Isten hozott benneteket — mondá aztán szemek közé mosolygva, — erős próba vár reánk barátim. Malikóci siessen a hadsereghez csatákészen álljon mindenki, rögtön paripámra kapok én is, és szemlélt tartandó, nehogy az ellenség váratlanul lopjon meg bennünket.

Malikóci távozott, néhány percz múlva Zrinyi is ménjére pattant, mely szélponton száguldott tova könnyű terhe alatt.

— Eközben felpirult a hajnal, keleten egy vérvörös gömb bontakozott ki a ködből, a gömb mindinkább fényesebb lön, körötte szétoszlat-tak a homályos párák és mint nap égető sugaraival felcsókoltá a rét harmatját, oloszlatta a mocsár ködét s lángnyilakat lövelt a két seregbe.

E pillanatban Zrinyi ágyui tüzes golyókat okádta a mocsárba.

Az egész nádaat füsttenger borította.

E perczen váratlan, mint a nyári felhőből lesújtó villám vágta magát Zrinyi tábora a nádasba.

Sásvár bég serege már a mocsár közepén tul haladott, fekete sárral befecskendezett, beisz-

polt sereg, úgy nézett ki, mintha minden tagja a pokolból riasztatott volna ki.

A magyar sereg lezövekelve állt meg a mocsárban, azután sorzázzal fogadta az ellenséget, ezután az ellenséges ágyuk is szinte elkezdtek működésüket, rettenetesen szórva halálosztó golyóikat a tulsó partra.

Dagadt a mocsár vize és mocsárhoz kicsapott a beleömlött tömérdek vértől. A felduzzadt habok egy egy véres kontyot ragadtak magokkal.

Most ismét megdördültek Zrinyi ágyui, a füstfelleg sokáig nyugodott a mocsáron, tán a végzet akarta így, hogy elődje a rettenetes jelenetet, melynek látásán a hajszálak is égfelé meredtek. Nem látszott semmi, csak a kardok csatogása, lödögés, egy egy kínos Allah! kiáltás és halálhörgés volt minden, mit hallani lehetett. — De végre a légben támadt szél szétverte a füstöt ismét látni lehetett, amint ember ember ellen harczott; Zrinyi serege élén villogtatta bátran fegyverét, mellette a botogcsa Batthyáni harczott véres fejjel és haragos piros arcczal. Az ellenség épen a magyar sereg legbátrabb, legedzettebb vitézeit, a seregnök lelkét támatta meg, de tiszzeresen megadta az árát vakmerőségének; a kopasz jancsárok soronként dőltek a feneketlen mocsárba, csak hosszú löfegyverek kandikáltak ki a bucsók közül sáremlék gyanánt. Még a nap is elrojtözött egy sötét felhő mögé, bizonyosan azért, hogy ne kelljen látnia a csatát! Most a jobb szárnyak csaptak össze s a szétrepült füstfelleg közül új látvány bontakozott ki.

A rend felbomlott s a két tábor egygyé olvadt össze, puskaropogás és kardcsatogás váltották fel egymást.

Az ellenség közül tömérdeken elhánták fegyvereiket a mocsárba, hogy ezt átgázlhasák mi ha sikerült is nekik, a tulparton közdő Muraközi nép foglyaivá estek.

Végre Sásvár maga jött, ezt követték Mahmut ali pasha pécsi parancsnok, ugy Hassan kopányi és Simon mohácsi parancsnokok. Sásvár gyönyörű fekete ménjén bugdácolt a sártergoben, azonban az utat, vagy is az átjárást eltévesztvén, az utána rohanókat a legmélyebb mocsárba vezette, hol is drága ménje beuntlyodván s elmerülvén, élete forgott vészben s lovát elhagyva gyalog czammogott a nádas közölt, ruháját, fegyvereit és sarkantyuját mind elhagyta s úgy eviczkölt ki a sárból, azonban még is sikerült neki a partra vergődve a magyarok körmeit kikerülni; követői közül Hassán magát hősileg védve esett el, Mahmut és Simon pedig foglyokká lettek.

(Vége következik.)

ÜZLETI HIRNÖK:

Nagy-Kanizsa, május 29-én 1868. Valamint külföldi piacokhoz a gabonaszállítás igen csendes. Párisban a liszt ára feltűnően alább szállt. A tulajdonosok lehajlóságát minden termékénél szembeállítva s növekedés; a vetések állása mindenütt kielégítő.

A gyapjúnyírás kezdődött, a nyírás oly kedvező marad, mint eddig. A faomlás megkezdődött gyorsan találnak vevőkre, míg a kőszép és alacsony minőségűeken nehéz tudni, és akinek szerződés levele kezében nincs igen olcsó árra kell szállítania.

Piazi heti-vásári kötetések.

NAGY-KANIZSÁN, május 29-én.

Alsó-ausztriai mérőnként.

Termények: Búza 83—85 fontos 4 frt. 20 kr. 85—87 font 4 fr. 70 kr. — 87—88 font 5 frt. 5 frt 20 kr. Rész 78—79 font 2 fr. 20 kr. 79—80 font 2 frt. 40 kr.

Árpa serfűzőnek 70—71 font 2 fr. 60 — kr. 71—72 2 frt. 70 kr. Árpa közönséges 65—66 font 2 fr. — kr. 67—68 font 2 frt. 20 kr. Kukoricza 2 frt. 10 kr. 2 frt 50 kr. Kukoricza olasz (csinquantin) 2 frt 90 kr. Zab 45—47 font 1 frt. 40 kr. 47—48 font 1 frt 50 kr. Pohanka 68—68 font 2 frt. 60 kr. 68—70 fontos 2 frt. 65 kr. Passuly fehér 4 frt. 20 kr. Passuly tarka 3 frt. 20 kr. Gubó elsőrendű 15 frt. — kr.

Bécsi pénzfolyam, május 29.

5% metaliquos 56.25; 5% nemz. kölcsön 62.20; 1860-ki álladalmi kölcsön 81.30; bank-reárvények 7.04; hitelintézeti részvények 182.80; London 116.65; ezüst ágó 114.50; arany darabja 5.56 kr.

Vasuti naponkinti menetrend;

Indul N.-Kanizsáról Buda felé d. u. 1 óra 22 percz.
estvo 9 órakor.
Bécs reggel 7 óra 15 percz.
d. u. 3 óra 30
Triest d. u. 1 óra 50
estvo 9 óra 25
É.k. N.-Kanizsára Buda felől reggel 5 óra 6
d. u. 1 óra 20
Bécs délbent 12 óra 31
estvo 7 óra 28
Triest reggel 5 óra 25
délben 12 óra 52

Heti naptár.

Május 31-től június 6-ig 1868.

Hő. és heti-nap	Katholikus naptár	Protosztáns naptár	liturgi
Kath. és prot. Ev. A ki engem szeret. János XVI, 23-31.			
31 Vasárnap	Pünkösdvasárnap	D Pünkösdv.	23
1 Hétfő	Pünkösdhétfő	D Pünkösd hétfő	24
2 Kedd	Eramus	Marcel	25
3 Szerd.	Klotild Kánt.	Oliva	26
4 Csütörtök	Quirin p.	Berta	27
5 Péntek	Bonifác	Bonifác	28
6 Szombat	Norbert	Pálka	29

Felelős szerkesztő: Wajdits József.

H I R D E T É S E K:

Lakváltoztatás.

KELLER IGNAZ
cipészmeister N.-Kanizsán

tisztelettel értesíti a t. cz. a. önségét, hogy műhelyét s csiptő és csizma raktárát a Széchenyi levő Wiassics Antal ur házába tette át. Ajánlja díjazáson szállítandó, mint mindenemű kézzel kész és jól csiptő munkáit a magyarországi a legjutányosabb ár mellett.

Megrendelések postán a legrovidebb idő alatt teljesítetnek.

Lokalveränderung.

IGNAZ KELLER
Schuhmachermeister in Gr.-Kanizsa

beneidnet, ein hochgeehrtes P. T. Publikum, dass er seine Werkstatt, sowie auch Schuh- und Stiefel-Niederlage in das auf dem Hauptplatze befindliche Haus des Herrn Anton Wiassics verzetat hat.

Zugleich empfängt er seine siederlich und fest gearbeiteten fertigen Männer- und Frauen-Schuhe und ungarische Stiefel von allen Gattungen bei den besten Preisen. (118—3)

Bestellungen werden pünktlich und in kürzesten Zeit besorgt.

Curort

GLEICHENBERG
(Steiermark, Oesterreich.)

mit der Constantins-, Emma- und Klausentahl-Quelle und des Johannsbrunnens, zunächst der Südbahn-Station Spielfeld, ungemein reizend gelegen und rühmlichst bekannt durch die ausgezeichneten Heilerfolge seiner Mineralwässer, — insbesondere bei skrophulösen und tuberculösen Krankheiten, bei Katarrhen der Athmungs-, Verdauungs- der Harn- und Geschlechtsorgane, bei mangelhafter Bluterzeugung, Bleichsucht etc. etc. Ausgezeichnete, von einem Appenzeller, Sennen bereitete Ziegenmilch, — vorzügliches Klima mit einer außerordentlich milden, wind- und staubfreien Luft, comfortable Wohnungen, — Cur- und Lesesalon — gute Restaurationen und Musikkapelle, — k. k. Post- und Telegrafstation. — Die Communication mit den Eisenbahnstationen Graz und Spielfeld vermittelt tägliche, doppelte Postverbindungen, Stellwagen und bequeme Lohnkutscher — Saison von Mai bis October.

Mineralwässer-Bestellungen sind an die gefertigte Direction oder an die Brunnen-Verwaltung in Gleichenberg zu richten; Wohnungs-Bestellungen — mit einer Darangabe — jedoch nur an letztere.

Bade-Broschüren sind durch alle renommirten Mineralwässer-Handlungen und größeren Buchhandlungen der österr. Monarchie unentgeltlich zu beziehen, sowie auch durch die Redaction des „Zala-Somogyi Közlöny“ in Gr.-Kanizsa.

Direction des Gleichenberger Action-Vereines
in Graz (Steiermark, Oesterreich)

(120—6,2)

Szerencse fel Frankfurtba!

Az alolirt bankár címzet: mint előnyös vállalatot, ajánlja a Braunschweig-Lüneburgi herczogi kormánytól biztosított

államjuttalék-kisorsolást
egy millió 900,000 ezüst frt értékkel,

melynek nyereménykihuzása június 11-kén veszi kezdetét. 34,000 sorajegyből áll, melyek közül 18,400 mindenképpen nyerni fog, minthogy csak nyeremények fognak kihuzatni.

A főnyeremények: 175,000 105,000 70,000 35,000, 2 17,500, 2 14,000, 2 10,500, 2 8750, 2 7000, 2 5250, 6 3500, 7 2625, 105 1750 frt stb. stb.

Az üzlet beküldése mellett az eredeti államsorajegyek a következő árakért elküldetnek: egész sorajegy 7 frt; fél: 3 frt 50 kr; negyed: 1 frt 75 kr bankjegyben. Sorsolási terv és kihuzási jegyzék ingyen küldetik.

Tessék bizalomteljesen fordulni a sorajegyek eladásával megbízott alolirt nagykereskedő-házhoz.

J. W. HAAS,
Majnai-Frankfurtban.

(123—3,2)

Hirdetmény.

N.-Kanizsa város tszvéke mint gyámhatóság részéről közzé tétetik, miszerint néhai Simán Fer. és nejeének szül. Gáspár Örszö hagyatékához tartozó a nagykanizsai 243 sz. alatti tjkönyvben 261. h. r. sz. alatt bejegyzett az óriási utcában levő ház 1455. 2036. h. r. számok alatti szántó földek 3155. 3195. h. r. sz. a. szőlők az 1951 sz. tjkönyvben 3958 4616, 4821 h. r. sz. alatti szántóföldek s rét f. évi június hó 18-án s a következő napokban a mennyiben pedig az első árverés alkalmával a becser be nem ígértnek, f. évi július 16-án s a következő napokban mindenkor reggeli 8 órakor a helyszínen köz-árverés útján a legtöbbet ígérők eladati fognak. A venni szándékozók tartoznak a becsérnek 10% százalékát az árverés teljesítésére kiküldöttnek kezére az árverés megkezdése előtt letenni különben pedig az árverési feltételek a törvényi iródban megtekinthetők.

N.-Kanizsán 1868. ápril 26.

A városi tszvék.

Szerencse ajánlatok.
„Isten áldása Cohnál.”
 Nagy tőkék sorozása körülbelül 3 millió frtból.
 Először a jó állás az állam-kormánytól.
 A sorozások kezdete f. évi Jun. 12-én. — Csak 4 tallér, 2 v. 1 tallérba kerül egy az állam által jóváhagyott eredeti államsorsjegyet (nem elillottt ígervény) és ilyenek a díj bérmentés be-
 küldése v. postautánvét mellett általam a legtávolabb vidékekre is elküldetnek.
Csak nyeremények hazatnak.
 Főnyeremények állnak: 250.000 — 150.000 — 100.000 — 50.000 — 2 A 25.000, 2 A 20.000, 2 A 15.000, 2 A 12.500, 2 A 10.000, 2 A 7.500, 2 A 6.250, 4 A 5.000, 6 A 3.750, 10 A 2.500, 6 A 1.250, 12 A 1.000, 5 A 750, 15 A 500, 22 A 250, 11,450 A 117 stb.
 A nyert pénzeket és a hivatalos huzási sorozatokat rögtön és hálgyatagon elhatározás után küldöm.
 Érdekelteimnek csak Németországban következő főnyereményeket írtam ki s legközelebb a f. évi május 14-ki legnagyobb főnyereményt és pedig: 300.000, 225.000, 187.500, 152.500, 150.000, 130.000, 125.000, 103.000, 100.000 stb.
COHN LAZ. SAMS,
 pénz- és váltó-üzlet
 [186-9,1] Hamburgban.

SOMMER JÓZSEF

Nagy-kanizsán, kórház utca,

figyelmezteti a n. é. közönséget hogy norinbergi és rövidáru nagybani és kicsinybani eladás mellett, nála nagy választéku

szalmakalap raktár,

asztalra és butorhoz való viaszos vászon és legnagyobb mértékben mindennemű zsinorzat valóságos pottendorfi kötő- a legjobb fehérített és fehérítetlen szövőpamut s gépfonál M á r s c h a l és másféle varróczérna található és azon kellemes helyzetben van, hogy föntvezett s minden e szakba vágó cikkekéből legjutányosabb áron szolgálhat. (120-2)

Évenként 38 huzásra.

valamennyi Ausztriában létező állam- és magánorszajjegyre és pedig:

I 250 ftos 1854-ki,	I Rudolf,	I Pálffy,
I Hitel,	I 100 ftos Triesti,	I Budai,
I 100 ftos 1860-ki,	I 50 ftos Triesti,	I Waldstein,
I 100 ftos 1864-ki,	I Gőzhajózási,	I Windischgrätz,
I 50 ftos 1864-ki,	I Salm,	I Keglevich sorsajjegyre,
I ötöd 1839-ki,	I Clary,	hozzáadva
I Como,	I Genoi,	I Badeni 35 ftos sorsajjegyet

Játszani lehet csak 4 ft évnegyedenkénti lefizetés mellett.

A társaság 20 résztvevőből áll, kik közül az első részlet fizetésénél mindegyik egy részvényjegyet kap; valamennyi sorsjegy megnevezésével, melyekre nyeres esetében, a reá első részt meg fogja kapni.

25 negyedévi részlet lefizetése után minden részvevő megkapja az öt megillető részt, tetszése szerint akár egy eredeti sorsjegyben, akár készpénzben.

Azon körülménynél fogva, hogy az összes sorsjegyek árkelete most rendkívül nyomott állapotban van s pár év lefolyása alatt legalább is kell érniök az előbbi álláspontot, csaknem matematikus biztossággal feltehetjük, hogy az ezen játszótársaságban részvétel, **228 huzásra** a legroszabb esetben is csak **csékely pár forint**ra rugatna.

Mindenki **egyenként** beléphet a társaságba, s a többi részvevőkkel sem kell törődnie. Mint bélyegilletéket, minden résztvevő 68 kr. fizet egyszer mindenkorra.

Minden nyereség közölte lesz.

Morgenstern A. és társa,

Váltóirodája Pesten, Deák Ferencz-utca (előbb Nagyhid-utca) 9. sz.

(96-4)

Megjelent

„RAJTA FIUK, VIGADJUNK”
 című dalkönyv II. kiadása.

Van szerencsém a t. cz. dalkedvelő közönségnek tisztelettel jelteni, hogy a II-dik kiadást ért s jelentékenyen bővített

„RAJTA FIUK, VIGADJUNK!”

című s közkedvességű dalokat tartalmazó könyv

asajtó alól kikerülvén, az 530 lapra terjedő s díszesen kiállított zsebkönyv ára 1 ft 20 kr.

Dús aranynomás- és aranszegélyvel ellátva pedig 1 ft 80 kr.

Megrendelhető könyvkereskedésben, valamint minden hiteles könyvkereskedőnél

WAJDITS JÓZSEF,

N.-Kanizsán.

(94-7)

ÁRFOLYAMA.

a Blum-féle gőzmalom-részvény-társaság
 francia mód szerint készített, dícséretesen ismert budai malom-köveinek
 Budán.

a valódi francia quarzmalom-köveknek
 La ferté-ből.
 a Blum-féle gőzhajó-részvény-társaság rakhelye
 Budán.

Szíves megrendelések esetében párjáért mindig 50 forint fölpenz előre lefizetendő.

A valódi francia malomkövek a Bailly és társa urak 1842-ben alapított gégyárából La ferté-ben, melyek már sok éremmel tüntetettek ki, fölülmulhatlan jeleségükről eléggé ismeretesek, s azért dícséretre nem szorulnak.

Az általunk gyártott budai malomkövek — melyek mindjárt első megjelenésükkor az 1865-iki pesti gazdasági kiállításon éremmel tüntetettek ki — a legsolidabban és leggondosabban készítették, s minden gabanaem finom őrlésére, de főképp lapos, dara- és hogya őrlésre alkalmasak.

A közönséges mértékek következők:

A budai köveknél: A francia köveknél:
 Forgókövek magas. 12" öble 12" | Forgókö. mag. 12" öble 12—16"
 Fenékkövek 10" " 10" | Fenékkö. " 10" " 10"

A budai köveknél az öböl totzás szerint készíthetők éremelés nélkül; ellenben a magasság megváltoztatása aránylagos éremelésért történik. — Budán, 1867. decemberben.

A budai kövek csupán és egyedül nálunk szereshetők meg. Valódi francia öntött acéll vagdaló-kalapácsok drbja 2 ft 50 kr.

Nettó-árak Buda-Pesten készpénzben.	Eredeti gyári árak Buda-Pesten készp.
1 pár 36" átmérőjű o. é. 110 frt.	1 pr. 36" átm. ezüstb. o. é. 215 ft.
1 " 38" " " " 120 "	1 " 38" " " " 225 "
1 " 40" " " " 130 "	1 " 40" " " " 236 "
1 " 42" " " " 138 "	1 " 42" " " " 250 "
1 " 44" " " " 145 "	1 " 44" " " " 265 "
1 " 46" " " " 155 "	1 " 46" " " " 280 "
1 " 48" " " " 165 "	1 " 48" " " " 300 "
1 " 50" " " " 180 "	1 " 50" " " " 319 "
1 " 52" " " " 190 "	1 " 52" " " " 325 "
1 " 54" " " " 200 "	1 " 54" " " " 336 "
1 " 56" " " " 210 "	1 " 56" " " " 352 "
1 " 58" " " " 220 "	1 " 58" " " " 370 "
1 " 60" " " " 230 "	1 " 60" " " " 380 "

Van-e olcsóbb valami?

és mindamellet jó portéka.

- 1 ft. 50 kr. Cabinet óra, pontosan járónak ismeretes, biztosíték mellett, ugyanazon óra ábraszíval 1 ft 90 kr. ábraszí és ütő szerkezettel 3 ft 50.
- 6 ft. Pompás nagy ingaórák (pendule) üveg alá borítva, ütő szerkezettel és üveg festéssel díszítve.
- 40 kr. A római kérdés, mulatató diplomatajáték.
- 30 kr. Szabályozott napórák, compassal egybekötve.
- 1 ft. 80 kr. Arany gyűrűk valódi gyöngyök és gránátokkal kirakva mindonféle nagyságban.
- 2 ft. 50 kr. Ugyanazon gyűrűk valódi türkiz és gyöngyökkel kirakva
- 1 ft. 50 kr. Új aranyból való gyűrűk briliáns kövekkel, még a szakembert is megcsalhatni vele, mert eleven tüszöket sohasem vesztek el.
- 1 ft. Egy pár férfi inggomb ily kövekkel. 1 ft 50 kr egy pái közelő-gomb. 3 ft 50 kr, egy garnitúra mellék és fülbevalókból ily kövekkel.
- 1 ft. 50 ft. Talmi arany óraláncz, férfiaknak, Talmi arany láncz hölgyeknek 1 ft. Gyönyörű Talmi arany hölgy-nyaklánczok keresztcsékekkel.
- 50 kr 80 kr, 1 ft. a legfinomabb Talmi arany medallionok felnyithatók.
- 3 ft. dombornomú gépek egész nevek és adresekek véseve, melynek segítségével az ember maga készíthet magának látogatójegyet.
- 2 ft. 50 kr. Általános borosváltó szereszmű, és pedig finom, zárva járó fa-casetté, mely tartalmaz: türkiz, homorodán
- Minden áru a legjobb minőség biztosítása mellett adatik el. Árjegyzék-tablák sok 1000 uj, calesztől tárgyról való rajssokkal ingyen járnak. (125-6,1)
- Megrendelések pontosan és rendszeren teljesítettek. Minden, bárki által hirdettet eredeti áron és díjtalanul szeresztetik meg, valamennyi feltüntetett cikkek egyes egyedül kaphatók: Industrie Halle, Bécsben, Praterstrasse 16.
- készült angol borotva.Eset azaspandobox és Windsor szappan.
- 45 kr. szivartartó valódi tajtóbl.
- 4 ft. 20 kr. Pompás irásztal-garnitúra bronzöntetből, 10 darabból áll.
- 45 kr. Legjobb fogpor. Eszen fogportól a fogak 3 nap alatt megtisztulnak, megfőhérednek és simává lesznek, a fogkő, a rozs szag, valamint mindenféle savanyu, lehetőleg röviden elenyésznek.
- 60 kr. Ephen gondórtól hajke-nőcs, mi a hajszatot firtbe szedi.
- 40 kr. Butor-politúra, melyyel bárkiujján politúrozható percz alatt egy garnitúra butort
- 15 kr. Valódi magyar bajszpódró.
- 2 ft. 12 darab valódi glicerinszappan.
- 70 kr. 100 angol erős levélpapír, 100bostékkal dobozban, szines monogrammal 50 krajczárral drágább.
- 50 kr. 1 ft, 2 ft a legujabb pátenstó palacsokok levő pohárral egybekötve.
- 50 kr. Csokolj meg ísibe illat-szer felsőges illatu, zseb-kendőre.
- 80 kr. 100 drb angol pátenstó-tógatójegy.
- 3 ft. a legdivatos és legelőgánsabb tavasi hölgykalapok, már díszítve.
- 30 kr. Valóssággal igaz külvív palacsokkal.
- 1 ft. 20 kr. Géplós emberkék, kik magukól nemólnak és fejkkel bölíntgetnek.
- Bennti chincszat többé, mert a valódi ezüst olcsóbb, 12 csomagokét 13 próbás ezüztől, fémjelve 12 ft 1 text nagy ardeszek, 24 db 30 frt.

1. é. június 5-től fogva

PEYRIK JÓZSEF
 SZOMBATHELYEN
 A T. KÖZÖNSÉG FIGYELMEBE AJANLJA
 divatos nagy kalapjainak raktárát

a „Zöldia” szálloda melletti Koller József-féle házban leend.

MISEMONDÓ RUHÁK,
 pluviálék, dalmatikák, albák, rochetek, velumok, oltárpárnák és terítők stb.
 China ezüst és tuzaranyzott Monstranzok, kelyhek, ciboriumok, pacifical gyertyatartók, füstölők töménytartóval, szentelő-vízartó aspasoriummal, lámpák stb.
Egyházi-, czéh- és iskolai-lobogók, BALDICHINUMOK ÉS PANTIFICAL ESZKÖZ, KESZTYŐ, INFULA, PASTORAL, GREMIAL, HARISNYA, CZIPO STB. s a leggazdagabban kiállított ORNÁTOK, és minden EGYHÁZI SZEREK legjutányosb áron kaphatók:
Oberbauer Alajos
 gyárraktárában, váci utca 15. szám a. PESTEN.
 (69-26,7)
 ÁRJEJYZÉKEK és UTASÍTÁSOK KIVÁNATRA BEKÜLDETNEK,